

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chęłmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 438 Wydanie P

Poznań, wtorek dnia 22 września 1936

Rok 31

Poznań, 21 września.

Trudności na drodze do drugiego Lokarna

Rząd angielski projektował zwołanie konferencji pięciu państw lokarneńskich — Anglii, Belgii, Francji, Niemiec, Włoch — na 19 października. Bruksela i Paryż przystały od razu na tę propozycję; Rzym wyraził pewne wahania; Berlin zaś opowiedział się za odroczeniem zjazdu.

Minister Eden nie daje jednak za wygraną. Dlatego przed wyjazdem do Genewy, gdzie nota bene za kulisami prowadzone będą przedewszystkiem lokarneńskie rozmowy, wręczył w Foreign Office reprezentantom czterech odnośnych potęg notę angielską w sprawie konferencji pięciu.

Niektórzy mniemają, że Niemcy i Włosi wspólnie uplanowali odroczenie zjazdu. Zdaje się tymczasem, że Rzym pragnie, by przedewszystkiem została uregulowana w Genewie sprawa abisyńska. Włochy zgadzają się na podjęcie współpracy w instytucji genewskiej, pod warunkiem, ażeby rząd etiopski nie był w niej reprezentowany.

Pozostaje pytanie, dlaczego rząd niemiecki nie tylko nie chce wiązać się żadną datą; w Paryżu panuje przekonanie, że składają się na to dwie przyczyny. Przedewszystkiem Berlin zamierza drogą rokowań upewnić się, że zostaną przyjęte żądania rewindykacji kolonialnych Trzeciej Rzeszy. Ponieważ opinia brytyjska zaprotestowała przeciwko oddaniu ziem pod władaniem Albionu, przez co możliwym jest, iż Niemcy podejmą „delikatny” atak na b. kolonie Niemiec, przydzielone po wojnie Francji, Belgii i Portugalji.

Jest jeszcze inny powód. Toczy się mianowicie kampania, zmierzająca do podminowania przymierza francusko-sowieckiego, a przynajmniej do poważnego osłabienia go. W tym kierunku Berlin wywiera nacisk również na Londyn, zaniepokojony postępami bolszewizmu na Zachodzie.

Jak na te porównania reaguje Francja? — Minister spraw zagranicznych Delbos w swej ostatniej mowie wyraźnie zaznaczył, że Francja nie miesza się w sprawy wewnętrzne innych państw i pragnie by jej... płacno pięknem za nadane.

Nie znaczy to bynajmniej, żeby narodowe koła nie protestowały — i to coraz energiczniej — przeciwko nie-szczęsnemu paktowi. Równocześnie przypomina się pewien fakt, który uszedł już z pamięci wielu, że to Niemcy przyczyniły się do ewolucji bolszewickiej, udzielając Leninowi w czasie pełnej wojny, specjalnego pozwolenia na opuszczenie Zurychu i powrót via Niemcy do Rosji; — że po wojnie utrzymywały z Moskwą jak najlepsze stosunki (traktat z Rapallo), — że wreszcie do 1934 r. sam kanclerz Hitler opowiadał się za współpracą z Moskwą, bo za jego planowania odbywały się pertraktacje finansowo-ekonomiczne z Sowietami.

Pierścień koło Madrytu zacieśnia się

Wojska powstańcze podchodzą coraz bliżej ze wszystkich stron do stolicy — Napiecie i kłótnie w szeregach hiszpańskiego frontu ludowego rosną — 25 tys. egzekucyj

Paryż (A. T. E.) Z Burgos donoszą:

Wojska gen. Mola, operujące w kierunku Bilbao, obsadziły miejscowości Oro, Zumaya i Dewa, spychając milicję czerwoną w kierunku południowym.

Powstańcy, broniący Oviedo, wykonali nagły wypad, przyczem zajęli pewną miejscowość, położoną w 15 km na wschód od Oviedo. Ponieważ kolumny powstańcze, zdążające ze wschodu, znajdują się 27 km od tego miasta, należy się liczyć z rychłym połączeniem obu grup.

Pierścień dokoła Madrytu zamyka się tymczasem coraz szczelniej. W sobotę wojska powstańcze zajęły na północ miejscowość Navafria i znajdują się już obecnie w dolinie Lozoya. Sukces na tym odcinku jest specjalnie ważny, gdyż we wspomnianej dolinie znajduje się jeden z ośrodków zaopatrzenia Madrytu w wodę. W rejonie tym straty milicji rządowych wyniosły 200 zabitych i 4 działa. Inna kolumna powstańcza zajęła 100 kb na północny wschód od Madrytu miejscowość Sigüenza, o którą już od kilku dni toczyły się zaciekle walki. Również na froncie Talavera na południowy zachód od Madrytu ofensywa powstańcza jest w pełnym toku.

Gen. Mola oświadczył przedstawicielom prasy, że ogromne mury i skały Alcazaru mogą być zniszczone tylko wtedy, gdy całe miasto Toledo wysadzzone zostanie w powietrze. Generał jest przekonany, że obrońcy Alcazaru wytrzymają do chwili nadejścia upragnionej od tyłu tygodni pomocy.

Wielki sukces powstańcy odnieśli również w rejonie Badajoz, gdzie liczący 500 żołnierzy oddział pułk. Cobiana pokonał dużo silniejszy oddział wojsk rządowych. Straty rządowców wyniosły 74 zabitych oraz wielkie ilości broni i amunicji.

Paryż. (PAT.) „Echo de Paris” donosi z Madrytu, iż stolica Hiszpanii żyje obecnie już w stanie oblężenia. Żywność wydawana jest za kartkami.

Miasto przygotowuje się gorączkowo do obrony. Na przedmieściach buduje się barykady i okopy. Napiecie między anarchistami a komunistami i socjalistami utrzymuje się w dalszym ciągu, a nawet potęguje się. Premier Largo Caballero, który swego czasu, jako urzędujący minister w r. 1931 dał się mocno we znaki anarchistom hiszpańskim, rozbijając ich organizacje,

obecnie jest przedmiotem poważnych ataków ze strony anarchistów. Mianowicie wystosowali oni do rządu ultimatum, domagające się przekształcenia rządu centralnego na „Komitet ocalenia publicznego”, który przystąpiłby od razu do realizacji bardzo radykalnych posunięć.

„Figaro” zamieszcza wywiad z wybitną osobistością hiszpańskiego świata parlamentarnego, która zdołała się wydostać z Madrytu.

Parlamentarzysta, który zastrzegł sobie incognito, potwierdził również, iż anarchiści opanowali całkowicie władzę stolicy, on zaś, choć posiadał pozwolenie na wyjazd, wydane przez rząd, musiał się starać jeszcze o drugie pozwolenie od komitetu anarchistycznego. Najbliższa rodzina prez. Azary, mimo interwencji z jego strony, nie została wypuszczona z Madrytu.

Rozmówca hiszpański zaręczył słowem honoru dziennikarzowi francuskiemu, iż anarchiści dokonali już w samym Madrycie około 25 tys. egzekucyj.

Sevilla. (PAT.) Wedle doniesień ze źródeł powstańczych wojska narodowe zajęły miejscowość M. San Claudio (27 km od Oviedo). W kierunku Malagi wojska narodowe zajęły m. Ceuvas San Marcos, przyczem wojska rządowe straciły wiele zabitych i rannych. Krajoznicy narodowe Cervera i Espana stosują blokadę Bilbao. Poza tem uzbrojone statki strażnicze udaremniają dostawę żywności do miejscowości, położonych na wybrzeżu północnym, a znajdujących się pod władzą Madrytu.

W Barcelonie kursują pogłoski o konflikcie pomiędzy parlamentem katalońskim a prezydentem Companysem. W prowincji Badajoz wojska narodowe zajęły miejscowość Puente de Arco, podczas walki wojska rządowe straciły 8 zabitych, 200 jeńców i

liczną zdobycz. Do Kartageny przybył statek meksykański, przywożąc dla wojsk narodowych wielką ilość broni i materiału wojennego.

Na froncie aragońskim wojska narodowe zdobyły m. Quinto. Wojska rządowe straciły ponad 200 zabitych, zaś wraz z rannymi i jeńcami około 500 żołnierzy.

W Andaluzji nadal odbywa się ofensywa w kierunku Malagi. Na froncie asturyjskim zajęto Gredos i San Claudeio. Wojska rządowe są zdemoralizowane. Ponadto zadano wojskom rządowym ciężką klęskę w pobliżu m. Trubia. Bombardowano poza tem m. Villalba w Galicji. Wojska narodowe, dziesiątkując oddziały rządowe, zajęły miejscowość Villa Luenca del Rosario. Na frontach Sierra, Toledo, Salamanka, Zamora i Valladolid panuje całkowity spokój. Generał Mola oświadczył, że wojska narodowe nie cierpią na brak broni i pieniędzy.

W Madrycie rozstrzelano 5 Portugalczyków. Z Malagi donoszą, że krajoznik „Jaime Primeró” na czele czterech innych okrętów wojennych odpłynął wczoraj do Oranu, gdzie załoga nawiązała rokowania, celem przejścia tych okrętów na stronę rządu narodowego.

Burgos. (PAT.) Z polecenia generała Mola samoloty wojsk narodowych rzuciły na Bilbao i Santander ulotki, wzywające do ewakuowania kobiet i dzieci.

Ulotki zapewniają poza tem bezpieczeństwo wszystkim żołnierzom wojsk rządowych, którzy złożą broń, zapowiadając represje jedynie przeciwko bezpośrednim sprawcom mordów i grabieży. Gen. Mola uprzedza, że z dniem 25 września podejmie energiczne działania wojenne przeciwko wspomnianym dwóm miastom, jeśli do tego czasu nie poddadzą się one wojskom narodowym.

Ulotki zapewniają poza tem bezpieczeństwo wszystkim żołnierzom wojsk rządowych, którzy złożą broń, zapowiadając represje jedynie przeciwko bezpośrednim sprawcom mordów i grabieży. Gen. Mola uprzedza, że z dniem 25 września podejmie energiczne działania wojenne przeciwko wspomnianym dwóm miastom, jeśli do tego czasu nie poddadzą się one wojskom narodowym.

Ulotki zapewniają poza tem bezpieczeństwo wszystkim żołnierzom wojsk rządowych, którzy złożą broń, zapowiadając represje jedynie przeciwko bezpośrednim sprawcom mordów i grabieży. Gen. Mola uprzedza, że z dniem 25 września podejmie energiczne działania wojenne przeciwko wspomnianym dwóm miastom, jeśli do tego czasu nie poddadzą się one wojskom narodowym.

Ulotki zapewniają poza tem bezpieczeństwo wszystkim żołnierzom wojsk rządowych, którzy złożą broń, zapowiadając represje jedynie przeciwko bezpośrednim sprawcom mordów i grabieży. Gen. Mola uprzedza, że z dniem 25 września podejmie energiczne działania wojenne przeciwko wspomnianym dwóm miastom, jeśli do tego czasu nie poddadzą się one wojskom narodowym.

Ulotki zapewniają poza tem bezpieczeństwo wszystkim żołnierzom wojsk rządowych, którzy złożą broń, zapowiadając represje jedynie przeciwko bezpośrednim sprawcom mordów i grabieży. Gen. Mola uprzedza, że z dniem 25 września podejmie energiczne działania wojenne przeciwko wspomnianym dwóm miastom, jeśli do tego czasu nie poddadzą się one wojskom narodowym.

Ulotki zapewniają poza tem bezpieczeństwo wszystkim żołnierzom wojsk rządowych, którzy złożą broń, zapowiadając represje jedynie przeciwko bezpośrednim sprawcom mordów i grabieży. Gen. Mola uprzedza, że z dniem 25 września podejmie energiczne działania wojenne przeciwko wspomnianym dwóm miastom, jeśli do tego czasu nie poddadzą się one wojskom narodowym.

Nowoczesne Termopile hiszpańskie

Paryż. (PAT.) Havas donosi z Toledo: Przez całą niedzielę artylerja rządowa ostrzeliwała ruiny Alcazaru oraz siedzibę b. gubernatorstwa wojskowego, którą powstańcy zajęli w sobotę podczas bohaterstwa wypadu.

Dowódca wojsk rządowych, gen. Ascencio, który przybył w nocy do To-

ledo, zaważwał strażaków, którym rozkazał polewać stanowiska powstańców benzyną za pomocą węzów gumowych. „Milicjanci ludowi” z sikawkami posunęli się pod osłoną ognia aż do samego bundynku gubernatorstwa wojskowego, lecz w tej samej chwili powstańcy po krótkim kontrataku odebrali im węże gumowe i zaczęli polewać benzyną pozycje wojsk rządowych. Powstańcy raz jeszcze odbili atak, zadając ciężkie straty. Walka trwa przy nieustannych wybuchach granatów i naboju dynamitowych. Wojska rządowe zmusiły powstańców do ustąpienia z pięt gmachu, lecz ci obsadzili suteryny i ogniem karabinów maszynowych zmusili wojska rządowe do odwrotu na wczorajsze stanowiska.

Po intensywnym bombardowaniu powstańców przez ciężkie działa, obrońcy przerwali ogień. Specjalne oddziały „dynamitardów” wrzuciły do gmachu 10 naboju dynamitowych, jednak wybuch nie wyrządził większych szkód.

Według ostatnich doniesień obrońcy Alcazaru zaprzestali ognia, zaś wojska rządowe ostrzeliwiają z karabinów maszynowych wszystkie wyjścia z gmachu gubernatorstwa.

Paryż.

i. B.

Dni próby dla Ligi Narodów

Zainteresowanie się Polski sprawami mandatowymi — Czy delegacja abisyńska będzie dopuszczona? — Otwarcie obrad Zgromadzenia

Genewa (ATE) Na tajnym posiedzeniu Ligi min. Beck, złożył deklarację, w której wypowiedział się za rozszerzeniem komisji mandatowej i na inne państwa, interesujące się żywo pewnymi zagadnieniami dyskusowanymi przez komisję mandatową.

Ta część oświadczenia min. Becka — przyjęta w Genewie z ogólnym zaciekawieniem — stwierdza, że i Polska ma swe specjalne zainteresowania w sprawach mandatowych. Wystarczy tu wskazać na nasze zagadnienia emigracyjne, demograficzne, żywotnie obchodzące całe państwo, a których rozwiązania niesposób szukać jedynie na płaszczyźnie wewnętrzno-krajowej. Idzie tu nie tylko o dyskusowaną publicznie sprawę emigracji żydowskiej do Palestyny — mającej specjalne znaczenie dla Polski ze względu na odsetek ludności żydowskiej i natężenie emigracji — ale o wiele szersze traktowanie całokształtu zagadnień nadmiernego przyrostu ludności w Polsce.

Genewa (PAT) Sekretarz generalny Ligi Narodów Avenol podejmował herbatką delegatów poszczególnych państw.

Podczas przyjęcia toczyły się ożywione rozmowy polityczne, dotyczące zastrzeżeń, jakie wysunąć ma Zgromadzenie Ligi wobec delegacji abisyńskiej w sprawie czy pełnomocnictwa jej można uważać za wystarczające. Wedle krążących pogłosek, zakulisowe rozmowy nie doprowadziły do uzgodnienia poglądów. Nie osiągnięto porozumienia, ani co do składu komisji weryfikacyjnej, ani też co do wytycznych jej postępowania.

Genewa. (Tel. wł.) Otwarte zostało w poniedziałek przed południem przez przewodniczącego Rady Vicunasa (Chile) 17 zgromadzenia Ligi Narodów. Udział delegatów i publiczności jest bardzo liczny. Za wyjątkiem Grecji i Węgier, wszystkie państwa są reprezentowane przez swych ministrów spraw zagranicznych.

Największym zainteresowaniem cieszy się delegacja abisyńska, w skład której wchodzi poseł londyński dr. Martin, sekretarz, oraz amerykański prawnik Colzon.

Zjazd matek polskich

Częstochowa. (Tel. wł.) — W dniach 26 i 27 b. m. odbędzie się w Częstochowie zjazd matek polskich. Zjazd, na który ma przybyć 50 tysięcy matek, organizuje ogólnie polsko-katolickie stowarzyszenie kobiet.

Program zjazdowy przewiduje m. in. wielką uroczystą procesję z lamponami przez miasto i poświęcenie srebrnego krzyża z napisem „Pro Christo et patria”, który, zawieszony przy cudownym obrazie, stanowić będzie wotum. Podczas zjazdu uroczyste nabożeństwo odprawi J. Em. ks. kard. prymas Hlond.

Wiadomości

— W Anglii pod Cardiff wydarzyła się katastrofa samolotowa. Aparat spadł, przyczem pilot i dwaj pasażerowie ponieśli śmierć.

— „Izwestija” gwałtownie atakuje b. komunistę francuskiego Doriota, przedstawiając go jako „trockistę” i agenta „Gestapo”.

— Lotnik sowiecki Mołokow ukończył wielki lot podbiegunowy. Trasa wynosiła 26 tys. km. i prowadziła z Moskwy przez Krasnojarsk, Jakuck, Kamczatkę, wyspy Komandorskie, przylądki Anadyr i Wellen, zatokę Fiksi, wyspę Wajgacz, Archangielsk do Moskwy.

— Sprawca katastrofy kolejowej pod Bia Torbagy, Sylwester Matuska został wydany władzom węgierskim. Matuska 20 listopada 1934 r. został skazany na śmierć. Obecnie rozważana jest sprawa ewentualnej zamiany tej kary na dożywotnie więzienie.

— Mussolini dokonał otwarcia wojskowego portu lotniczego w Forli, poczem odbyły się ćwiczenia lotnicze z udziałem 250 aeroplanów. Mussolini udał się następnie do Rawenny, gdzie przebywał przez pewien czas przy grobie Dan-tego.

— Przybył do Viareggio dr. Frank, min. sprawiedliwości Rzeszy. Podróż ma mieć charakter prywatny.

— Na parowcach „France” oraz „Staadendam” odpłynął z Boulogne do Nowego Jorku transport złota, złożony z 232 skrzyń, wartości 140 milionów franków.

Komisja weryfikacyjna, która zwykle przygotowuje swe sprawozdanie w czasie przemówienia przewodniczącego — jak przypuszczają — zaproponuje Zgromadzeniu dopiero po południu nieuznanie delegacji abisyńskiej, z braku dostatecznych pełnomocnictw.

Miejsca delegacji włoskiej, znajdujące się w samym środku sali, pozostały dotychczas puste.

Udaremniiony zamach stanu w Belgii

Paryż. (ATE) Z Brukseli donoszą: Policja polityczna wpadła na trop szeroko rozgałęzionego sprzysiężenia antypaństwowego. W Brukseli i innych miastach dokonano licznych rewizyj domowych i aresztowań wśród przywódców stronnictwa rewolucyjno-socjalistycznego. Skonfiskowano wiele

materiałów obciążających. Dokumenty te pozwoliły na ustalenie faktu przygotowań przez stronnictwo rewolucyjno-socjalistyczne zamachu stanu. Zamierzali uzbroić robotników, sformować milicję czerwoną i wprowadzić w Belgii drogą zamachu stanu ustrój sowiecki.

Młodzież hitlerowska w Rzymie

Rzym (PAT). Przybyło tu 500 przedstawicieli młodzieży nar. socjalistycznej ze swym szefem Baldur von Schirachem na czele.

Na stacji powitali ich reprezentanci partii faszystowskiej. Odegrano hymny włoski faszystowski i niemiecki, poczem pochód przeszedł z rozwiniętymi sztandarami przez ulice miasta.

Ludność Rzymu wznosiła okrzyki na cześć kanclerza Hitlera i Niemiec. Młodzi narodowi socjaliści odpowiadali okrzykami na cześć Włoch i Mussoliniego. Przyjazd ich stał się manifestacją przyjaźni włosko-niemieckiej. W najbliższych dniach mają być przyjęci przez Mussoliniego.

Toledo stoi w płomieniach

Paryż. (PAT). Havas donosi z Toledo: Przez całą noc z soboty na niedzielę miasto stało w płomieniach pomimo deszczu.

Nad Toledo stoją gęste słupy dymu. Samoloty rządowe latają nad miastem, celem uniemożliwienia lotnictwu powstańcom przyścia z pomocą obrońcom Alcazaru.

W obszarze Talavera wojska rządowe kilkakrotnie atakowały pozycje wojsk narodowych.

Londyn. (PAT). Reuter donosi z Madrytu: W sprawie walk o Toledo opublikowano bardzo niewiele wiadomości. W dziennikach pojawiło się

jedynie doniesienie o „doniosłych wydarzeniach, które nastąpiły wczoraj rano na jednym z frontów w pobliżu Madrytu”.

„Milicjanci ludowi” wkroczyli do Alcazaru, lecz musieli się stamtąd wycofać. Nie ulega wątpliwości, że Alcazar nie został dotychczas zdobyty przez wojska rządowe.

Paryż. (Tel. wł.) Komendant wojskowy w La Coruna donosi o zajęciu przez wojska narodowe, walczące w Asturji, miasta Trubia, w którym mieści się największa hiszpańska fabryka armat.

Sowieckie dostawy broni i amunicji

Berlin. (ATE) „Völkischer Beobachter” zamieszcza depeşe swego korespondenta marsylskiego, zawierającą potwierdzenie wiadomości o wielkich dostawach sowieckich dla rządu madryckiego i katalońskiego.

Korespondent stwierdza m. in., że do Barcelony dotychczas przybyło ogółem 200 samolotów sowieckich z całkowitą załogą. Chodzi tu w pierwszym rzędzie o specjalnie szybkie samoloty myśliwskie, wielkie bombowce oraz aparaty transportowe. Na ich pokładzie przybyć miały również czolgi. 25 samolotów sowieckich miało natychmiast odlecieć do Madrytu, gdzie

na miejscowym lotnisku w chwili obecnej znajdują się 4 bombowce sowieckie typu „Gorkij”. W tych dniach wyładowano poza tem 70.000 karabinów pochodzenia sowieckiego.

Rotterdamski korespondent „Völkischer Beobachter” podaje wiadomości, uzyskane przez pewną osobistość holenderską, która dopiero co wróciła z linii bojowej w Hiszpanji do Holandji. Według tych danych wojska rządowe w Hiszpanji korzystały z wybitnej pomocy francuskich czynników rządowych i półrządowych w minionym okresie walk o Irun.

Powrót aeronautów

Moskwa. (PAT). W niedzielę kpt. Janusz i por. Brenk w towarzysztwie attache wojskowego płk. dypl. Zaborowskiego złożyli wizyty: naczelnikowi lotnictwa cywilnego Tkaczowowi, jego zastępcy Syrokiemu oraz naczelnikowi aeroklubu sowieckiego Dejczlowi. Płk. Zaborowski złożył podziękowanie sowieckim władzom lotniczym oraz tym wszystkim, którzy brali udział w poszukiwaniach i okazali pomoc naszym aeronautom.

Kpt. Janusz i por. Brenk wyjeżdżają z Moskwy do Warszawy w poniedziałek wieczorem.

Górnicy uratowani

Katowice. (PAT). W sobotę o godz. 23,30 po 42-godzinnej akcji ratunkowej odkopani zostali górnicy Sosna i Michalski, którzy w ostatniej katastrofie na kopalni „Emma” na skutek zaważenia się chodnika zostali odcięci od reszty załogi. W akcji ratunkowej brało udział 18 górników.

Wyuratowani górnicy nie odnieśli żadnego szwanku.

Ciągnięcie loterii

Warszawa. (Tel. wł.) W dzisiejszym ciągnięciu Loterii Państwowej większe wygrane padły na następujące numery:

10 000 zł — 13 313, 178 468.
5 000 zł — 117 916, 127 403, 136 314.
2 000 zł — 1886, 4508, 14 294, 31 358, 74 108, 87 819, 88 622, 115 538, 132 756, 146 514, 159 509, 154 223, 172 314, 181 208.

Miljony dla Żydów

Nowy Jork. (PAT) American Jewish Joint Distribution Committee z afiliowaną organizacją wydały w roku 1935, jak donosi komunikat, 1.040.000 dolarów na Żydów w Polsce. Do sumy tej nie wliczono 50.000 funtów szterlingów, danych jako zapomogi Żydom w Polsce przez United Polish Appeal of Great Britain.

Podróż Goebbelsa

Budapeszt. (PAT). W niedzielę w południe przybył samolotem do Budapesztu minister propagandy Rzeszy dr. Goebbels i po krótkim pobycie odleciał do Aten, dokąd przybył wieczorem.

Wyrok na oszustów pożyczkowych

Dziś w poniedziałek, o godz. 13 w sądzie okręgowym w Poznaniu został ogłoszony wyrok przeciwko wyrafinowanemu oszustom Stanisławowi Madalińskiemu z Poznania, Mieczysławowi Mieloszyńskiemu ze Śremsu oraz Żydowi Berowi Joskowiczowi z Poznania, którzy, jak wiadomo, na przestrzeni kilku lat na terenie Wielkopolski dopuścili się całego szeregu oszustw na tle wymiany obligacji pożyczek państwowych, narażając w ten sposób drobnych posiadaczy papierów wartościowo na sumę około 10 tys. złotych. Sprawa ta toczyła się w Poznaniu, w Środzie oraz w Śremsie.

Zostali skazani Stanisław Madaliński na cztery lata, Mieczysław Mieloszyński na cztery lata, i Ber Josia-Joskowicz na dwa lata więzienia. Dwóch pierwszych pozbawiono praw na przeciąg lat 10. (m)

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 21. 9. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poź. konwers. 51,— oraz za 4% premj. dol. 47,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. poszukiwano 4½% listy zast. złote w złocie po 43,— oraz 4% listy zast. konwert. po 38,50, natomiast ofiarowano 4½% złotych listy zast. po 42,—.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 100,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poź. konwers. 51,— P.
4% poź. premj. dol. serja III 47,— P.
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 43,— P.
4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 42,— O.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 38,50 P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 100,— P.
Tendencja mocna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 21. 9. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa biejąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto zdrowe suche	15,75— 16,00
Uspokobienie utrzymane.	
Pszenica (Uspokobienie stałe)	23,25— 23,50
Jęczmień browarowy	20,00— 21,00
Uspokobienie spokojne.	
Jęczmień 630—640 g/l.	17,00— 17,25
Jęczmień 667—676 g/l.	17,50— 17,75
Jęczmień 700—715 g/l.	18,00— 19,00
Uspokobienie stałe.	
Owies	14,00— 14,50
Uspokobienie spokojne.	
Maka	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	24,50— 24,75
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	24,00— 24,25
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	23,00— 23,50
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	17,75— 18,75
żytnia pośl. pon. 65% wł. w.	16,25— 17,25
Uspokobienie spokojne.	
pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w.	28,25— 40,00
pszenna gat. IA 0-45% wł. w.	37,50— 38,00
pszenna gat. IB 0-55% wł. w.	36,50— 37,00
pszenna gat. IC 0-60% wł. w.	36,00— 36,50
pszenna gat. ID 0-65% wł. w.	35,00— 35,50
pszenna gat. IIA 20-55% wł. w.	34,25— 34,75
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w.	33,75— 34,25
pszenna gat. IIC 45-65% wł. w.	31,25— 31,75
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w.	27,00— 27,50
pszenna gat. IIG 60-65% wł. w.	25,50— 26,00
pszenna gat. IIIA 65-70% wł. w.	23,50— 24,00
pszenna gat. IIIB 70-75% wł. w.	21,50— 22,00
Uspokobienie spokojne.	
Otreby żytnie stand.	10,25— 10,75
Otreby pszenne grube stand.	11,00— 11,50
Otreby pszenne średnie stand.	10,00— 10,75
Otreby jęczmienne	11,50— 12,75
Rzepak zimowy	37,00— 38,00
Siemiana	36,00— 39,00
Grzyca	31,00— 34,00
Groch Wiktoria	20,00— 24,00
Groch Polgera	23,00— 25,00
Mak niebieski	59,00— 65,00
Zemniaki fabryczne za kilo	0,15
Makuch lniany w taflach	18,00— 18,25
Makuch rzepak. w taflach	14,50— 14,75
Słoma pszenna luzem	1,40— 1,65
„ pszenna prasowana	1,90— 2,15
„ żytnia luzem	1,50— 1,75
„ żytnia prasowana	2,25— 2,50
„ owsiana luzem	1,75— 2,00
„ owsiana prasowana	2,25— 2,50
„ jęczmienna luzem	1,40— 1,65
„ jęczmienna prasowana	1,90— 2,15
Siano zwykłe luzem	3,85— 4,35
„ zwykłe prasowane	4,50— 5,00
„ nadnoteckie luzem	4,75— 5,25
„ nadnoteckie prasowane	5,75— 6,25

Ogólne uspokobienie stałe.
Ogólny obrót: 3477 tonn, w tem żyta 1200 tonn, pszenicy 217 tonn, jęczmienia 532 tonn, owsa 85 tonn.

Uroczystości katolickie w Wileńskiej Metropolii

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Ostatnie dwa dni sierpnia oraz początek września r. b. upłynęły w Wilnie pod znakiem obrad i uroczystości katolickich.

Obrady II Studium Katolickiego p. n. „Katolicka Myśl Wychowawcza“, które się odbywały w końcu sierpnia w Wilnie, skupiając delegatów Akcji Katolickiej z całej Polski oraz liczne rzesze przedstawicieli miejscowej ludności katolickiej, niewątpliwie będą miały doniosłe znaczenie na polu wychowawczym. Problematy, poruszone przez znanych działaczy katolickich, których myśl przewodnią było oparcie wychowania na duchu idei katolickiej, wywarły duże wrażenie na zebranych, a echa obrad rozeszły się po całej Polsce.

Doniosłość obrad podkreślił swym przybyciem i wzięciem udziału w posiedzeniu ks. Prymas kardynał Hlond, który przy tej okazji zwiedził Wilno, szczególnie się interesując bazyliką wileńską, która po czterech latach prac restauracyjnych powraca już do normalnego wyglądu.

Wzmocnione od fundamentów aż po sklepienia mury tej prastarej, bo przeszło pół tysiąca lat liczącej świątyni, kryjącej bezcenne dzieła sztuki (obrazy, płótna, freski i t. p.), w świeżej szacie odkrywają już swe podwoje na użytek kościelny za parę miesięcy. Uroczystość z tym związana zapewne odbędzie się w grudniu r. b., jednocześnie z przeniesieniem zwłok królewskich — Aleksandra Jagiellończyka, Elżbiety Rakuskiej oraz Barbary Radziwiłłówny, znalezionych podczas prac konserwatorskich w podziemiach Bazyliki, do zbudowanego w kaplicy św. Kazimierza mauzoleum królewskiego. W uroczystościach tych spodziewany jest udział Prezydenta Rzplitej, przedstawicieli rządu oraz duchowieństwa z całej Polski.

Zanim jednak to nastąpi, Wilno, a wraz z nim cała Wileńszczyzna, wzięły udział w uroczystościach jubileuszowych 10-letnich rządów metropolity wileńskiego, J. Eks. ks. arcybiskupa Romualda Jałbrzykowskiego. Jubileusz ten tym droższy stał się sercom naszego ludu katolickiego, że na przestrzeni całego wieku XIX i początkach XX żaden z pasterzy, rządzących archidiecezją wileńską, tak długich, a przytem owocnych rządów nie sprawował.

Gdy po chrzcie świętym Litwy, za zgodą Papieża Piusa Urbana XI, powstała diecezja wileńska, Władysław Jagiełło, wdzięczny za pomoc, okazaną przy małżeństwie jego z królową Jadwigą, wyniósł na tron biskupa w Wilnie ks. Andrzeja Wasiło. Po nim 38 biskupów ordynariuszy sprawuje dłuższe i krótsze rządy w Metropolii wileńskiej, pozostawiając po sobie trwałe pamiątki w postaci kościołów, pałaców i dzieł sztuki (Ks. Konstanty Brzostowski — 1686 — 1722) lub zaznaczając się piękną kartą w dziejach Kościoła, jak Ks. Michał Zienkiewicz (1730 — 1762), który zwołał ostatni Synod w przedrozbiorowej Polsce.

Aż wreszcie przychodzi na stolicę wileńską ks. biskup Romuald Jałbrzykowski.

Syn ziemi mazurskiej, wyświęcony na kapłana w r. 1901, od początku swych prac pasterskich kładzie duże zasługi na polu narodowym i społecznym. W r. 1918 konsekrowany w obecności Monsignora Rattiego, obecnego Ojca św., na biskupa, w ciągu 8 lat sprawuje rządy w Łomży, zyskując za swą działalność społeczną i oświatową miano pierwszego honorowego obywatela m. Łomży.

W r. 1926 biskup Jałbrzykowski zostaje wyznaczony na Arcypasterza Metropolii wileńskiej.

„Mnie żyć jest Chrystus, a umrzeć zysk“. Te słowa posłyszał z ust jego lud, zgromadzony w bazylice wileńskiej w dn. 8 września 1926 r. podczas uroczystości obejmowania rządów pasterskich.

Rozpoczęły się lata pracy. Rozległa archidiecezja wileńska, obejmująca województwo wileńskie i duże połacie białostockiego i nowogródzkiego, Arcypasterz trzykrotnie wizytuje, nie omijając najbardziej zapadłych parafii i dokładnie poznając potrzeby i troski swych diecezjan. Z jego woli powstają i rosną oddziały „Caritas“, „Apostolstwa Chorych“, „Krucjaty Eucharystycznej“. Odbywają się kongresy eucharystyczne. Teżęje na podległym terenie Akcja Katolicka. Obraduje Studium Katolickie. Wspania-

ła bazylika wileńska, zachwiana przez powódź w r. 1931 w swych posadach, całkowicie się restauruje, a olbrzymie koszty, z tem związane, pokrywa kurja metropolitalna i składki społeczeństwa. Powstaje piękny gmach kurji metropolitalnej i archiwum diecezji.

To też tym pracom i temu sercu, które pokochało lud poddany, temu Pasterzowi, który mimo złego stanu zdrowia nie ustawał w swej działalności, w dniu 8 września r. b. — dniu 10-letniego jubileuszu, złożono hołd i dziękczynienie.

Z najodleglejszych parafii, miast i miasteczek przybyły kilkotysięczne delegacje, a miasto przybrało w tym dniu uroczysty wygląd.

Po mszy św. w Ostrej Bramie, celebrowanej przez Jubilata w otocze-

niu duchowieństwa i w obecności przybyłego ks. biskupa Niemiry, oraz władz, wzruszony tłum usłyszał słowa błogosławieństwa, przysłane dla J. Eks. ks. arcybiskupa Jałbrzykowskiego za pośrednictwem kardynała Pacellego od Ojca św. A potem na placu Katedralnym wszystkie organizacje społeczne, oświatowe, stowarzyszenia katolickie i pielgrzymki złożyły hołd i życzenia arcypasterzowi.

Uroczystość zamieniła się w wielką manifestację uczuć katolickiej ludności. „Jeśli Bóg z nami, któż przeciwko nam?“ — temi słowy, dziękując za życzenia, pokrępił Pasterz obecnych i wiarą w lepszą przyszłość, wśród której idea katolicyzmu zajmie naczelne miejsce w życiu społeczeństwa, napelił serca.

P. KOWNACKI

„Warszawski Dziennik Narodowy“ o naszym trzydziestolecu

„Warszawski Dziennik Narodowy“ zamieścił o trzydziestolecu „Kurjera Poznańskiego“ dłuższy artykuł, który poniżej w całości przytaczamy:

Dnia 19 września z datą na 20 września 1906 roku ukazał się pierwszy numer „Kurjera Poznańskiego“, organu kierunku wszechpolskiego na ziemiach zachodnich. „Kurjer Poznański“ powstał w okresie, kiedy w b. zaborze pruskim, a ściślej mówiąc, w Wielkopolsce decydującą rolę polityczną odgrywały dwa stronnictwa: ugodowcy-konserwatyści i ludowcy. Tymi ostatnimi kierował dr. R. Szymański. Obie te grupy stały na stanowisku pogodzenia się z państwem pruskim, a różnice były tylko w programie społecznym i w sposobie wyrażania lojalizmu do rządu zaborczego. Można powiedzieć, że konserwatyści byli ugodowcami wobec tronu i dworu, a ludowcy legalistami w stosunku do konstytucji. Obie grupy nie wysuwały wówczas myśli o dążeniu do niepodległości i o prowadzeniu polityki narodowej, która obejmowała całość ziem dawnej Rzeczypospolitej.

W tym samym okresie, na przełomie wieku XIX i XX coraz więcej wzmagała się polityka eksterminacyjna rządu niemieckiego. Wywłaszczenie, nowela osadnicza, paragraf językowy, usunięcie ze szkół nawet nauki religii w języku polskim — oto etapy bezwzględnej walki ze społeczeństwem polskim. Prosto rządy pruski robił wszystko, aby w jak najszybszym tempie zniszczyć a przynajmniej olbrzymio zredukować ludność polską na ziemiach zachodnich i osłabić jej znaczenie na każdym polu.

W tych warunkach zaczął działać w b. zaborze pruskim ruch demokratyczny-narodowy, zwany także wszechpolskim. Prąd narodowy zaczął się od młodzieży uniwersyteckiej, która skupiała się w tajnym „Związku Młodzieży Polskiej“ (Zet). Głównymi ośrodkami polskiego ruchu narodowego na uniwersytetach niemieckich były: Berlin i Wrocław. Po skończeniu uniwersytetów młodzież wracała do kraju i tu pracowała nad zorganizowaniem prądu narodowego.

Powstają też oddziały tajnej Ligi Narodowej, a wreszcie grono młodych działaczy, związanych z Ligą Narodową albo wprost jej członkowie powołują do życia dziennik narodowy p. t. „Kurjer Poznański“.

Do założycieli „Kurjera Poznańskiego“ należeli: dr. Marjan Seyda, Roman Leitgeber, dr. Roman Szymański, dr. Wł. Mieczkowski, dr. Celestyn Rydlewski, dr. Bolesław Krysiewicz, dr. Felician Niegolewski, dr. A. Chlapowski i szereg innych osób. Redaktorem naczelnym pisma został dr. M. Seyda, a administracją kierował R. Leitgeber. Pismo szybko wzrosło, a jego znaczenie w społeczeństwie coraz bardziej się utrzymywało i z powodu dobrego redagowania pisma i z powodu akcji Ligi Narodowej i organizacji przez nią kierowanych na terenie ziem zachodnich. Ruch narodowy wraza stale w Wielkopolsce, na Pomorzu i na Górnym Śląsku. Działacze i redaktorzy narodowi uderzyli w ton mocny i przeciwstawili się planom eksterminacyjnym rządu pruskiego z całą siłą i to na wszystkich polach życia polskiego. Na polu gospodarczym, kulturalnym, religijnym i politycznym społeczeństwo skutecznie zaczęło się przeciwstawiać polityce pruskiej. Strajki szkolne, księża czarna sprzedawczyków, wyteżona praca ekonomiczna w rozmaitych instytucjach, a wreszcie wielkie demonstracje i manifestacje w r. 1912 — oto fakty i czyny, które nie były znane już od szeregu dziesiątków lat społeczeństwu polskiemu dzielnicy pruskiej. Na czele tych działań stali narodowcy, a kierował publicystycznie nimi „Kurjer Poznański“ przy pomocy „Oredownika“, który p. Szymański oddał wszechpolskom. Posypały się na „Kurjer Poznański“ procesy i kary, ale jego kierownicy nie zlekli się.

Żurnale i Kroje
nieomal wszyscy kupują
„Kałamajskiego
a Pani?

Pg 6970-38.99

Alkazar w Toledo, broniony bohatercko przez garstkę powstańców, w płomieniach

Obstrukcję usuwają Ziela Przerzycrajace Karpiańskiego Paczka ul. 150, cokolka 25 groszy

Tg 1555

Wybuchła wielka wojna światowa. Polacy zaboru pruskiego byli do niej politycznie przygotowani dzięki „Kurjerowi Poznańskiemu“. Społeczeństwo ziem zachodnich poza bardzo nielicznymi jednostkami zajęło stanowisko jednolite i oświadczyło się za polityką narodową, antyniemiecką. „Kurjer Poznański“ przy tem odegrał wielką rolę nie tylko w swojej dzielnicy, ale w całej Polsce. Redagowany bowiem był w ten sposób, iż z każdego wiadomości, z każdego artykułu, z każdego prawie wiersza wyzierało to przekonanie, iż Niemcy i państwa centralne wojnę przegrają, a Polska Zjednoczona odzyska niepodległość.

Nic też dziwnego, iż na ziemiach polskich, okupowanych przez Niemców, „Kurjer Poznański“ rozchodził się w około 10.000 egzemplarzy. — Niemcy jednak szybko spostrzegli się, jaką rolę odgrywa „Kurjer Poznański“ i odebrali mu debity na ziemiach okupowanych. Niemniej jednak „Kurjer“ w dalszym ciągu był łącznikiem między dzielnicami i zaborami, ale także spełniał rolę informatora wobec polityków polskich, którzy pracowali w państwach koalicyjnych dla sprawy polskiej.

W r. 1915, dn. 16 marca, dr. M. Seyda udaje się do Szwajcarii dla uczestnictwa w akcji politycznej, a jego miejsce w redakcji obejmuje dr. Bolesław Marchlewski, który w dalszym ciągu prowadzi pismo w tym samym duchu. Trafnie i zupełnie słusznie o roli „Kurjera Poznańskiego“ w czasie wielkiej wojny pisze Marjan Seyda w swojej kapitalnej pracy p. t. „Polska na przełomie dziejów“.

— „Wybitną rolę odegrał w zaborze pruskim „Kurjer Poznański“, który — nie ujmując zresztą bynajmniej zasługi i innym organom prasy narodowej — miał w społeczeństwie bardzo silną pozycję moralną i polityczną z czasów przed wojną i wywierał wpływ decydujący na opinie publiczną. Pozostanie w znacznej mierze zasługą „Kurjera Poznańskiego“, że, zmuszony ze względu na cenzurę wojskową do mówienia „między wierszami“, silną sugestją podtrzymywał w społeczeństwie stale ducha i przekonanie, że wojna będzie trwała długo i że zakończy się klęską Niemiec i ich sojuszników. „Kurjer Poznański“ spełniał swą misję nie tylko w zaborze pruskim, ale i poza kordonami.“

Ocena odpowiada w pełni stanowi faktycznemu.

„Kurjer Poznański“ był kierownikiem politycznym społeczeństwa polskiego zaboru pruskiego w czasie klęski Niemiec, jak i w okresie powstania wielkopolskiego i wreszcie już za czasów niepodległości. Społeczeństwo bowiem ziem zachodnich w olbrzymiej większości stoi w szeregach narodowych i w realizacji programu narodowego widzi jedynie możliwą urzeczywistnienia potęgi i wielkości państwa polskiego. „Kurjer Poznański“ był zawsze i jest wyrazem tego społeczeństwa i jego przewodnikiem. I życzyć sobie tylko należy, aby znaczenie tej placówki prasowej stale wzrastało. Tego życzymy „Kurjerowi Poznańskiemu“ w dniu jego trzydziestoletniego jubileuszu.

Traktat polsko-francuski

Niebawem mają być wznowione rokowania mające na celu uzupełnienie prowizorycznej umowy polsko-francuskiej. Rokowania będą prowadzone w Warszawie i zakończone zostaną w połowie listopada, poczem dla podpisania traktatu wyjedzie do Paryża minister handlu i przemysłu p. Roman, który złoży równocześnie rewizytę ministrowi Bastid'owi.

Emigracja polska do Togo i Kamerunu

Prasa niemiecka notuje pogłoskę, jakoby na skutek zreaktywowania ostatnio stosunków polsko-francuskich miało dojść do porozumienia między obu państwami co do uprzywilejowania emigracji polskiej w koloniach francuskich, przyczem, zdaniem prasy niemieckiej, emigracja ta ma być skierowana do dawnych kolonii niemieckich, Togo i Kamerun, pozostających pod protektoratem Francji.

Pokłosie naszego jubileuszu

Z okazji trzydziestolecia „Kurjera Poznańskiego” w sobotę w południe przedstawiciele redakcyj wszystkich wydawnictw Drukarni Polskiej S. A., administracji i działu technicznego zgromadzili się w przyozdobionym kołozami kwiatów gabinecie dyrektora Romana Leitgebry, by na jego ręce złożyć wyrazy przywiązania do tego warsztatu pracy narodowej, jakim jest Drukarnia Polska, oraz życzenia dalszego wspaniałego rozwoju dla niej i jej wydawnictw.

P. Czesława Królikowska, ubrana w piękny strój ludowy, wygłosiwszy deklamację z życzeniami, wręczyła p. dyr. Leigebrowi barwny wieniec żniwny.

Imieniem pracowników przemawiali red. Jerzy HERNICZEK oraz prokurent Kazimierz CHOJNACKI, podkreślając wielkie wartości narodowe, reprezentowane przez wydawnictwa Drukarni Polskiej, zasługi jej długoletnich kierowników: nieobecnego w tej chwili w Poznaniu dr. Marjana Seydy i dyr. Romana Leitgebry, oraz harmonję, panującą między kierownictwem wydawnictwa a ich pracownikami.

Z okazji trzydziestolecia naszego Wydawnictwa otrzymaliśmy liczne depesze i listy z życzeniami. Pierwszą część drukujemy poniżej:

Czcigodny i Łaskawy Panie
Senatorze!

Pragnąłem osobiście stawić się w redakcji „Kurjera”, aby z okazji dziesiątego święta Waszego Wydawnictwa wyrazić swoje życzenia i gratulacje. Niestety znowu mnie choroba unieruchomiła na dni kilka i stała się przyczyną, że na tej tylko, piśmiennej drodze wypowiedzieć mogę Szanownym Kolegom „Kurjera Poznańskiego” swoje uczucia.

Należę do przyjaciół „Kurjera”, nie tylko z abonamentu, ale z ducha, z zasad, z umiłowania narodu. I jako przyjaciel cieszę się szczerze, że pismo Wasze przeżyło, przetrwało i przewalczyło taki szmat czasu w niezachwianej wierności dla naszych ideałów narodowych i katolickich. To wielki powód do gratulacji tego, co było w przeszłości! Serdecznie Wam tego winszuję!

A co do przyszłości — na ręce Czcigodnego Pana Senatora jako Naczelnego Redaktora składam z głębi serca idące życzenia, aby pismo Wasze nadal trwało na placówce obranej, aby szfandar narodowej jedności dzierżyło w długie jeszcze lata, aby było twierdzą także skarbców naszych katolickich!

Łącząc przy tej sposobności dla Szan. Pana Senatora oraz wszystkich jego Współpracowników uprzejme pozdrowienia i koleżeńskie uściski dłoni

oddany w Chrystusie sługa

(—) X. Józef Kłos

prepozyt kapituły metropolitalnej
prontarjusz apostołski.

Wiem, że w ciszy domowej święcie Wasze trzydziestolecie. Dlatego też na tej drodze przesyłam szczerze, serdeczne życzenia błogosławieństwa Bożego na dalszy trud.

W upominku jubileuszowym ofiarowałem dzisiaj na intencję Waszej Instytucji Mszę św.

Przytoczę słowa z niej, które mnie uderzyły dziwną trafnością:

Otóż czytałem w lekcji, wyjętej z listu św. Pawła:

„Rozpamiętujcież dni dawne, w których będąc oświeceni, wytrwaliście wielką potyczkę trapienia... A sprawiedliwy znój z wiary żyje”.

A w Ewangelji, wziętej z św. Mateusza:

„I wielu fałszywych proroków powstanie i wielu zawiada. — A iż się rozmnoży nieprawość: oziębnie miłość wielu. — A kto wytrwa aż do końca, ten będzie zbawion”.

Zamiast komentarzy do tych jasnych słów, życzę, abyście nadal czerpali moc niezłomną z wiary w nasze ideały przewodnie, rządy Opatrzności i geniusz narodu naszego. Abyście aż do zbawionego zwycięstwa walczyli z

Wzruszony do głębi dyr. Leigebber w serdecznych słowach podziękował za życzenia i słowa uznania, apelując przy końcu do dalszej owocnej wspólnej pracy.

Do bawiącego w Jugosławji dr. Marjana Seydy, redaktora naczelnego „Kurjera Poznańskiego” i członka zarządu Drukarni Polskiej S. A., wystosowana została następująca depesza:

„Marjan Seyda

Dubrownik.

Obchodząc dzisiaj trzydziestolecie „Kurjera Poznańskiego”, sercem i myślą łączymy się z Kochanym Panem Senatorem, tak bardzo oddalonym, a przecież przez dzieło swoje wśród nas obecnym.

Za redakcję „Kurjera Poznańskiego”, „Orędownika”, „Ilustracji Polskiej”, „Wielkopolanina”, „Pomorzani” i „Nowin Poświętecznych”: Wyrzykowski, Adam Piotrowski, Kawczyński, Prószyński, Bernatt.

Za administrację: Chojnacki, Leśniewicz, Tucholski.”

fałszywymi prorokami, nieprawością i oziębłym egoizmem.

Szczęść więc Boże!

Serdeczne pozdrowienia przesyłam dla całej Instytucji na ręce Pana, łącząc wyrazy głębokiego szacunku, sługa w Chrystusie

(—) X. Józef Prądyński.

Z okazji 30-lecia pełnej zasług pracy wydawniczej serdeczne gratulacje przesyłam Wydawnictwu „Kurjera Poznańskiego” w imieniu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism

(—) Feliks Mrozowski, prezes Rady,

(—) Stefan Krzywoszewski, prezes

Zarządu Głównego,

(—) Mieczysław Niklewicz, wiceprezes

Zarządu Głównego,

(—) Franciszek Głowiński, wicedyrektor

Związku.

Warszawa.

Z okazji święcenia 30-lecia wydawnictwa „Kurjera Poznańskiego” uważam sobie za miły obowiązek złożyć Panom najlepsze życzenia dalszej owocnej działalności na polu walki o interesy gospodarcze Państwa i Narodu, a dzielnicę naszej w szczególności.

Ze szczególnym naciskiem pragnę podkreślić zasługi wydawnictwa Pańców na polu propagandy idei unarodowienia handlu polskiego, we wspólnym wysiłku ku osiągnięciu tego dla Państwa i Narodu tak doniosłego celu.

Z wysokim poważaniem

(—) Stefan Kałamański.

Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej

w Poznaniu

W uroczystości 30-lecia wydawnictwa „Kurjera Poznańskiego” żywy i serdeczny udział bierze również Sokolstwo wielkopolskie, które w twardej swej służbie społecznej i narodowej zawsze doznawało ze strony Redakcji i Administracji „Kurjera” jak najwydatniejszej pomocy i najżyczliwszego poparcia.

To też w dzisiejszym dniu jubileuszowym na ręce JW Pana Senatora hołd składamy niespożytym zasługom narodowym „Kurjera Poznańskiego” i Jego Kierowników—Jubilatów, a zarazem życzenia jak najbogatszych plonów w dalszej ofiarnej służbie dla Narodu i Państwa. Czołem!

Związek Tow. Gimn. „Sokół” w Polsce
Dzielnica Wielkopolska. (—) A. Wolski,
prezes. (—) W. Fellner, sekretarz.

Z okazji 30-lecia założenia czasopiśma składamy serdeczne życzenia dalszej owocnej pracy na niwie społecznej i narodowej.

Łączymy sokołe pozdrowienie

Czołem!

Tow. Gimn. „Sokół”,
prezes (—) B. Karge.

W dniu 30-letniego jubileuszu „Kurjera Poznańskiego” Narodowa Organizacja Kobiet w Poznaniu przesyła serdeczne życzenia, aby „Kurjer Poznański”, który jest wyrazicielem całego narodo-czującego i myślącego społeczeństwa, w dalszym ciągu był strażnicą polskości na zachodnich rubieżach i cieszył się nadal uznaniem i poparciem społeczeństwa. „Szczęść Boże” w dalszej owocnej pracy!

Narodowa Organizacja Kobiet
w Poznaniu

Za Zarząd: (—) Włodzimiera Jarochowska, przewodnicząca na m. Poznań, (—) Jadwiga Wrzesińska.

Z okazji 30-letniego jubileuszu znoję, lecz owocnej i zaszczytnej pracy narodowej „Kurjera Poznańskiego” zasyłam Szanownej Redakcji serdeczne życzenia dalszego rozwoju Ich poczytnego pisma dla idei Wielkiej Polski! Zarząd Powiatowy Stronnictwa Narodowego w Krotoszynie: Dr. Jerzy Kolasinski, prezes powiatowy, Janusz Wężyk, ref. org., L. Nowackiewicz, skarż. pow.

Stronnictwo Narodowe Koło Jeżyce z okazji obchodu 30-lecia istnienia „Kurjera Poznańskiego” przesyła szczerze i serdeczne życzenia dalszej owocnej pracy na niwie społeczno-narodowej dla dobra naszego ruchu, walczącego o Wielką Polskę.

Z narodowym pozdrowieniem

Niech żyje Wielka Polska!

Czołem!

Kierownictwo Koła.

Naszej macierzy serdeczne życzenia z okazji jubileuszu

Drukarnia Toruńska, Toruń.

W imieniu „Wielkiej Polski” składamy Wielce Szanownemu Panu Dyrektorowi z okazji 30-lecia „Kurjera Poznańskiego”, jubileuszu pracy i walki, życzenia najpomyślniejszych wyników w służbie narodu w nowym okresie zmagania.

(—) Jan Terlecki (—) Jan Wyganowski.

Serdeczne życzenia dalszego rozwoju dla dobra Narodu

Redakcja „Polonji”

(—) Smotryski. (—) Tabaczyński.

Z okazji trzydziestolecia przesyła serdeczne gratulacje

Wydawnictwo „Ilustrowanego Kurjera Codziennego”, Kraków.

W trzydziestolecie twardej i nieustępliwej pracy narodowej „Kurjera Poznańskiego” najlepsze życzenia w imieniu redakcji i wydawnictwa „Kurjera Zachodniego” (—) Stefan Arnold, Sosnowiec.

Wielce Szanowny Panie Senatorze!

Z okazji pięknego jubileuszu trzydziestolecia zasłużonego istnienia „Kurjera Poznańskiego” mam zaszczyt — w imieniu Redakcji „Wici Wielkopolskich” i własnym, przesłać niniejszem — na ręce Wielce Szanownego Pana Senatora najlepsze życzenia dalszego wspaniałego rozwoju pisma, które tak ogromne położyło zasługi około budzenia i krzewienia kultury Regionu Wielkopolskiego.

Z wyrazami najgłębszego poważania

(—) Marjan Turwid, Bydgoszcz.

Z okazji 30-lecia nieustannej i ofiarnej pracy na niwie katolicko-narodowej, przesyłamy WPanom szczerze życzenia wszelkiej pomyślności na dalsze lata pracy, słowami „Szczęść Boże”!

„Gazeta Polska” w Kościanie.

W dniu trzydziestolecia Teatr Polski w Poznaniu składa życzenia dalszej owocnej pracy.

(—) Boelke, (—) Piotrowska.

Z okazji trzydziestolecia pracy dla Polski wyrazy głębokiej czci,

(—) Władysław Bracki, Toruń.

Najserdeczniejsze życzenia w dniu 30-lecia przesyła

Dyrekcja Teatru Nowego

w Poznaniu.

Zasłużonemu krzewicielowi i bojownikowi o najszczytniejsze ideały narodowe na gruncie naszej dzielnicy, Wy-

NOWA PISOWNIA

M. ARCTA duży
SŁOWNIK ORTOGRAFICZNY

60.000 wyrazów z podaniem końcówek odmian gramatycznych i podziałem wyrazów przy przenoszeniu. Obszerny wykład zasad NOWEJ PISOWNI przez prof. Szobera, w pięknej okładce zł 10,—, w oprawie płóc. zł 13,—.

M. ARCTA szkolny
SŁOWNICZEK ORTOGRAFICZNY
I ZASADY PISOWNI POLSKIEJ

18.000 wyrazów z końcówkami, przejrzyste i jasno podane zasady NOWEJ PISOWNI, w okładce dwubarwnej zł 1,—, ng 17 501

dawnictwu „Kurjera Poznańskiego”, obchodzącemu w dniu dzisiejszym 30-lecie swej działalności, zasyła Zarząd Zrzeszenia Kupców Chrześcijań w Poznaniu szczerze życzenia dalszej owocnej pracy na niwie społecznej.

Zrzeszenie Kupców Chrześcijań w Poznaniu: (—) Jan Borys, prezes.
(—) Henryk Kruk, sekretarz.

Z okazji obchodu 30-lecia istnienia „Kurjera Poznańskiego” śpieszmy złożyć Wielce Szanownej Redakcji jak najserdeczniejsze życzenia dalszego pomyślnego rozwoju Ich tak powszechnie znanego i poczytnego dziennika. Życzymy, by JW Panowie nadal krzewili katolicką myśl społeczną, niosąc kulturę i oświatę w szerokie masy społeczeństwa dla dobra Kościoła i państwa.

Przy tej okazji łączymy wyrazy szczerzego podziękowania za współpracę i zrozumienie idei charytatywnej oraz za okazywaną nam życzliwość i pomoc przez propagandę naszych hasel.

Z poważaniem

Oddział Okręgowy „Caritas”:

(—) X. Krajewski.

Z okazji obchodu jubileuszowego 30-letniego istnienia wydawnictwa „Kurjera Poznańskiego” przesyłam w imieniu Bractwa Kurkowego w Poznaniu, zał. 1253 r., życzenia najserdeczniejsze dalszej owocnej pracy w obronie najwznioślejszych ideałów narodowych.

Za Zarząd Prezes:

(—) P. Michałowicz.

JWielmożny Pan Dyrektor
Roman Leitgeber

Z okazji 30-lecia pracy na stanowisku Dyrektora Drukarni Polskiej S. A. w Poznaniu pozwalamy sobie złożyć nasze najserdeczniejsze gratulacje oraz życzenia owocnej pracy tak dla kierowanej przez Niego Firmy, jak również dla dobra życia gospodarczego Polski.

Z prawdziwym poważaniem

Związek Obrony Przemysłu Polskiego
(—) St. Stronczyński, dyrektor.

W dniu 30-lecia składamy Szan. Dyrekcji Drukarni Polskiej najserdeczniejsze życzenia pomyślnej dalszej pracy.

Związek Sprzedawców Gazet i Czasopism Ziem Zachodnich Polski w Poznaniu.

W dniu 30-lecia istnienia Wydawnictwa Wielce Szanownych Panów przesyłamy nasze najserdeczniejsze gratulacje i życzenia.

Ad multos plurimosque annos!

Redakcja i Administracja

„Wiadomości Drogistowskich”

(—) Ksawery Gadebusch

Z okazji 30-lecia „Kurjera Poznańskiego” mamy zaszczyt przesłać WPanom nasze życzenia dalszego rozwoju Ich pożytecznego i wielce zasłużonego dla Zachodnich Ziem Polski Wydawnictwa.

Łączymy wyrazy poważania

C. Hartwig S. A.

Z okazji 30-lecia istnienia przesyłamy W. Szan. Panom serdeczne gratulacje i życzymy wielu dalszych trzydziestolecia owocnej pracy dla dobra Narodu i Państwa.

Związek Drogerzystów

Rzpltej Polskiej, Poznań

(—) K. Gadebusch

Zarządowi Drukarni Polskiej w dniu 30-lecia wydawnictwa „Kurjera Poznańskiego”, które dzięki pełnej ofiarnej i znoej pracy zarządu chlubnie zapisało się w umysłach społeczeństwa ziem zachodnich Rzeczypospolitej, mamy zaszczyt imieniem Polskiego Związku Zawodowego Drukarzy i Pokrewnych Zawodów na Rzeczpospolitą Polską złożyć serdeczne życzenia, by radość i szczerą dumą z osiągniętych wyników pracy towarzyszyły tak wydawnictwu „Kurjera Poznańskiego” jak i jego zasłużonym sternikom w najdłuższe lata.

Za zarząd główny: (—) J. Otulakowski prezes, (—) L. Kulczyński, sekretarz.

Od OO. Franciszkanów w Wieluniu otrzymaliśmy list, w którym m. in. czytamy:

Składamy najserdeczniejsze życzenia Szanownej Redakcji „Kurjera Poznańskiego”, oraz całemu zespołowi Współpracowników z racji dokonanej w tem trzydziestoleciu pracy i położonych wielkich zasług na dziedzinie religijnej, społecznej i narodowej. Życzymy Bożego błogosławieństwa do dalszej pracy, pomyślnej dla Kościoła i Narodu

*

Szanowny Panie Redaktorze! Z okazji trzydziestolecia istnienia „Kurjera Poznańskiego” przylącam się do złożenia życzeń dalszego powodzenia na niwie narodowej.

Przy tej okazji pragnę wyrazić życzenie, by przy sztandarze Jubilat stał każdy zdrowo myślący obywatel.

Łączę wyrazy najwyższego szacunku i poważania: (—) Józef Pawłowski.

Niestrudzona i wielce zaszczytna działalność „Kurjera Poznańskiego” około wychowania społeczeństwa w duchu miłości Ojczyzny i praworządności zdobyła sobie zasłużone uznanie. Dzisiejszy dzień jubileuszowy niechaj będzie przypomnieniem ogromu zasług położonych na przestrzeni minionych lat trzydziestu.

Przylącamy się do manifestacji wielkiego grona gorących przyjaciół Ich cennego pisma, składających w dniu dzisiejszym najszczerze życzenia dalszej owocnej pracy i pomyślnego rozwoju.

Z poważaniem „PAR”, Polska Agencja Reklamy Franciszek Krajna, Poznań (podpisy)

Od pierwszego dnia istnienia „Kurjera Poznańskiego” jestem jego stałym, nieprzerwanym czytelnikiem i abonentem. Dzisiaj, gdy „Kurjer Poznański” święci swoje trzydziestolecie rzetelnej pracy, niech powyższa okoliczność będzie dostatecznie wymowną dla zasług Jubilat.

Szczeń Boże dobrej prasie! (—) Fr. Kusz.

Z okazji jubileuszu przesyłam serdeczne życzenia dalszego pomyślnego rozwoju

(—) Edward Kreglewski, Poznań.

Wielce Szanownemu Jubilatowi, który przez lat 30 umiał pokonywać wszystkie trudności, będące na przeszkodzie w głoszeniu haseł narodowych, który w dobie największego ucisku umiał społeczeństwo tutaj podnieść na duchu i uczyć przetrwania i który poszczycić się może tak wspaniałym rezultatem Szej mozolnej pracy, jakim jest dzisiejsza zwarta opinia Narodowej Wielkopolski, życzę z całego serca dalszych sukcesów i coraz pomyślniejszego rozwoju.

Z wyrazem głębokiego szacunku (—) Jan Borys, Poznań.

Na dzień 30-lecia zasyłam Jubilatce szczerze gratulacje osiągniętych w minionym okresie sukcesów, w pracy nad podtrzymaniem i utwierdzeniem ducha Narodu Polskiego. Gorące składam życzenia Wielce Zasłużonej Jubilatce, by wielki trud, jaki pokłada w zabiegach około unarodowienia życia gospodarczego Polski, wydał rychło jak najlepsze owoce.

(—) F. Woźniak, Poznań.

W dniu tak pięknego jubileuszu przesyłam WSzan. Panom serdeczne gratulacje i życzenia owocnej pracy i pomyślnego rozwoju na dalsze lata.

Ksawery Gadebusch.

Przesyłam niniejszem z okazji 30-letniej rocznicy założenia „Kurjera Poznańskiego” serdeczne powinszowanie i załączam zarazem najszczerze życzenia dalszej pomyślnej pracy.

Z poważaniem (—) St. Niegolewski, Niegolewo.

Podziwiając ogrom 30-letniej pracy dla narodu przesyłam najszczerze życzenia pomyślności także dla wszystkich współpracowników w drodze do zwycięstwa idei narodowej. (—) Dr. Czesław Stęszewski, Koźmin.

Wielce Szanownemu Panu Dyrektorowi pozwalam sobie przesłać z okazji 30-lecia, jako nieprzerwany czytelnik i abonent „Kurjera Poznańskiego” od roku 1904 najserdeczniejsze życzenia dalszej owocnej pracy w raz obranym kierunku.

Miejmy zawsze na uwadze, że co komunista — to Żyd, a co Żyd — to wróg Polski.

Załączam zapewnienia mego wysokiego poważania

(—) Tadeusz Okoniewski.

Pismu narodowemu w dniu 30-letniego jubileuszu życzenia dalszej owocnej pracy dla dobra kraju składa

(—) Bogdan Cynka, Poznań.

„Kurjerowi Poznańskiemu” dużo życzeń składa (—) Nowak, Poznań.

Najserdeczniejsze życzenia z okazji trzydziestolecia istnienia zasyła

(—) Stefan Cieślewicz, Mosina.

Błogosławieństwa Bożego na dalsze lata (—) Ks. Smorawski, Pobiedziska.

W pełne zasług trzydziestolecie przesyłam z serca płynące gratulacje życzenia i serdeczności imieniem cieżyńsko-podhalańskiego okręgu Stronnictwa Narodowego

(—) Edward Zajączek, Bielsko.

W związku z obchodem 30-lecia „Kurjera Poznańskiego”, nieustraszonego i wielce zasłużonego herolda idei narodowej, najserdeczniejsze życzenia Wydawnictwu składa

(—) Konstancy Ossowski, Grudziądz

Wydawnictwu „Kurjera Poznańskiego” w Poznaniu z okazji trzydziestoletniej pracy i działalności w rozsiewaniu oświaty i idei narodowej w naszym społeczeństwie serdeczne życzenia zasyła

(—) Ludwik Szatkowski, Rogoźno.

PRZYJACIOŁOM NASZEGO PISMA

Przyjaciołom i Czytelnikom „Kurjera Poznańskiego” oraz zwolennikom jego kierunku ideowego, którzy z powodu trzydziestolecia przystali

nam tak liczne, szczerze i gorące życzenia, składamy na tem miejscu serdeczne podziękowanie.

Łódź w przededniu wyborów

Ostatnia niedziela przedwyborcza — Tłumny udział w zebraniach Stronnictwa Narodowego — Aresztowania i konfiskaty

Łódź. (T. wł.) Niedziela wczorajsza przeszła w Łodzi pod znakiem niezwykle silnie rozwiniętej agitacji przedwyborczej.

Główne ulice miasta były poprostu zasypane różnego rodzaju ulotkami i odevzami.

Największą żywotność w akcji przedwyborczej wykazał oczywiście Obóz Narodowy, organizując kilkanaście mniejszych i kilka większych zebrań.

Między innymi odbyły się następujące ważniejsze zgromadzenia: Baluty — 1000 osób, Koziny — 300 osób, ul. Słowiańska — 300, Widzew — 800, na ul. Targowej dwa zebraństwa po 300 osób, ul. Limanowskiego — 700, w kole Stronnictwa Narodowego im. Wacławskiego — 200, im. Chrobrego — 100, przy kościele św. Anny — 1000 osób.

Ponadto odbyło się kilkanaście zebrań kół. Przemawiali następujący mówcy: Wierczak z Warszawy, red. Morzycki z Lublina, Trella, Czapiewski i Wyganowski z Poznania, Pawlikowski z Krakowa, Borowski z Radomia, Barański, dr. Rumb, adw. Szwajdler, Dębiński, Adamiec, Rakowski, Heksel, Czernik, Belka i inni.

Łódź. (Tel. wł.) W nocy z soboty na niedzielę władze bezpieczeństwa przeprowadziły szereg rewizyj w lokalach Stronnictwa Narodowego w Łodzi.

Przedewszystkiem zrewidowano lokal zarządu okręgowego przy ul. Piotrkowskiej 86, gdzie kilkunastu posterunkowych na czele z komisarzem poszukiwało broni. Wynik rewizji był negatywny. Również przeważnie negatywne były wyniki rewizyj w lokalach placówek. Obecni w lokalach członkowie zostali po wylegitymowaniu częściowo zwolnieni, wielu jednakże aresztowano. Między innymi zostali zatrzymani: Olubek, Cichacz, bracia Józef i Ryszard Sieczkowsy oraz Radwański, wszyscy członkowie Stronnictwa Narodowego.

W sobotę starostwo grodzkie skonfiskowało odevzę Stronnictwa Narodowego do społeczeństwa, wyjaśniając,

do czego dąży Obóz Narodowy w Polsce.

Również uległa konfiskacie ulotka p. t. „Prawda o walkach bratobójczych”, wydana przez Stronnictwo Na-

rodowe. W niedzielę przed kościołem św. Krzyża post. Ryba odebrał legalne ulotki Stronnictwa Narodowego, omawiające barbarzyństwa socjal - żydokomuny w Hiszpanji.

Pg 6973-37,54

Szczerze serdeczne Szczeń Boże w dalszej pracy!

(—) Mieczysław Hejnowicz, Gostyń.

Z okazji 30-lecia „Kurjera Poznańskiego” zasyłam najszczerze życzenia dalszego rozwoju.

(—) Franciszek Drabętowicz, Poznań.

W dniu Jubileuszu pozwalam sobie przesłać najserdeczniejsze życzenia dalszej owocnej pracy na niwie narodowej.

(—) Helena Mańkowska, agentura „Kurjera Poznańskiego” Poznań, ul. Pocztowa 20.

Do zbliżających się uroczystości 30-lecia jubileuszu „Kurjera Poznańskiego” załączam jako jeden z pierwszych abonentów moje najserdeczniejsze życzenia dalszej zaszczytnej wiekopomnej pracy dla dobra narodu i Ojczyzny. Z pozdrowieniem Wasz stały czytelnik (—) Wojciech Milczyński, dentysta. Września, 15 września

(Ciąg dalszy nastąpi).

Tg 1556

Składy broni socjal-komuny

Aresztowano samych Żydów, z których pięciu wysłano do Berez

Łódź. (T. w.) Ostatnio władze bezpieczeństwa aresztowały w Łodzi szereg czołowych działaczy komunistycznych. Pięciu z nich przewieziono do Berez. Są to: 30-letni Żyd Józef Majer Holzman, również Żyd 30-letni Riwen Cukierman, 35-letni Moryc Sroczyński, 45-letni Władysław Spychała i wreszcie znany na terenie Łodzi komunistą, a zarazem działacz żydowskiej organizacji 30-letni Józef Godheimer. Godheimer zajmował między innymi kierownicze stanowisko w „Bundzie”,

w zarządzie Zjednoczonego Zawodowego Związku Odzieżowego oraz w t. zw. „Kulturlidze”.

Opieczętowano również lokal Związku Nauczycieli Szkół Powszechnych i Średnich przy ul. Wólczańskiej nr. 21, zawieszając równocześnie związek ten w działalności. Od dłuższego bowiem czasu prowadzone obserwacje policji potwierdziły, że mieści się tam jedna z technik komunistycznych.

Przy sposobności warto przypomnieć, że stosunkowo nie tak dawno wykryto podobną centralę komunistyczną w żydowskim Związku Pracowników Handlowych, a ostatnio socjalistyczne związki klasowe poczuwały się do ideowej łączności z tą organizacją i domagały się w uchwalonej na zebraniu rezolucji przywrócenia działalności tej organizacji handlowców.

Należy dodać, że z soboty na niedzielę policja ujawniła liczne składy broni, będącej w posiadaniu łódzkich socjalistów. Broń uległa konfiskacie.

Przy zaburzeniach w trawieniu, bólach żołądka, zgadze, wymiotach, zawrotach głowy, bólach głowy, miganiu przed oczami, podrażnieniu nerwów, bezsenności, ogólnemu osłabieniu, niechęci do pracy naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa pobudza do wypróżnień i ułatwia krwioobieg.

Tg 1554

Niemieckie obawy

Wiele uwagi poświęca zagranica wiadomości, którą podał onegdaj dziennik „Oeuvre”, o sondowaniach opinii politycznej w Paryżu i Moskwie ze strony niemieckiego sztabu wojennego.

Szef sztabu generał Fritsch miał wysłać osobę zaufaną do Paryża, a także jakoby do Moskwy, by zbadać na miejscu trwałość porozumienia francusko-sowieckiego. Ów emisariusz

w Paryżu ma się starać trafić do francuskich sfer wojskowych, by wzamian za rozluźnienie stosunków francusko-sowieckich proponować im 50-letnią gwarancję granicy niemiecko-francuskiej ze strony Hitlera. Tyle informacja „Oeuvre”, która oczywiście wzbudziła niemałą sensację.

Wiadomości tej nie podobna traktować w oderwaniu od pewnych oznak zaniepokojenia Niemiec, jakie wyraźnie się czuje w Berlinie po wycięciu generała Rydza-Śmigłego w Paryżu. Choć na Wilhelmstrasse udaje się obojętność, niemniej koła dyplomatyczne w Berlinie wiedzą o niemałym zakłopotaniu, jakie ogarnia niemieckie koła rządowe z powodu serdecznego tonu przyjęcia generała we Francji i równie serdecznych odgłosów dla Francji wśród społeczeństwa polskiego

Kongres muzyki kościelnej

Z okazji 10-lecia Związku Chórów Kościelnych i czasopisma „Muzyka Kościelna” odbywa się w Poznaniu — wczoraj w niedzielę i dziś w poniedziałek, 20 i 21 września IV Kongres Muzyki Kościelnej. Ze wszystkich stron województwa zjechały nań chó-

ry kościelne oraz delegacje. W zawodach, jakie się wczoraj odbyły, na 180 zjednoczonych w Związku, wzięło udział 50 chórów.

Z POWODU NAWAŁU MATERJAŁU Z KONGRESU, ODKŁADAMY DO DNIA JUTRZEJSZEGO.

ng 16 779

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wtorek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
 Maurycyusz m. Tomasza Tekli p. i m.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
 Zelimir | Bogusławy

Słońca: wschód 5.37, zachód 17.52
 Długość dnia 12 godzin 15 minut
 Księżyc: wschód 12.54, zachód 20.29
 Faza: 7 dzień po nowiu

Wrzesień
22
 Wtorek

Ważne numery telefonów:
 Pogotowia rat.: 66-66 i 55-55
 Straż ogniowa 19-57, 30-50
 Policja: 42-21
 Pościągcy: 15-60 i 28-36
 Taksówki: Postój przy ulicy
 Grunwaldzkiej 77-72, przy Ry-
 nku Jez. 77-08 przy ul. Marsz.
 Focha (naroż. Niegolewskich)
 77-82, Pl. Świątokrzyski 49-80,
 przy ul. Zielonej (nar. Strze-
 leckiej) 50-35, Rynek Wil-
 decki: 66-35, W. Garbary (nar.
 Wielkiej) 57-87.

Poczt. biuro zleceń: 49-27. Dokładny czas: 55-66.

Stan wody: dn. 20. bm. + 0.34 mtr.
 dn. 21. bm. + 0.32 mtr.
 Temp. wody: + 17 st. C.

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 18;
 Apt. im. dr. Marcinkowskiego, ul. Nowa (Ba-
 zar); Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31; Apt.
 Czerwona, St. Rynek 37; Apt. przy Grobli, W.
 Garbary 41. **Jeżyce:** Apt. Mickiewicza, ul. Da-
 browskiego 10; Apt. pod Opatrznością, ul. Da-
 browskiego 76 (róg Staszica). **Łazarz:** Apt. św.
 Łazarza, ul. Strusia 9. **Górczyn:** Apt. Karpiń-
 skiego, ul. Maresz Focha 18. **Wilda:** Apt. przy
 Bramie Wildeckiej Górna Wilda 3; Apt. For-
 tuna, Górna Wilda 96. **Solacz:** Apt. przy ul.
 Mazowieckiej 12. **Główna:** Apt. przy Krzyżu,
 ul. Główna 19. **Staroleka:** Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 21 września 1926 r.

W związku z projektem Magistratu, aby plac Sapiieżyński zamienić w ogród, w którym stane-
 łyby również łazienki, zamierzano przenieść
 handlarzy warzywem do hali miejskiej na pl.
 Drwęskiego. — Przystąpiono do gruntownej re-
 nowacji wewnętrznej i zewnętrznej pałacu ar-
 cybiskupiego.

KRONIKA MIEJSCOWA

— *** Nowa gwiazda zabłysła w konstelacji Orła.** W niedzielę, 20 bm. Poznańskie Obserwatorium Astronomiczne otrzymało depeszę, donoszącą o odkryciu nowej gwiazdy w konstelacji Orła. Bliższe szczegóły odkrycia, dokonanego w dniu 18 b. m. wieczorem, nie są narazie znane. Dzięki wypogodzeniu zdołano wiadomość powyższą sprawdzić. Nowo odkrytą gwiazdę dostrzec można jedynie przez lunetę jako obiekt ósmej wielkości. (pi)

— *** Kto jeszcze nie latał samolotem,** a ma potem ochotę, niech spieszy wykupić bilet na przelot okrężny nad Poznaniem. Bilety sprzedaje L. O. P. P. — 27 Grudnia 19, w cenie po 6 zł dla członków L. O. P. P. Nieczłonkowie płać 7 zł włącznie z ubezpieczeniem i przejazdem na lotnisko. Sprzedaż biletów tylko do piątku, dnia 25 bm. włącznie.

Przeloty odbywać się będą z okazji XIII. Tygodnia L. O. P. P. w niedzielę, 27 bm. od godz. 11-tej. Odjazd na lotnisko od godz. 10,30 autobusem „Lot“ od hotelu Continental w pól. hotelu Bazar następować będzie co pół godziny.

— *** Niemcy w Niemczech i w Polsce.** Od dłuższego czasu mieszkający w Berlinie spadkobiercy kupca poznańskiego Oskara Stillera pertraktują o sprzedaż posiadanych w Poznaniu nieruchomości. Jest to duży kompleks budynków, położonych pomiędzy ul. Małeckiej i marszałka Focha, stanowiących część frontu ul. Strusia. Jak nas dochodzą wiadomości, spadkobiercy Oskara Stillera pertraktują z mieszkającym w Poznaniu Żydem Wassermannem. Transakcja polegać ma na zamianie posesyj posiadanych przez Żydów, mieszkających w Polsce, na pose-

Od czwartku cyrk Staniewskich

Jak się dowiadujemy, w najbliższy czwartek, 24 bm., przybywa na kilkudniowy pobyt I główny oddział Cyrku Staniewskich i zainstaluje swoje wielkie namioty na boisku 7 dyonu żandarmerji przy ul. Franciszka Ratajczaka. Tego samego dnia odbędzie się otwarcie cyrku, który zademonstruje nam pierwszorzędną program, składający się z 20 międzynarodowych, dotychczas w Poznaniu niewidzianych atrakcyj. M. in. zobaczymy doskonale wytresowane dwa olbrzymie szympansy Tarzana II i Fifi, których doskonale pomyślane sztuczki zadziwią nawet najwybredniejszego widza. W programie ponadto: najlepszy żongler świata Massimiliano Truzzie, żywe posęgi z brązu, ostatni przebój Paryża, doskonała tresury rasowych koni, psy na djabelskim kole a wśród kilkunastu doskonałych produkcyj akrobatycznych napewno każdego zadziwi oryginalny mecz, rozgrywany na rowerach przez doskonałych angielskich artystów zespołu Harry Holt.

Przypominamy, że otwarcie cyrku Staniewskich odbędzie się w nadchodzący czwartek, 24 bm. o 8.30 wiecz.

W Chodzieży odkryto pokład węgla

Chodzież (mc) Wielkie zainteresowanie wzbudziła tutaj wiadomość o odkryciu przy wydobywaniu gliny do ka gliniastej góry, do niezbadanej do-
 tąd głębokości.
 Wprawdzie wydobyty dotąd węgiel

Czarne plamy na zdjęciu oznaczają pokład węgla w górze. (Fot. Skibicki, Chodzież)

wyrobu cegły na terenie zakładów przemysłowych firmy H. Cegielski, Poznań, oddział w Chodzieży, pokład węgla. Żył tego pokładu rozpoczynają się już przy 10 metrach od wierzcho-

liska niemieckie, znajdujące się w Poznaniu. — Jest to znamienny szczegół, ilustrujący poczynania Niemców pozbywających się żywności żydowskiego w Niemczech, a zaszczipiających go Polsce, gdzie chyba przecież na brak nadmiaru Żydów nie można się uskarżać. (kl)

— *** Zakładanie podziemnego kabla elektrycznego.** Od kilku dni około 100 pracowników zatrudnionych jest w śródmieściu przy zakładaniu podziemnego kabla elektrycznego, który ciągnąć się będzie na przestrzeni ośmiu kilometrów. Kabel ten częściowo zlikwiduje sieć przewodów napowietrznych, które jeszcze tu i owdzie rozciągają się nad naszym miastem. W tej chwili pracuje się na od-cinku al. Piłsudskiego przed gmachami dyrekcji poczt i Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego. (wel)

Z TARGU

— Dnia 21 b. m. na placu Sapiieżyńskim płacono (w złotych za 100 kg wagi, za sztukę):
 Nabiał: masło wiejskie 1,20—1,30, masło mlecz. 1,30—1,40, twaróg 0,20—0,25, smietana (litry) 1,00—1,20, mleko (litry) 0,17—0,20, jaja mendeł 1,00—1,10.
 Drob i dziczyzna: kura 1,60—2,30, kaczka 1,60—2,50, geś 2,50—3,50, gołębie (para) 0,60—0,90, para kurczak 1,50—3,40, para kurpaw 0,80—1,20, królik — 0,90—1,20.
 Mięso: wieprzowina 0,70—1,00, wołowina

Wydobyty węgiel z nowego pokładu na terenie firmy H. Cegielski. (Fot. Skibicki, Chodzież)

z wierzchnich pokładów nie jest pierwszorzędnej jakości, ale, jak twierdzi zarządca zakładów, p. Dankowski, nadaje się do zapędu maszyn parowych.

Nasza nowa powieść

Już w bieżącym tygodniu rozpoczynamy druk nowej powieści, która jako bezpłatny dodatek dla naszych Czytelników, dołączana będzie arkuszami do „Kurjera Poznańskiego” — jeden arkusz tygodniowo. Będzie to powieść sensacyjna pt. „**Dyrektor Central-Hotelu**”, o akcji interesującej, okraszona humorem, żywo nakreślonych sylwetkach bohaterów, napisana barwnie i ciekawie. Powieść ta stanowi debiut pisarski Tadeusza Kraszewskiego, dziennikarza, stałego współpracownika naszego pisma.

wznak na jezdnię. Broczącą krwią z lewego ucha przewiozło pogotowie ratunkowe (66-66) do szpitala miejskiego. Obrażenia były tak ciężkie, że najechana zmarła w dniu 19 bm. rano.

Jak ustalono, tragicznie zmarła jest Wiktorja Jańczykowska, urodzona w dn. 19 grudnia 1879 w Warszawie. Ostatnio mieszkała śp. Jańczykowska w Czesłochowie przy ul. Dąbrowskiego 63. (kl)

— *** Krwawa awantura domowa.** W nocy na niedzielę przybył do domu przy ul. Smolnej 12 a na Główniej Adam Gaźlowski w stanie nietrzeźwym. Wszczął bójkę z żoną, która zbiegła do swego szwagra Michała. Gaźlowski pobiegł za uciekającą żoną, wylał drzwi do mieszkania szwagrow i pchnął żonę nożem w szyję, a Michała Gaźlowskiego pod prawą łopatkę. Poranionych przewiozło pogotowie ratunkowe (66-66) do szpitala miejskiego. Gaźlowskiego ujęto. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— *** Pieniądze i szklanki w komisariacie.** W komisariacie I znajduje się teczką skórzana, znaleziona na pl. Świątokrzyskim, w której było 13 szklanek. — W komisariacie II znajduje się portmonek z zawartością 12 złotych, znaleziona na ulicy Łukaszewicza przez p. Franciszka Gołbąba (ul. Szamarzewskiego 11). (kl)

— *** Włamanie przez dach.** Przy ulicy Skośnej 17 nieznanymi złoczyńcami włamali się do firmy „Prymarus”. Włamywacze wyjęli szafę w dachu i w ten sposób wtargnęli do wnętrza. Łupem złodziei padła większa ilość igieł do gramofonów, igieł do maszyn do szycia, 12 hamulcowych łożysk kulkowych wyrobu krajowego marki „A. F. S.”, znaczki pocztowe wartości 30 zł i 17 zł gotówki. Ogólna suma strat ocenia się na 600 złotych. (kl)

— *** Uciekła z 20 kg. wędlin.** Na ul. Długiej, podczas pościgu przytrzymał Wiktorja Andrzejczaka, mieszkającego w ogródkach działkowych przy ul. Bukowskiej 167. Andrzejczak niósł 20 kg. wędlin, skradzionych poprzednio w składzie rzeźnickim p. Kazimierza Śniegockiego przy ul. Strzeleckiej 26. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— *** Uniewinnienie.** Sąd grodzki w Poznaniu uniewinnił Franciszka Andrzejewskiego od zarzutu usiłowania dokonania w dniu 17 maja rb. włamania do mieszkania przy ul. Koziej 23. (m)

— *** Za kradzież roweru.** Czesław Dziebko został skazany przez sąd grodzki w Poznaniu na 2 miesiące aresztu za kradzież roweru na szkodę Stanisława Nieciemira. Orzeczoną karę sąd zawiesił oskarżonemu na przeciąg lat 2. (m)

DRUGIE LATO

Pani Plucińska z Wielkiej Wsi pod Stęszewem przyniosła nam dzisiaj gałązkę bzu, który zakwitł powtórnie w jej ogrodzie, a p. Marja Witkowska z Poznania poinformowała nas, że w jej ogródku przy ul. Szamotulskiej nr. 14 truskawki rodzą obecnie poraz drugi, na dowód czego złożyła w naszej redakcji świeżą truskawkę, którą reprodukujemy powyżej wraz z bzem, kwitnącym poraz drugi.

Miłośnicy Kina!

Czytajcie jutrzejszy „Kurjer Poznański”
 wydanie poranne!

Miła niespodzianka dla Wszystkich!

0,60—1,00, cielęcina 0,70—1,20, skopowina 0,80—1,20, słonina 0,85—0,90, smalec 1,15—1,20, mózg cielęcy 0,40.
 Ryby: szczupak 1,20—1,30, węgorz 1,30—1,40, lin 1,10—1,20, leszcz 0,50—0,80, białe ryby 0,20—0,40, sandacz 1,50—1,60, sum (dziel.) 1,50—1,60, karp 1,00—1,10, karaś 0,60—1,00, ryby śnięte 20—30 gr mniej.
 Raki mendeł: 0,80—2,50.
 Jarzyny (w groszach): ziemniaki 3—4, szpinak 10—15, buraki pecepek 10, pietruszka (pecepek) 10, seler (sztuka) 5—10, zielona sałata 3—5, rzodkiewki (pecepek) 5, marchew (pecepek) 3, kalafior 5—30, cebula 5, pomidory 5—10, fasola żółta 20—30, zielona 15—25, ogórka mendeł 25—50, kapusta biała (główka) 5—10, włoska 10—15, modra 10—15.
 Grzyby: Kurki (lisce) 10—15, grzyby mieszane 20—30, borowiki 30—60, maślaki 15—25, pieczarki 20—30, rydze 0,40—1,00, zielone grzyby 20—30.
 Owoce: jabłka 10—40, gruszki 10—25, owoce suszone 0,80—1,00, brzoekwinie 25—50, sliwki 10—15, borówki 40—50, winogrona 0,60—1,10.

RÓŻNE

— *** Zgłoszenia do Miejskiego Chóru Filharmonicznego.** Zapowiedź zorganizowania wielkiego chóru, któryby przy współudziale Miejskiej Orkiestry Symfonicznej wykonywał dzieła literatury oratoryjno - kantatowej, przyjęta została z żywym zadowoleniem przez liczne rzesze śpiewacze naszego miasta. Będzie to nowa placówka artystyczna o wielkim zasięgu kulturalnym i przyczyni się do po-

głębienia życia muzycznego wśród wielu amatorów śpiewu chórowego. Organizacja i kierownictwo artystyczne chóru spoczywa w rękach dyr. dr. Latoszewskiego, co daje najlepszą gwarancję wysokiego poziomu pracy i zadań, jakie nowy zespół ma do pokonania.

Przypominamy, że zgłoszenia do Miejskiego Chóru Filharmonicznego przyjmować się będzie od poniedziałku 21 bm. do środy 30 bm. włącznie codziennie od godziny 18—19 w gmachu Teatru Wielkiego. Po tym terminie zgłoszenia nie będą uwzględnione, a próby rozpoczną się niezwłocznie. Wymagane są kwalifikacje głosowe, znajomość pisma nutowego i dobry słuch. Szczególnie uwzględnić się będzie doświadczenie w pracy chórowej.

KRONIKA WYPADKÓW

— *** Przejechanie.** Na Chwaliszewie najechał wóz p. Marjana Głowackiego z Rataj 41-43 na p. Jadwigę Skorupską (Nowy Rynek 8-9). Wskutek najechania p. Skorupska odniosła ogólne potłuczenia i złamanie przedramienia. Udzieliło jej pomocy pogotowie ratunkowe i przewiozło ją do szpitala miejskiego. (kl)

— *** Śmiertelne potrącenie przez nieznanego cyklistę.** W dniu 15 bm., w godzinach popołudniowych, na ul. Krętej nadjeżdżający rowerem od strony ulicy Młyńskiej osobnik potrącił przechodzącą w tym czasie kobietę, która upadła na

Wczorajsze wyścigi konne

Rtm. Bobiński zdobywa nagrodę bar. Kronenberga

Siódmy dzień jesiennego sezonu wyścigów konnych z totalizatorem na torze w Ławicy zgromadził bardzo dużo publiczności.

Gonitwy, których rozegrano sześć, wyjąwszy gonitwę piątą, były średnio obsadzone. Wyplaty totalizatora nie przekroczyły trzydziestu złotych.

Wyniki gonitw (trzy płaskie, dwie z płotkami i jedna z przeszkodami) są następujące:

I. Gonitwa z płotkami (dystans około 2.800 mtr.): Wygrał typowany „Łucznicz II” st. rtm. Bobińskiego pod j. Wojtkowiakiem przed „Hipkiem” st. bar. Kronenberga pod chl. st. Grzanką. 3. „Memoria” st. Rościszewskiego, 4. „Torino” st. Tuzińskiego. „Numer II” i „Hakata”, które zgłoszono również do gonitwy ostatniej, nie stanęły na starcie. Totalizator 30,13 i 14:10.

II. Gonitwa płaska (dystans około 1800 mtr.). Z czterech zgłoszonych koni stanęły na starcie trzy. Wygrała, faworyzowana przez wszystkich „Fibula” st. Sulimskiego pod chl. st. Rutkowskim II., który jechał bez bata, przed „Hotei” st. hr. Korzbok-Łackiego pod j. Szymańskim. 3. „Nery” st. hr. Korzbok-Łackiego. Totalizator 19:10.

III. Gonitwa płaska (dystans ok. 1.100 mtr.). Była to gonitwa dla 2-latków. Wygrała dzięki świetnemu finiszowi „Rezeda” st. hr. Korzbok-Łackiego pod j. Szymańskim przed „Bouboile” st. hr. Mielżyńskiego p. j. Koniecznym, 3. „Marine” st. hr. Mielżyńskiego, 4. „Jo-Jo” st. bar. Kronenberga, 5. „Marjorie Ferrar” st. Rybickiego. Totalizator 24, 11 i 11:10.

IV. Gonitwa z przeszkodami (dystans ok. 5.200 m). „Herod” st. Jaśkiewicza i Rómmla nie stanęły na starcie. Wygrała „Cherie” st. rtm. Bobińskiego pod właścicielem (w czasie 6:30), który otrzymał dwie nagrody: pieniężną (4.000 zł) i honorową, ofiarowaną przez bar. Kronenberga. Drugie miejsce zajęła niespodziewanie „Sekunda II” st. Herszlewicza pod por. Miklewskim, która przez dłuższy czas prowadziła, 3. „Irkut” st. Koła Sportowego 6 p. a. c. pod inż. Pomernackim (koń okulał podczas gonitwy). „Gwido” st. Podgórskiej pod p. Jędrzejewskim gonitwy nie ukończył. Totalizator 12, 13 i 25:10.

V. Gonitwa płaska (dystans ok. 1.800 mtr.). W gonitwie tej biegali aż osiem koni. Wygrała „Ormianka” st. hr. Korzbok-Łackiego pod j. Szymańskim przed

„Kordem” st. inż. Pomernackiego pod chl. st. Klebanem, 3. „Hajdamak IV” st. dr. Schlingmanna, 4. „Bergeist II” st. Weissbrodowej, 5. „Ławica” st. Rościszewskiego, 6. „Bembo” st. hr. Korzbok-Łackiego, 7. „Mandarinette” st. hr. Mielżyńskiego, 8. „Hemerodromos” st. Badowskiego. Totalizator 30, 16, 30, 22 i 14:10.

VI. Gonitwa z płotami (dystans około 2.400 mtr.). Biegały tylko trzy konie. Wygrała „Hakata” st. bar. Kronenberga pod chl. st. Rutkowskim II przed „Sekundą” st. Lewickiego pod j. Kotlarzem, 3. „Numer II” st. Królickiego. Totalizator 26:10.

Wyplaty ewentualne: Bieg I. Torino 112, Hipek 26, Memoria 28; bieg II. Hatei 16, Nery 16; bieg III. Jo-Jo 487, Mari-

Prosimy abonentów pocztowych o wpłacenie prenumeraty za „Kurjer Poznański” za październik

Listowi i wszystkie poczty przyjmują przedpłatę za październik lub od razu za cały kwartał (ostatni rb.) — jak kto woli i może — do 25 bm. Kto się spóźni, może się narazić na utratę pierwszych gazet w październiku i na niepotrzebne reklamacje.

ne 14, Marjorie Ferrar 2923, Bouboile 14; bieg IV. Gwido 96, Irkut 47, Sekunda 503, bieg V. Kord 151, Bergeist II. 29, Hemerodromos 2427, Bembo 30, Mandarinette 83, Ławica 485, Hajdamak 38. VI. Sekunda 56, Numer II. 17.

Nadzwyczajne zebranie Stow. Kupców Chrześcijan

W czwartek, dnia 24 bm. punktualnie o godz. 20 odbędzie się na sali posiedzeń Domu Kupiectwa Polskiego nadzwyczajne walne zebranie z nast. porządkiem obrad: zagajenie, ukonstytuowanie się prezydium, odczytanie protokołu, komunikaty zarządu, przedłożenie nowego statutu, uchwalenie regulaminu dla Sądu Polubownego i Kół Branżowych, wybory uzupełniające do Komisji Rewizyjnej, wybory do Sądu Polubownego, wniosek, referat o nielegalnym handlu p. nacz. Motylińskiego, wolne głosy i zamknięcie.

Ciekawy proces

Gniezno (br) W dniu 12 października b. r. o godz. 9 przed sądem okręgowym w Gnieźnie toczyć się będzie nader ciekawa rozprawa przeciwko b. wójtowi z Witkowa. Janowi Wawrzyńskowskiemu oskarżonemu o nadużycia. W dniu 7 marca 1935 r. wpłynęło doniesienie starosty powiatowego do prokuratury gnieźnieńskiej, wpięty przeciwko b. sekretarzowi wójtostwa witkowskiego, Michałowi Ślósarskiemu, który w toku dochodzeń bardzo obciążał wójta Jana Wawrzyńskowskiego, tak, że później przeciwko wójtowi wdrożono również dochodzenia.

Proces ten wzbudza zrozumiałe zainteresowanie.

Służąca w roli bandyty

Lidzbark (gn) Właściciel hurtowni tytoniu Kruszelnicki, udając się w podróż, powierzył pieczę nad hurtownią swej biuralistce, Leokadii Kaczorowskiej, która ze względu na bezpieczeństwo zaprosiła na noc do siebie służącą swego pracodawcy, 33-letnią Marię Sieńską.

Późnym wieczorem, pozostawiając w biurku całodzienny zbiór w gotówce 850 zł, K. udała się na spoczynek, a gdy nalegała na Sieńską, by zabrała się do spania, ta uchwyciła prawidłowo od prostowania długich butów, którym uderzyła K. kilkakrotnie w głowę. Napadnięta poczęła się rozpaczliwie bronić; wreszcie udało się jej wybiec z pokoju do składnicy i zamknąć za sobą drzwi na klucz.

Na wszczęty alarm Kaczorowskiej przybyła policja, aresztując zbrodniczą służącą, która w międzyczasie zrabowaną gotówkę ukryła w piwnicy. Do poturbowanej dotkliwie K. przywołano lekarza, który udzielił jej pierwszej pomocy.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Sera Jezusowego: Zofia Witecka z podziękowaniem za propozycje, z prośbą o dalszą pomoc w nauce 2,—, Marja Zupańska z podziękowaniem za otrzymane łaski, z prośbą o dalszą opiekę 3,—, razem z poprzednio pokwitowanymi 140 zł.

Na biednych parafii Naramowice: J. Kubiaczkówna ku czci św. Ekspedytka 1,—, razem 1 zł.

Na założenie sklepu w Gostkowie: Bronisław Karniewski, Kłódowa 2,— zł razem z poprzednio pokwitowanymi 26,50 zł.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi
Dnia 19 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Kierownik oddz. Zakł. Ubezpiecz. Wzajemn. Jan Kuerner w Ostrowie i studentka wydz. lek. Marja Rydlewska; asesor sąd. Tadeusz Popowski i referend. Urz. Skarb. Marianna Kiedaczówna; praktyk. w urz. skarb. Marjan Łaszewski w Białymstoku i stud. praw. Gabriela Balcerska w Środzie; kup. Mieczysław Podalak i Stefania Pniewska; urz. przyw. Kazimierz Bierta i stenotyp. Sabina Seimbakówna; kowal Franciszek Łuczak i Klara Kulińska; rob. Wacław Kaczmarek i rob. Anna Wagielówna; gorzelnik Czesław Daroszewski w Wróblewie, pow. szamotulski, i Helena Dąbrowska; ślus. Władysław Kuik w Konarzewie, pow. pozn., i Marjanna Malecka; rob. Michał Pieliucha i rob. Pelagja Chojnacka w Dopiewcu, pow. pozn.; rob. Józef Wydrowski i krawc. Jadwiga Frankowska.

Zgony

Dnia 19 września 1936 roku zapisano następujące zgony: Limke Szyke, krawiec, 54 lat; Jan Fechner, 2 mies., 14 dni; Wiktorii Janczykowska z domu Grojecówna, 56 lat; Zofia Rotnicka z domu Kopiszka, wdowa, 87 lat; Teresa Garniec z domu Fechner, 39 lat; Józef Musielak, robotnik, 67 lat; Eryk Koczula, biurowy, 60 lat.

Kinoteatr „Świt” — św. Marcin 65
Porywająca muzyka, upajające piosenki, piękno przyrody, wszystko w najnowszym filmie produkcji sowieckiej p. t.
ZŁOTE JEZIORO w roli głównej: Nowosiłcowa
Sensacyjny dramat poszukiwaczy złota. Fanatyzm — Poświęcenie — Zbrodnia
Film konkursowy dla czytelników „Kurjera Poznańskiego” nr 16944

Z WIELKOPOLSKI

— * **GNIEZNO.** Jürgens Wendorff z Mielna zgłosił, że skradziono mu z pogorzelskiej młyna parowego w Kobylcy maszynę do robienia kaszy firmy „Martin Bitterfeld”, 1 żelazna taczka do wozena worków w młynie, 2 kółka trybowe i inne drobne części, ogólnej wartości ca 600 zł.

— W Wylatkowie spalili się Kazimierzowi Figasowi chlew i około 6 wozów słomy oraz powózka. Od chlewa zapalił i spalił się dom mieszkalny Marcina Cieślewicza. W domu tym spaliło się lokatorowi Langemu urządzenie domowe, garderoba i bielizna.

— W Skrzetuszewie skradziono z mieszkania Wacława Robakowskiego 1 p. firan okiennych, zegar nikielowy, stołowy i walizę z różnymi narzędziami ślusarskimi. Wartość skradzionych przedmiotów oblicza się na 187 zł. (br)

— * **INOWROCŁAW.** Trzydniowe rekolekcje dla harcerzy, harcerzek, drużyn pozaszkolnych i sympatyków harcerstwa odbyły się w kościele Panny Marii. Rekolekcje prowadził ks. dr. Skaziński z Poznania.

— Do tworzącego się muzeum regionalnego ziemi kujawskiej ofiarowali cenne, starożytne monety pp. dyr. R. Leszkowski, F. Bryliński, Michał Kmicie, Proch. Stefan Wodniak i radca Kozłowiec.

— Pierwszy kurs praktyczno-szybowcowy ukończył ostatnio na lotnisku inowrocławskim pp. Karol Nowicki, Tad. Monderer, Tad. Zuchowski i Ant. Pawłowski. Następnym kurs rozpocznie się z dniem 1 października.

— Piękny pomnik Sera Jezusowego w Gniewkowie, który staraniem ks. prob. Makowskiego został w ub. roku poświęcony, został obecnie ogrodzony i elektrycznie oświetlony.

— Zaginął 14-letni Jan Dobecki z Czarniewic. Opuścił on dom dnia 11 bm. i do tej chwili nie wrócił. Co się z chłopcem dzieje, nie wiadomo. Rodzice jak i policja czynią energiczne poszukiwania.

— Odbyło się w tych dniach poświęcenie nowowybudowanej szkoły powszecznej w Kacach Małych. Poświęcenia dokonał ks. prob. Nowicki, który wygłosił okolicznościowe przemówienie.

— Do stodoły polnej maj. Gocanowo włamali się złodzieje w zamiarze kraść zboża. W czasie najlepszej „pracy” nocnych ptaszków nadszedł stróż, który ich przytrzymał i oddał w ręce policji. (c)

— * **KROTOSZYN.** W majątności Wronów pow. krotoszyński, wł. Classen Fryc, wybuchł pożar przyczem spaliły się: młóca, prasa do słomy, sterta pszenicy i sterta słomy pszenicznej. Przyczyną pożaru dotychczas nie zdolano stwierdzić. Jak dochodzenia wykazały uszkodzony młóć pszenice do godz. 19-tej a po tej godzinie pilnował stróż Augustyn Kosman z Wronowa. Jak stwierdzono stróż nikogo podejrzanego w pobliżu nie zauważył, a pożar wybuchł zupełnie nagle. W krótkim czasie wskutek silnego wiatru, objął obie sterty i przedmioty stojące przy nich.

— Posterunek P. P. przytrzymał szajkę złodziei targowych w osobach: Stanisława i Józefa Chrapczak oraz Szkułdarek Katarzynę z Grebowa, pow. krotoszyński. Szajka ta już od dłuższego czasu korzystając z dużego ruchu w dn. targowe krałła w różnych składach. Wszystkich przytrzymał i osadzono w areszcie. (sh)

— Zakonczono w naszym mieście strzelanie żniwne Bractwa Kurkowego. Do tarczy żniwnej najlepszy strzał oddał p. Hechmann Jan, I rycerz p. Skwornęk. Stefan, II rycerz p. Rogacki Ludwik. Największą ilość pierścieni z tarczy żniwnej osiągnęli pp.: Patałas Stanisław, Pawlak Paweł, Nawrot Wojciech. Przy tarczy orderowej najlepszy wynik uzyskał p. Dopierała Jan, 2. p. Smoliński Jan, 3. p. Zbierski Bolesław, 4. p. Grzechowiak Tomasz, 5. p. Jandziński Ignacy. Do tarczy premiowej pierwszą nagrodę zdobył p. Nawrot Wojciech, 2. p. Zbierski Bolesław, 3. p. Pawlak Paweł, 4. p. Smoliński Jan, 5. p. Maćkowiak Walenty, 6. p. Sekowski Stanisław, 7. p. Szych Antoni, 8. p. Nowak Ludwik.

— * **MIEDZYCHÓD.** Doroczny dzień patronalny urządziło miejsc. K. S. M. z. 40 kandydatek złożyło uroczyste przyrzeczenie. Podczas akademii słowo wstępne wygłosił ks. Falczyński, a druchny odegrały 3-aktowa sztukę p. t. „Zwyciestwo miłości”.

— W Sierakowie odbyło się premijowanie kłaczy. Komisja z pośród 52 kłaczy i 14 źrebiąt przyznała premie 12 hodowcom.

— Zawody strażackie odbyły się w ub. niedziele przy licznym udziale oddziałów Och. Straży Pożarnej całego powiatu i około 200 strażaków umundurowanych z Niemiec.

— W składnicy p. Wciorki wybuchł pożar. Straty wynoszą około 300 zł.

— Podczas 6-tygodn. urlopu burmistrza p. Skrzypczaka zastępstwo sprawuje wiceburmistrz, p. Stefan Maciejewski. (mw)

— * **RAWICZ.** W ub. niedziele obchodziło tnt. K. S. M. 15 rocznicę swego istnienia. O godz. 10 przed poł. odbyła się zbiórka członków

Były urzędnik magistratu przed sądem

Przed sądem okręgowym w Poznaniu stanął 30-letni Teodor Szumnarski, b. urzędnik magistratu m. Poznania, oskarżony o przywłaszczenie sobie 1 300 zł.

Szumnarski był zatrudniony w magistracie miasta Poznania w charakterze urzędnika, którego pieczy podlegały sprawy wynajmu mieszkań w domach magistrackich.

W latach 1933 do końca 1935 przywłaszczył on sobie kwotę 1 300 zł. Na jego ręce wpłacono mianowicie pewne kwoty na znaczki stemplowe na umowy najmów mieszkań w domach magistrackich. Szumnarski pieniądze tych nie obracał na znaczki stemplowe, lecz zabierał je dla siebie, przy czym umowy o najmie przechowywał u siebie w domu. W ten sposób sprzeniewierzył kwotę 1 210 złotych. Oprócz tego przywłaszczył sobie 28 zł przeznaczonych na kupno formularzy meldunkowych. Na rozprawie Szumnarski przyznał się do przywłaszczenia sobie kwoty 300 zł. Co do braku reszty pieniędzy, to tłumaczył on się, iż za to ponoszą winę administratorzy domów.

Rozprawa trwa. (m)

RÓŻNE

— * **Rozpoczęcie roku szkolnego w S. P. R.** Dziś rozpoczął się nowy — piąty z kolei kurs Podchorążych 14 Dywizji Piechoty w 57 p. p. Ze wszystkich stron Wielkopolski zjechali się poborowi z cenzusem, aby w kursie tym przeszkolić się na przyszłych wódzów.

Dowódcą kursu jest p. kpt. Hrycek z 57 p. p., który już kursem dowodził; obsada oficerska została bez zmian. (b)

STAN POGODY W POZNANIU
21 września 1936

Temperatura 7 godz. + 15,5
Ciśnienie 7 godz. 763,3 mm. wysokie
Zachmurzenie 7 godz. pogodnie
Wiatr 7 godz. kierunek poł.-wsch., szyb. 3 m/sek.
Temperatura w dniu 20 września br. była: najwyższa + 23,7 o godz. 12
najniższa + 12,3 o godz. 4
Prognoza pogody na dzień jutrzejszy: W dalszym ciągu pogodnie i ciepło.

Czytelnikom naszym donosimy, iż utworzyliśmy własną agenturę „Kurjera Poznańskiego”
w Nekli
Agenturę prowadzi p. Franciszek Zmysłony, Nekla, skład kolonialny. Agentura jest upoważniona do przyjmowania zamówień na prenumeratę i ogłoszenia. Agentura dostarcza gazetę jeszcze tego samego dnia po południu.
Administracja

Śmierć motocyklisty
Szamotuły. (Tel. wł.) W niedzielę o godz. 19,30 na drodze z Obrzycka do Szamotuł jadący motocyklista, 25-letni Niemiec Baufeld, syn właścicielki tartaku w Obrzycku, zderzył się z nieoświetlonym wozem, jadącym z przeciwnej strony. Skutkiem zderzenia Baufeld nadział się piętą na dyszel i krótko po wypadku zmarł w szpitalu w Szamotulach. Towarzysz jego Sturtzel wyszedł z wypadku bez szwanku. (s.)

Śląsk — Warta 4:2 (2:0)

Poznań. — Ogólnie spodziewano się, że Warta powiększy serię ostatnich zwycięstw i weźmie rewanż za porażkę w pierwszej kolejce rozgrywek. Tymczasem stało się inaczej. Przeszło czterotysięczna rzesza widzów opuściła boisko z rozczarowaniem. Cała bowiem drużyna zielonych nie spełniła pokładanych nadziei, wszystkie formacje zawodnicy. Nieudolnie grał zwłaszcza atak, który zawodził szczególnie w akcjach podbramkowych. Wybił się w nim jedynie Scherfke inteligentnymi zagraniami i dużą lotnością. Zawiodł Gendera, który nie wytrzymał nerwowo i nie potrafił się uporać z odpowiedzialnością, jaka zaciążyła na nim, jako kierownika ataku. Linje obronne i pomocy miały trudne zadanie z lotnym atakiem Ślązaków, który nie bawił się w przeciągłe kombinacje, holdując szybkim akcją oraz skutecznym wypadom, byle jak najprędzej dostać się pod bramkę przeciwnika. Wszystkie ataki Ślązaków były niezwykle niebezpieczne i zawsze nosiły w zarodku niebezpieczeństwo bramki.

Początek gry nie wróżył porażki Warty, która przez 10 minut nie miała nie schodziła z pola bramkowego Śląska. Rażąca impotencja strzałowa napastników zielonych zaprzęcała jednak okazję zapewnienia sobie zwycięstwa już w tym okresie. Skuteczniejszy był Śląsk, który w 12 minucie zdobył niespodziewanie prowadzenie ze strzału Goda, a w 3 minuty później prowadził już 2:0. Strzelcem bramki był Michalski.

Wszystkie wysiłki zielonych celem uzyskania wyrównania do końca

pierwszej części gry nie dały pozytywnego wyniku.

Upragnioną pierwszą i zupełnie zasłużoną bramkę przyniosła dopiero czwarta minuta gry po zmianie stron. Po rogu Szwarcza piłkę otrzymał Scherfke, który głową skierował ją do bramki gości. Warta ruszyła ponownie do ataku. Zdobywając wyrównanie po szeregu nieudanych akcjach w 12 minucie. Z podania Gendery wyrównał Kryszkiewicz. Łudzone się, że nastąpi zmiana sytuacji i że posypią się dalsze bramki dla zielonych. Los jednak chciał inaczej. Minutę później Ślązacy strzelili po wypadzie lewą stroną trzecią bramkę przez Goda, a w 36 minucie, ku rozczarowaniu widzów, czwartą przez Michalskiego. —

Wynik ten utrzymał się już do końca. Zawody prowadził uważnie p. Rutkowski.

Wisła — Ł. K. S. 2:0
Garbarnia — Pogoń 3:1
Warszawianka — Legja 2:1
Ruch — Dąb 2:1

Tabela

1. Ruch	18 p. (13, 32:24)
2. Garbarnia	17 p. (13, 25:16)
3. Wisła	16 p. (13, 18:14)
4. Warszawianka	15 p. (13, 21:19)
5. Pogoń	13 p. (13, 24:21)
6. Warta	12 p. (13, 32:28)
7. Ł. K. S.	12 p. (13, 29:27)
8. Śląsk	11 p. (13, 18:24)
9. Dąb	10 p. (13, 22:34)
10. Legja	6 p. (13, 16:30)

Występ naszych lekkoatletek w Poznaniu

Ostatni start Walasiewiczówny w Polsce

Ogólnopolskie zawody pań, urządzone staraniem Pozn. OZLA na „Arenie PWK.", cieszyły się dość dużą frekwencją, mimo niepopularnego i trudno dostępnego boiska. W przygotowaniu boiska wykazano „zbytnią gorliwość“, bowiem rzutnie robiły wrażenie betonowych. Dobrze, że na starcie nie było wrażliwych miotaczek. — Zawody straciły dużo na atrakcyjności po podaniu do wiadomości, że Walasiewiczówna, jeszcze nie wyleczona, pobiegnie tylko na zwycięstwo przy słabych zresztą konkurentkach, a nie... z wiatrem w zawody. To też głębokie „ach“ rozczarowania odezwało się przy ogłoszeniu wyniku na 60 m (8 sek. (!)). Dalsze biegi, których zresztą było mało, nie budziły zaciekania.

Zawodniczki powitał prezes pozn. OZLA p. Szwarcz, wręczając kwiaty czołowym zawodniczkom, wśród których zabrakło Wajsówny i Smętkówny. Dobrą innowacją było prowizoryczne mierzenie każdego rzutu, co wzbudziło większe zainteresowanie temi mniej popularnymi konkurentkami. Walasiewiczówna do swoich specjalności niedysponowana, chciała publiczności wynagrodzić startami w rzutach, w których współzawodniczkom sprzątnęta zwycięstwa w pchnięciu kulą i rzucie oszczepem.

W biegu na 60 m: 1. Walasiewiczówna 8 s., 2. Chrzanowska (Warszawianka) 8,1, 3. Staruszkiewiczówna (Sokół-Grudziądz). Dalsze miejsca zajęły Gawrońska, Lubelska.

W kuli: 1. Walasiewiczówna 11,07 m, 2. Sadowska (Warszawianka) 11,07 m, 3. Gackowska (Sokół-Grudziądz) 10,63 m.

Skok w dal: 1. Wiśniewska (Sokół-Grudziądz) 4,94 m, 2. Świdarska (AZS-Poznań) 4,93 m, 3. Chrzanowska (W-ka) 4,89 m.

100 m: 1. Walasiewiczówna 12,6 s. (?), 2. Chrzanowska (W-ka) 13,2 s., 3. Gawrońska (Sokół-Grudziądz).

Dysk: 1. S. Kryżanka 36,38 m, 2. Gackowska

(Sok.-Grudz.) 35,12 m, 3. Walasiewiczówna 34,58 m.

Skok w wyż był najslabiej obsadzony: 1. Duninówna (W-ka) 1,35 w rozgywie 1,38 m, 2. Wiśniewska (Sokół-Grudz.) 1,35 m, 3. Laubówna (Sokół-P.) 1,30 m.

Oszczepem: 1. Walasiewiczówna 35,05 m, 2. Sadowska (W-ka) 30,82 m, 3. S. Kryżanka (W) 29,65 m.

W ostatniej konkurencji rozegrano sztafety 4x100 m, przeciwko sztafecie 200-100-80-60 m. Ponieważ Walasiewiczówna odmówiła startu na 200 m, a poszła tylko na 100 m, walka straciła na znaczeniu. Mimo zwycięstwa sztafety 4x100 m (Rewolińska, Lubicka, Gackowska, Wiśniewska) w czasie 56,7 s., sztafeta 200-100-80-60 m w składzie Staruszkiewiczówna, Walasiewiczówna, Chrzanowska, Gawrońska, ustaliła rekord Polski wynikiem 59,5 s., który jednak zachwyty nie wzbudził.

Pozatem startowali w skoku w wyż Hoffmann K. (A. P.) uzyskując 1,82 m i w skoku w dal Hoffmann K. 6,97 m, Hoffmann M. 6,71 m.

Zawody nie należały do ciekawych. (ig.)

O wejście do ligi

Cracovia — Śmigły 0:0

Rozegrany w niedzielę w Wilnie międzygrupowy mecz o wejście do ligi pomiędzy Cracovią a Śmigłym, zakończył się niespodziewanie wynikiem bezbramkowym 0:0.

Pierwsza połowa wykazała raczej lekką przewagę Wilnian. Śmigły często gościł pod bramką Cracovii, ale jego napastnicy byli zupełnie bezradni po przejściu pola karnego. Wilnianie stosowali system gry półgórnej, który wyraźnie nie odpowiadał gościom. Mimo niewątpliwiej przewagi technicznej Cracovii, nie mogła ona sobie poradzić z niesłychanie ambitnie i ofiarnie

pkt. przed Polską 94 i Belgią 61 punktów. (c)

Wyniki były następujące:

200 m: 1) Guthy (B) 22,6, 2) Śliwak (P) 22,7, 3) Zasłona (P) 22,8, 4) Thelisman (B) 23,2. Węgrzy w tej konkurencji udziału nie brali.

Skok w dal: 1) Hanke (P) 7,13 m, 2) Dombovary (W) 6,98 m, 3) Pławczyk (P) 6,91 m, 4) Nagy (W) 6,865 m, 5) Binet (B) 6,82 m, 6) Charlier (B) 6,64 m.

800 m: 1) Kucharski (P) 1:53,8, 2) Igloi (W) 1:53,9, 3) Geraerts (B) 1:54,5, 4) Gąsowski (P) 1:55 (rek. okręgu poznańskiego), 5) Racsonyi (W) 1:55,5, 6) Verhaets (B) 1:55,6.

Dysk: 1) Donogan (W) 46,19 m, 2) Jozsa (W) 43,51 m, 3) Fiedoruk (P) 43,17 m, 4) Gieruto (P) 41,44 m, 5) Voss (B) 39,76 m, 6) Van Voorde (B) 38,03 m.

110 m. pł.: 1) Szabo (W) 15,6, 2) Bosmans (B) 15,7, 3) Binet (B) 15,8, 4) Levante (W) 15,8, 5) Niemiec (P) 15,9, 6) Owens (P) 17.

5000 m: 1) Simon (W) 14:49,4, 2) Noji (P) 14:50, 3) van Rumst (B) 15:11, 4) Kelen (W) 15:20, 5) Schreven (B) 15:25,2, 6) Duplicki (P) 15:33.

Oszczep: 1) Varszegyi (W) 67,27, 2) Makay (W) 50,70, 3) Wojtkiewicz (P) 56,47, 4) J. Heremans (B) 54,79, 5) Pławczyk (P) 53,53, 6) H. Hermans (B) 51 m.

Sztafeta olimpijska: 1) Polska w składzie: Trojanowski (10,9), Zasłona (22,7), Śliwak (49,4) i Kucharski (1:50,8 II) w czasie 3:13,6 (rekord Polski), 2) Węgry 3:14, 3) Belgia 3:20,8.

Lekka atletyka

Wrocław — Śląsk Niemiecki — Śląsk Polski 151:86,5:81,5. Odbyty w Rastenburgu doroczny trójmecz zakończył się zdecydowanym zwycięstwem Wrocławia. Wyniki Polaków były nagólnie bardzo słabe. (c)

Spotkanie międzypaństwowe Finlandia — Francja zakończyło się nielada sensacją, w postaci wyniku remisowego 70:70 pkt.

100 m: Paul (Fr) 11, przed Tammisto (Fin) 14:44,4, przed Askola (Fin) 14:45,2, 110 m. pł.: Sjoestedt (Fin) 15,2, przed A. Jaerinem (Fin) 15,4, kula: Baerlund (Fin) 15,48, przed Kuntzi (Fin) 14,94, dysk: Kotkas (Fin) 49,82, przed Noel (Fr) 48,19, oszczep: Nikkanen (Fin) 73,86, przed Vaino (Fin) 66,02, wwyż: Kalima (Fin) 2,00, przed Kotkas (Fin) 1,90, w dal: Paul (Fr) 7,38, przed Laine (Fin) 7,07, tyczka: Ramadier (Fr) 4,00, przed Crepin (Fr) 3,90, sztafeta olimpijska: Francja 1:56,4 przed Finlandią 1:56,8.

Wygraliśmy z Belgią przegraliśmy z Węgrami

Polska - Belgia 78:58 — Węgry - Polska 70,5:65,5

Warszawa. — W niedzielę zakończyło się na stadionie Wojska Polskiego międzypaństwowe spotkanie lekkoatletyczne z Belgią i Węgrami. W ogólnej punktacji na pierwsze miejsce, tylko z nieznaczną różnicą, bo za ledwie 5 punktów, wysunęli się Węgrzy, którzy wygrali ostatecznie spotkanie międzypaństwowe z Polską w stosunku 70,5:65,5 pkt. Z Belgią wygrała Polska wyraźnie w stosunku 78:58 p.

Do porażki Polski, która prowadziła po pierwszym dniu, przyczyniła się przedewszystkiem w biegu na 5 kilometrów niespodziewana porażka Nojego, który bieg przegrał na finiszu, oraz brak na starcie kontuzjonowanego Lokajskiego w oszczepie, gdzie Polacy wystąpili w rezerwowej obsadzie. Najciekawszą z konkurencji był bieg na 800 m, w którym Kucharski zrewanżował się za poniesioną w sobotę porażkę w biegu na 1500 m. Na 800 m wyróżnił się Gąsowski, który po doskona-

łym biegu uzyskał świetny czas 1:55, ustanawiając rekord okręgu poznańskiego. Pocięszającym dorobkiem był też wynik w sztafecie olimpijskiej, w której sztafeta polska zajęła pierwsze miejsce w nowym czasie rekordowym 3:13,6. W tej sztafecie zwracają uwagę dobre czasy uzyskane przez Polaków, a szczególnie doskonały czas Kucharskiego — 1:50,8. Dostał on pałeczkę na ostatniej zmianie 50 m za Węgrem Igloim i 10 m przed Belgiem Verhaertem. Polak zwolnił wówczas nieco krok, pozwalając Belgowi wysunąć się na drugie miejsce. Kucharski sam trzymał się ostatniej pozycji za Węgrem i Belgiem. Ta kolejność utrzymała się aż do ostatnich 200 metrów. Kucharski dopiero wówczas finiszuje i wysuwa się łatwo przed Belgą. Na 100 m przed metą Polak znajduje się jeszcze o 30 m za Igloim. Mimo to udaje mu się dojść Węgry i wyprzedzić go na mecie.

W punktacji nieoficjalnej trójmecz zwyciężyli Węgrzy, uzyskując 99

Znajomi powrócili

z wakacji. Zastaniesz ich w „Cafe Clubie“, pl. Wolności 17. Atrakcja: „Fortuna la Creole“ — „Big-Boys“ — W. Laskota

rg 6906-38,161

grającą drużyną wileńską. Po przerwie, od razu na początku, obrońca Cracovii Stanek skreślił nogę i od tego czasu krakowska drużyna grała w dziesiątkę. Mimo wysiłku obu drużyn, wynik bezbramkowy nie uległ zmianie.

AKS — Brygada 3:0

Kolarstwo

Bieg dokoła pow. inowrocławskiego. Z inicjatywy władz powiatowych przystąpiono do zorganizowania wielkiej imprezy sportowej kolarskiej, która odbywać się będzie corocznie pod hasłem „Bieg kolarski w okolicy pow. inowrocławskiego“. W biegu, który wyznaczono na dzień 27 bm, wezmą udział zawodnicy wyłącznie z miasta i powiatu inowrocławskiego. Najlepsi cykliści otrzymają cenne nagrody. Liczba zawodników przekroczy przypuszczalnie setkę. (p)

Szosa wyścigi P. T. C. M. na trasie Poznań — Oborniki — Szamotuły — Tarnowo — Poznań, 100 km, zgromadziły w grupie licencjonowanych 15 zawodników z których 13 bieg ukończyło. Zwyciężył Jan Kluj (HCP) w czasie 2 g. 58:30, 2. Henryk Lange (HCP) 2 godz. 58:30, 3. Stanisław Barczak (Stomil) 2 godz. 58:30,4.

W grupie nielicencjonowanych startowało 28 zawodników, z których 25 bieg ukończyło. — 1. Zenon Thiem (PTCM) 3 g. 11:00, 2. Kazimierz Garczyński (PTCM) 3 g. 11:00,2, 3. Roman Antowski (HCP) 3 g. 13:01, 4. Piechowiak (Sokół-Zabikowo) 3 g. 17:00,4, 5. Frąckowiak (PTCM) 3 g. 17:00,6.

Na torze w Helenowie odbył się 3-godzinny amerykański wyścig parami z udziałem zawodników, którzy brali udział w wyścigu Berlin — Warszawa. Wynik był następujący: 1. Oberbeck — Schoepflin (24 p. — 120,810 km), 2. Schulze — Hupfeld (40 p.), 3. Popenożyk — Tarogński (30 p.), 4. Dubaschny — Ruland (27 p.), 5. Kapiak i Kieliszek (12 p.), 6. Einbrodt — Wójcik (7 p.).

Piłka nożna

Mistrzostwa PZOPN. W kl. A Pogoń zwyciężyła Szamotułki po ciekawej, ale stojącej ciężko Szamotułki po ciekawej, ale stojącej na niskim poziomie grze 3:1 (1:1). Pentatlon pokonał Unję kościańską 4:0 (2:0) po ostrej grze. Unja grała w 10 z powodu kontuzji najlepszego jej napastnika Wyrwy. Cybina uległa niespodziewanie wysoko w stosunku 1:7 (0:4) Warcie II, której drużyna zagrała bardzo pięknie i niezwykle skutecznie. W Rawiczu tamtejszy RKS. zwyciężył Polonję z Główny 5:1 (2:1).

W klasie B Pogoń (Śmigiel) pokonała w Rawiczu RKS II. 4:1. Pentatlon — Warta III 1:1. Na zawodach tych złamał nogę zawodnik Warty Kinowskiej, znany pięściarz wagi ciężkiej zielonych. Admira II i Pogoń II 3:0 w o. — Warta IV i Stella (Zabikowo) 3:3. Sokół (Leszno) i Sokół (Rawicz) 5:2 (4:0).

Polonia (Leszno) — Kościański K. S. 3:0 (2:0) Pierwsza bramkę zdobyła Polonia w 10 minucie przez Martynowa. Nastąpiła seria ataków gospodarzy, które jednak kończyły się wszystkimi na obronie Polonii. W ostatniej minucie przed zmianą stron, Markowski strzelił drugą bramkę. W drugiej połowie wynik dnia ustalił Martynow już w pierwszej minucie. Do końca gry gospodarze ograniczali się do obrony, grając wogóle słabo. Publiczności 200 osób. — Sędziował p. Pachorski z Leszna. (kk.)

Stella pokonała Wiktorję wrzesińską nieznacznie 2:1 (0:1). Jedyną bramkę dla pokonanych strzelił Sendlak, dla Stelli bramki zdobyli Skoczylas i Zamiar. Sędziował p. Ruchalski.

Policyjny K. S. — „Naprzód“ 1:0 (0:0). Zawody rozegrano na przepadku.

Unja Swarzędz pokonała w meczu o mistrzostwo klasy B Spartę poznańską 3:1 (2:1).

TKS — Gopłania 5:4 (3:1). Spotkanie o mistrzostwo. (z)

Różne

Zakończenie ogólnopolskich mistrzostw kolejarzy. W niedzielę zakończyły się w Krakowie ogólnopolskie mistrzostwa K. P. W. w lekkiej atletyce, grach sportowych i kolarstwie.

W ogólnej punktacji tytuł mistrza KPW na rok 1936 zdobył okręg katowicki, mając 129 pkt., 2) okr. Kraków 124 pkt., 3) i 4) Wilno i Warszawa po 114 pkt., 5) Toruń 102,5 pkt., 6) Poznań 93,5 pkt., 7) Łwów 89 pkt., 8) Radom 52 pkt., 9) Stanisławów 38 pkt.

Wyniki poszczególnych konkurencji: 60 m. pań: 1) Batiukówna (Lwów) 8,4 sek. przed Książkiewiczówną (Toruń). Skok w wyż: 1) Orzełówna (Katowice) 1,42 m przed Olesiakówną (Kraków) 1,39 m, dysk: 1) Orzełówna 32,98 m przed Batiukówną 29,73.

100 m panów w grupie starszych ponad 33 lat: 1) Ohaaga (Warszawa) 12 sek. przed Olesiem (Katowice). 100 m w grupie młodszych: 1) Zylński (Wilno) 11,2 sek., 2) Zdanowicz (Lwów). 400 m: 1) Zylński (Wilno) 52,8 sek., 2) Miazga (Katowice). Rzut granatem w grupie starszych: 1) Grzabel (Kraków) 55,50 m przed Pawlikiem (Katowice) 52 m. 1500 m: 1) Zylwicz (Wilno) 4:11,5 przed Kowalskim (Warszawa). Skok w dal: 1) Niezgodzki (Kraków) 6,63 m, 2) Roslan (Warszawa) 6,39 m. Skok w wyż: 1) Ohmiel (Katowice) 1,75,5 m przed Kuleckim (Toruń) 1,71 m. Pchnięcie kulą: 1) Wójcik (Kraków) 12,11 m przed Sokolem (Katowice) 12,06.

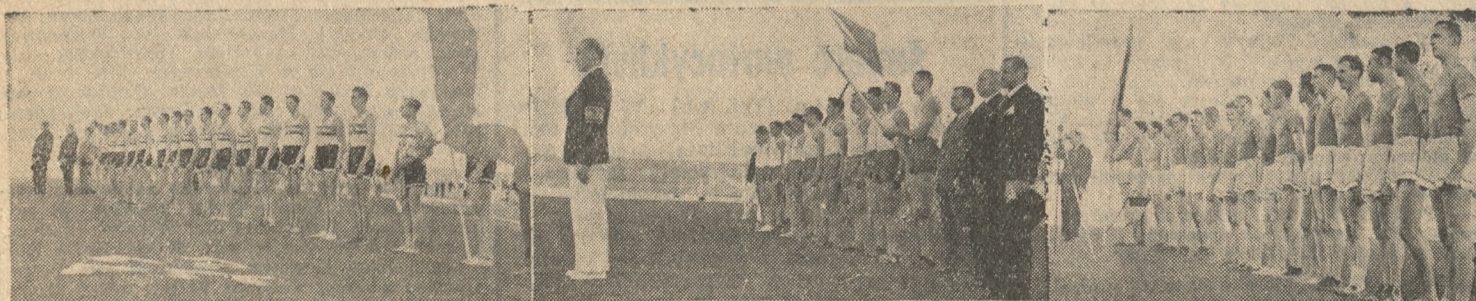
Bieg kolarski na 50 km wygrał Jarmułowski (War) 1 g. 20:27, 2) Koryl (Kraków), 3) Maćkowiak (Poznań). W grupie młodszych pierwsze miejsce zajął Kaudan (Kraków) 1 g. 20:23 przed Jasińskim (Wilno i Rokiem (Katowice).

W koszykówce panów zwyciężyła drużyna KPW Poznań przed Warszawą i Toruniem.

W konkurencji technicznej kolejowej rozkładaniu i układaniu szyn kolejowych, zwyciężył okręg warszawski przed Krakowem.

Wioslarstwo

Tow. Wioslarstwo we Włocławku obchodzi w dniach 3 — 5 października 50-lecie istnienia swego. Uroczystości jubileuszowe zapowiadają się okazale. (p)

Od lewej: Reprezentacja Węgry, Polski i Belgii.

(Fot. E. Fikus).

Poznańska liga okręgowa na starcie

W niedzielę rozpoczęły się we wszystkich klasach PZOPNu jesienne rozgrywki mistrzowskie, rozgrywane odąd na mocy uchwały walnego zebrania związku w czterech klasach, z ligą okręgową na czele. Pierwszy dzień mistrzostw w lidze okręgowej przyniósł szereg niespodzianek, z których największą był wynik nierozstrzygnięty, uzyskany przez obecnego mistrza PZOPN w spotkaniu na własnym boisku z KPW Ostrów. Dużo do myślenia daje również wysoka porażka Korony w Lesznie oraz zwycięstwo KPW Poznań w Ostrowie. Nieco za wysoko natomiast wypadło zwycięstwo Legji w spotkaniu z rezerwami Warty.

LEGJA I WARTA 4:1 (2:1)

Poznań. — Legja była drużyną wyraźnie lepszą i zwycięstwo należało się jej bezapelacyjnie. Zwycięstwo swoje zawdzięcza dobremu atakowi, strzelającemu dużo i z każdej pozycji, w przeciwnieństwie do Warty, której atak gubił się pod bramką. Bramki zdobyli: po jednej Przybyłowicz i Klimczak, Mikołajewski dwie.

HCP I KPW (OSTRÓW) 1:1 (0:1)

Poznań. — Mistrz Poznania wykazał wyraźny spadek formy. Po jego zeszlórocznej skutecznej i kombinacyjnej grze niewiele pozostało. Gra on chaotycznie, a tak lotny dotąd atak, nie wyłączając olimpijczyka Musielaka, zawiódł wczoraj zupełnie. Ze spotkania to nie zakończyło się porażką mistrza, HCP przypisać może szczęściu oraz bezplanowej grze ataku gości, w którym wyróżniał się jedynie Leński i strzelec jedynej bramki Barczak. Wyrównanie zdobył HCP po licznych niewykorzystanych pozycjach podbramkowych przez Szтока. Spotkanie sędziował p. Dabert.

KPW (POZNAŃ) I OSTROVIA 2:1 (1:1)

Ostrów. — Spotkanie to stało na niskim poziomie. W pierwszej części gra miała charakter typowej walki o punkty. Ostrowia część zawodów grała w dziesiątkę, na skutek usunięcia z boiska Skoczylasa. Wynik remisowy lepiej odpowiadałby przebiegowi gry. Pierwszą bramkę gości zdobyli ze strzału samobójczego obrońcy Blocha, drugą strzelił Mrawczyk z wyraźnego spalonego. Jedyną bramkę dla Ostrowii uzyskał Wawrzyniak. Na 6 minut przed końcem sędzia, p. Tomaszewski nie uznał bramki dla Ostrowii i podyktował w miejsce jej karnego, którego gospodarze

nie wyzyskali. Publiczności zebrało się około 700 osób. (os.)

POLOŃJA I KORONA 5:1 (0:1)

Leszno. — W pierwszej części gry zespołem lepszym była Korona, dla której jedyną bramkę strzelił Wojciechowski. Polonja w tym czasie nie wykorzystwała karnego. W 3 min. po przerwie Kwiatkowski uzyskał wyrównanie. W 13 min. Dusza z przeboju strzelił drugą bramkę, w 22 oraz 34 min. z dwóch kolejnych karnych, dwie dalsze bramki uzyskał Jankowiak; w 37 min. piątą bramkę strzelił Kwiatkowski, mimo, że był pieczołowicie pilnowany przez przeciwników. Po tej bramce Korona załamała się zupełnie.

Pływanie

W zawodach wewnętrznych Unji uzyskano w sobotę i niedzielę następujące wyniki, wśród których na wyróżnienie zasługuje nowy rekord na 1500 m dow., uzyskany przez Maleszyńskiego Maćka. Panie: 100 m klas.: 1. Kudlińska 1:42.1, 2. Kaźmierczakówna 1:45.8; 200 m klas.: 1. Kudlińska 3:41, 2. Kaźmierczakówna 3:59.4; 100 m wznak: 1. Kudlińska 1:46.3, 2. Stawska J. 1:51.4; 200 m zmiennym: Stawska E. 3:49.7, 2. Kudlińska 3:55.2.

Panowie: 100 m dow.: 1. Maleszyński Mac. 1:09.5, 2. Perz K. 1:11.5, kl. II: 1. Kruczkowski 1:13.3, 2. Kolański 1:25.7, kl. III: 1. Ratajczak B. 1:13.4; 1500 m dow.: 1. Maleszyński Mac. 24:19 (rek. okr.), 2. Piotrowski 28:35.2; kl. II: 1. Kruczkowski 24:58.8, 2. Kolański 28:40.2; 200 m klas.: 1. Piotrowski 3:13.9, 2. Skibiński 3:31; kl. II: 1. Zmizdiński 3:28.3, 2. Kolański 3:39; kl. III: 1. Ratajczak 3:29.2; 100 m wznak: 1. Kapczyński 1:33, 2. Skibiński 1:37; kl. II: Kolański 1:41.5, 2. Draszkievicz 1:51; kl. III: 1. Rutkowski 1:49, 2. Maleszyński W. 1:56.6, 200 m zm.: Maleszyński M. 3:07.2, 2. Skibiński 3:23.6; kl. II: 1. Kruczkowski 3:16, 2. Kolański 3:27. (wz.)

Pięściarstwo

Rezygnacje z zarządu P. Z. B. Przed kilku dniami donosiliśmy o ustąpieniu z zarządu P. Z. B. nowoobranego sekretarza p. Łukaszelewskiego zapowiadając równocześnie, że należy się spodziewać dalszych dymisyj. Z kół zarządu P. Z. B. temu przeciwno.

W ubiegłą sobotę p. inż. Dickmann, zawiadomił zarząd P. Z. B., że mandat do zarządu nie przyjmuje. W poniedziałek przed południem zrezygnowali ze swych mandatów kpt. sportowy P. Z. B. p. Bogdan Cynka oraz p. dr. Szulc.

Gryf — Warta 9:7. Toruń. — W niedzielę odbyło się tutaj towarzyskie spotkanie pięściarskie Gryfu z drużyną mistrza Polski, które za-

Gdy chcecie schudnąć

pamiętajcie o ziołach magistra Wolskiego na przemianę materji, ze znak. ochr. „Degrosa“, które stosuje się przeciwko otyłości. Zawierają one jed organiczny w roślinie morskie Jahanga, który po-

budza organizm do spalania nadmiernego tłuszczu.

Wytwórnia: **MAGISTER WOLSKI**, Warszawa, Złota 14. ng 17 553-4

nym. W „Tessie“ jest przeciwstawiony świat artystów, światowi „zjadaczy chleba“. Artyści mają mieć wszystkie nasze sympatie, filistrzy wprost przeciwnie. Co do mnie, to po pierwsze ani chwili nie wierzyłem, że Lewis Dodd istotnie napisał znakomitą symfonię. Jego wygrywane na fortepianie bluesy czy foxy całkiem mnie o tem nie przekonały. Powtóre, to co mówi i to jak się zachowuje, nie tłumaczy ani miłości Tessy ani zadurzenia się Flo-ry. Dla czego wszystkie dziewczęta mają kochać się w tym chmurnym, ciągle żłoszczonym i mało młodzień- cym chłopaku?

A kobiety? Przy wyborze między Tessą a Florą, ani na chwili nie zawa- hałbym się wybrać Florę, ładną i elean- gancką angielską lady (którą p. Łabuń- ska nader konsekwentnie zarysowuje w tonie i w charakterze), nie zaś Tessę, która tym razem ukazuje się nam jako dziewczynka może i sympatyczna, lecz bierna i tak mało znacząca, że nada- nemu sobie tytułowi „wiernej nimfy“ tylko w połowie odpowiada, jest miano- wicie bez zaprzeczenia wierna, lecz z tem, co sobie o nimie wyobrażamy ma tyle mniej więcej wspólnego, co np. z Hitlerem.

Świat artystów, ludzi wolnych... Ojciec Tessy, „wielki kompozytor“ który zaplął się na śmierć (na szczęście umiera za sceną), reprezentuje piękno tego świata dla mnie dość niejasno, mimo, że miał jedenaście żon z prawej i z lewej ręki, co mu jego córeczka Tony za dużą poczytuje za- sługę. Co w tem „wyższego“, że ta sama Tony zostaje kochanką a po- tem żoną bogatego Żyda Birnbauma, o którym niewiadomo czemu by go miała kochać, a którego w każdym razie nie lubi i niemal od parchów

kończyło się nieoczekiwanym sukcesem drużyny gospodarzy, wzmocnionej Lelewskim, odślugu- jącym w Toruniu służbę wojskową. Wyniki w poszczególnych wagach były następujące: W wadze muszej Wirski (W) uległ nieprzeko- nywając Grabowskiemu II (G); w koguciej Koziołek (W) pokonał wysoko na punkty Igiel- skiego (G); w piórkowej Jankowski (W) prze- grał w drugim starciu przez k. o. z Krzemiń- skim; w lekkiej Ratajak (W) wypunktował zde- cydowanie Grabowskiego I (G); w półśredniej w pierwszej walce Wolniakowski II (W) uzy- skał wynik nierozstrzygnięty z Lelewskim (G), a Sipiński (W) pokonał wysoko Fabińskiego (G); w średniej Krygier (W) uległ na punkty Le- szczyńskiemu (G), wreszcie w wadze półciężkiej Gniot (W) wypunktowany został przez Wsze- nera (G), któremu z okazji setnej walki wręczo- no specjalne upominek. (z.)

HCP — Gopłania (Inowrocław) 11:5. W spotkaniu o drużynowe mistrzostwo poznańskie- go okręgu w kl. A. Cegielski pokonał Gopłanie- go w stosunku 11:5. Wyniki były następujące: W wadze muszej Lischke (HCP) pokonał na punkty Czajkowskiego (G); w wadze koguciej Koliccki (HCP) wygrał na punkty z Nawroc- kim (G); w piórkowej Stefański nie rozstrzyg- nął walki z Ładą (G); w lekkiej Walkowiak (HCP) wygrał z Tomaszewskim (G) na punkty; w wadze półśredniej Przymusiński (HCP) prze- grał wysoko na punkty z Łuczakiem (G); w średniej Kaźmierczak (HCP) wygrał niezasłu- żenie na punkty z Stubbem II. Walka ta była typowo remisowa. W wadze półciężkiej Kli- mecki (HCP) zdobył punkty walkowerem z po- wodów niestawienia się zawodnika Gopłanji, a w wadze ciężkiej Adamczyk (HCP) przegrał na punkty z Leśniakiem (G). Sędziował w ringu p. Bielewicz, na punkty pp. Suszczyński i Łu- kaszewski. (fl.)

HCP II — Sokół II 10:6. Wyniki w poszcze- gólnych wagach były następujące: Łyczewek (H) przegrał na punkty z Czerwińskim (S), w wadze koguciej: Dojs (H) poddał się w drugim starciu Pietce (S). W piórkowej: Bosiaccki po- konany został na punkty przez Woźniaka (S). W lekkiej Sobczak (H) pokonał na punkty Po- neta (S). W półśredniej: Blaszczyk (H) wy- punktował Ładka (S). W średniej: Matuszczak (H) zwyciężył Babuta (S) w drugim starciu przez k. o. W wadze półciężkiej i ciężkiej HCP zdobył punkty bez walki, ponieważ Sokół nie wystawił zawodników. (wz.)

Stella i Ostrowia 11:5. W spotkaniu o mi- strzostwo kl. B Stella łatwo uporafa się z mało jeszcze wyrobioną początkującą Ostrowia. Za- wody odbyły się w Gnieźnie. W wadze muszej Małowski (St) na punkty pokonał Szudław- skiego; w koguciej Markowski (St) w 2 starciu przez k. o. wygrał z Maleckim; w piórkowej Bi- dziński (St) uległ przez k. o. w 4 starciu Nowa- kowi; w lekkiej Kaczmarek (St) zremisował z Sobczakiem; w półśredniej Lelewski (St) na punkty zwyciężył Barana; w średniej Sobiera- lski przegrał na punkty ze Stefaniakiem (O); w półciężkiej Szykowski (St) wygrał przez techn. k. o. w 4 starciu z Popielasem; wreszcie w wa- dze ciężkiej Pawłowski zdobył punkty bez wal- ki. Sędziował w ringu dobrze p. Przepióra.

Strzelanie

Doroczne zawody pracowników bankowych m. Poznania, o nagrodę Zrzeszenia Pracowni- ków P. K. O. w Poznaniu, odbyły się na strzel- nicy w Szelagu przy udziale sześciu zespołów po pięciu zawodników. Organizacja spoczywa- ła w rękach członków Zrzeszenia B. G. K. — Wyniki przedstawiają się następująco: zespoło- wo (klb s. 4): 1. Bank Polski 970 p., 2. Bank Gosp. Kraj. 903 p., 3. P. K. O. 855 p.; indywi- dualnie (na 300 możliwych): 1. Sipiński (BP) 211, 2. Rudnicki R. (BGK) 210, 3. Urban Z. (BGK) 205, 4. Neterowicz (Bank Cukrownictwa) 205, 5. Pfanhauser J. (BP) 203, 6. Krautwald (BP) 197. (wz.)

Tenis

Doroczny turniej o mistrzostwo m. Ino- wrocławia, a właściwie Kujaw Zachodnich, zorganizowany przez Inowrocławski Lawn- Tennis Klub nie miał jakoś szczęścia. Fatal- na pogoda oraz inne przeszkody przecią- gnęły rozgrywki aż do kilku tygodni. Fina- ły rozegrano dopiero w niedzielę. Pierw- sze miejsce i tytuł mistrza zdobył A. Kopeć, bijąc pewnie zeszlórocznego mistrza Jasiń- skiego w stos. 6:0, 5:7, 6:4, 6:2. Mistrzostwo gry podwójnej panów zdobyła para Kopeć — Machnikowski, zwyciężając parę Jasiń- ski — Lesiński w stosunku 6:1, 6:0, 6:4. (p)

Z wdzięczności i z prośbami

na resztę kosztów budowy Pomnika Najw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu złożyli do dnia 10 września 1936 r.

481	Ze Skarboru przy Pomniku wybrano:	St. Lewandowski, Poznań 2,—	Kpt. M. Urbański, War- szawa 2,—
1. 9. 36	15.50	M. Mańkowska, Zerków 15,—	Sierż. J. Słabocha, Nowo- święciany 5,—
2. 9. 36	21.90	Wł. Kolpowski, Wojnowko z podz. za odebr. l. z pr. o dal. 5,—	St. i J. Zwierko, Nowo- gródke 2,—
3. 9. 36	11.52	M. Wróblewski, Ostrów 10,—	St. Adamczyk, Lwów 1,—
4. 9. 36	57.43	T. Baliński, Wąbrzeźno 10,—	R. Rostworowska, Skobej- ki 2,—
5. 9. 36	15.76	M. Zebrowski, Pruszków —50	Wł. Michałik, Sieniewa 1,—
6. 9. 36	8.25	Ppułk. St. Lipiński, Wa- growiec 5,—	R. Kallinowski i K. Brad- ke, Białystok 2.50
7. 9. 36	17.59	M. Klauzyńska, Rychta 5,—	M. Jaszczewska, Poznań 1,—
8. 9. 36	9.18	M. Cieślakówna, Dźwierz- no Małe 30,—	Major J. Kozicki, Kraków 1,—
9. 9. 36	10.54	T. Knabel, Lublinie 1,—	M. Majewska, Grodzisk 5,—
i N. N. z podz. za op. nad wdową i sierot. z pr. o posad. dla syna 2,—		E. Wroniecki, Miłostaw 2,—	J. Szkowski, Koźmin 2,—
10. 9. 36	12.25	J. Tomczyk, Leszno 1,—	A. Nowaliński, Kutno 1,—
I. Czabajska, Poz., z podz. za wysł. modl. z pr. o dal. op. i pom. 5,—		Błahontowie, Dukuży 2,—	M. Bociek, Kowalewo Pom 1,—
M. Bartkowiak, Poznań, I rata 10,—		P. Wojciechowicz, Olkien- ki 2,—	St. Tatuliński, Grudziądz 2,—
I. K. Szygandowscy, Plock 5,—		N. N. Kościąg z podz. N. S. J. i z pr. o dal. l. 5,—	Ks. N. N. z W. 5,—
Ratajczak, Słonin 1,—		N. N. Koszarka (mazw. nieczyt.) 5,—	J. Kazimierski, Poznań 20,—
N. N. Poznań 5,—		A. Linowiecki, Gdańsk 10,—	St. Rudnicka, Śrby 1,—
M. Ł. Poznań 5,—		Kościół Serca Jez. i św. Florjana, Poznań 26.40	J. Flondro, Trósciańce 5,—
Hel. Sobiesińska, Ldkno 2,—		H. Krygier, Bydgoszcz 10,—	J. H. Poznań 2,—
Wł. A. 10,—		J. Wawrzynek, K. Buj- kówna, O. i S. Szyszko- wie, Łotysze 8,—	M. Kwiatkowska, Wyso- kie Lit. 5,—
N. N. Poznań 5,—		M. Krüger, Zbaszynie 2 3,—	Fr. Kubicki, Dawigródke, Polesie z podz. za otrz. posady 5,—
M. Krobka, Poznań 5,—		St. Michałowska, Jura- ciszki 2,—	Wł. Szemiela, Dumaryzki 1,—
B. Czarniecka, Poznań 1,—		Ppułk. B. Grzebron, Ma- ków Podh. 5,—	St. Cieślowa, Czerwonak 1,—
M. Bartkowiak, Poznań II 10,—		M. Góra, Margonin 5,—	A. I. Borowski, Niesłabin 5,—
Genera. Poznań-Winiary 5,—			K. Dziuba, Wieliczka 1,—
M. Mastalerz w int. cal. rodz. o op. Boża 10,—			Fr. Dźwilkowski, Inowro- cław 10,—
M. Jagsch, Ostrów 4,—			
J. K. N. S. J. i M. B. Czest. sor. podz. za ode- brane l. z pr. o dal. 5,—			

Konto P. K. O. nr. 207 470. — Sekretarjat, Poznań, św. Marcin 69 m. 17

„Tessa“ (Wierna Nimfa), sztuka w 5 obrazach M. Kennedy i Dean Basila, prze- robił na scenę Jan Giraudoux, przekład Julji Ryłskiej. Teatr Polski. Role waż- niejsze pp.: Czarniecka, Galińska, Ludwi- żanka, Łabuńska, Porębska, Żbikowska, Bogusławski, Dąbrowski, Jaworski, Plu- ciński, Szupelak-Gliński. Dekoracje: Zy- gmund Szpinger.

Wiadomo, że djabeł nie śpi — ale ten mały djabeł drukarski chyba nigdy oka nie zmruga, skoro w mojej nocnej notatce o premierze „Tessy“ nie- tylko „przeróbki z powieści“ przezaso- nował mi na „przeróbki i powieści“, ale opuścił przy słowach „teatr Nowy“, przymiotnik: „warszawski“, a w ten sposób odebrał Warszawie zaszczyt, że pierwsza w Polsce „Tessę“ grała, i ob- darzył nim teatr Nowy w Poznaniu. Pięknie to, że djabeł jeł takim patrję- tą regionalnym, ja także nim jestem, lecz nie trzeba przesadzać. Można so- bie o Warszawie myśleć różne rzeczy, lecz od czasu do czasu i tam się prze- cież zdarzy coś po raz pierwszy.

Więc dezawuuuję uroczyście djablaka i przystępuję do rzeczy.

Powieściopisarz ma łatwiejsze zada- nie niż pisarz teatralny, gdy idzie o to, aby przekonać widza, że ktoś jest np. znakomitym kompozytorem, albo że ja- kaś osóбка ma nieprzeparty czar, przed którym wszystko pada na kłęczki. Po- wieść, która pobudza naszą wyobraź- nię, ma w czytelniku daleko podat- niejszy materiał i lepszego współpra- cownika niż teatr w widzu, który do- staje do oka i do ucha wszystko goto- we, skończone, w kształcie ostatecz-

przy wszystkich mu wymyśla? Czego tu brakuje? Otóż do filistrów nigdy nie miałem nabożeństwa, do cyganerii zawsze, i może dlatego pamiętam, że czytając „Tessę“ jako powieść, byłem jej cygańskim figurkom stanowczo bliższy, niż teraz na scenie. Pamiętam też przewagę humoru, suchego angielskiego humoru w całkiem przyzwoitym gatunku. Na scenie „Tessa“ jest me- lodramatem. Jest nim nietylko dla swoich lez i sentymentów, ale dla te- go, że się nazbyt uproszcila. W skró- cie scenicznym zagubiły się psycholo- giczne motywy, które uzasadniają po- stępowanie różnych postaci. Widzimy same s k u t k i — wszystkie ich przyczyny zostały w egzemplarzu powie- ści. A może w tece autorów? Dość, że ich niema. *

Wchodzę w szczegóły lecz parę słów należy się „Tessie“ dla tego, że jest ona klasycznym przykładem na teatr, jako na osobistość złośliwą i podstępą, która dostęp do siebie obstawia dzie- siątkami pułapek i sidel. Podobno w Paryżu czy gdzieś tam miała „Tessa“ kilkaset wieczorów. W Warszawie do- szła do stukilkudziesięciu — wpraw- dzie w malutkiej paruset osobowej sal- ce tamtejszego teatru Nowego — ale ostatecznie doszła. Więc co się wła- ściwie stało, skoro nam jej nikt na poczcie nie zamienił?

Dwie są w teatrze metody: albo do- biera się zespół aktorski do pewnych zgóry w repertuar wstawionych sztuk, albo przeciwnie: sztuki do zespołu. Na tej drugiej drodze można mieć dobrych i odpowiedzialnych aktorów do różnych sztuk, a wobec jakiejś jednej znaleźć się w trudnościach, P. Galińska nieraz okazała się aktorką pracowitą i staranną i wogóle użytecz- ną — lecz cóż skąd, skoro nimfy są

właśnie stworzeniami całkiem nieuży- tecznymi. Żadne gospodynie, żadne żony... nic nie robią, tylko włóczą się po rzekach i jaśniej wdziękiem, z którego poważnym ludzjom nic nie przyjdzie. To też rolę tytułową „Tessy“ raz była namiętna Tony, czasem znów Flora (zwłaszcza pod koniec) — najradziej była nią sama Tessa. Prawdopodobnie i zabawnie wygląda przy całej dyskrecji mister Birnbaum, tak samo Rosjanin-balet- mistrz Trigorin. Ale, gdy mowa o epi- zodach, to już Lidja Cowlard, ostatnia kobieta takiego artysty, jakim mamy sobie wyobrażać starego Sangera, nie- bardzo może przypominać koszmarną sekutnicę, która prawie narzuca nam myśl, że w końcu pierwszego aktu po- winnaby wyjeżdżać nie koleją, ale przez komin na ożogu.

Mniejsza o epizody. Ważniejsze to, że sztuki jak najchwałebniej przygoto- wane i wypracowane, tracą w pew- nych warunkach swój artystyczny za- pach, poza którym trwalszej wartości nie posiadają, żyjąc urodą, młodością i wdziękiem osobistych swoich głów- nych figuerek. *

Wystawa jak zawsze barwna, pełna smaku i pomyslowa. „Muzyczna szara- rada“ pod tytułem „Śniadanie u Lukre- cji Borgji“ jest pysznym konceptem muzycznym, podobnie piosenka o da- mie i prosięciu. „Sangerczyków“ trze- ba więcej rozanimować, niech ten kwic- zący refren rzucąja filistrów na głow- y z taką dziką radością, jakby bom- bardowali ich wszystkim co pod rękę wpadnie. Nietrudno będzie to pod- ciągnąć, i akt skończy się kapitalnym efektem.

Teatr był przepełniony i zycziłwie reagował mocnymi oklaskami.

WITOLD NOSKOWSKI

Z Poznańskiego Ogrodu Zoologicznego

Fragmenty z życia papug — i nowe nabytki Zoologu

Kłoby nie znalazł papug i papużek, ich kolorowego upierzenia, berżerakoskich dziobów, mięsistych języków i krótkich a silnych nóg.

Są to mieszkańcy obszernych lasów, rozrzucony po całym niemal świecie z wyjątkiem Europy. Istnieją setki i rodzajów i gatunków — bo aż 650 — z których

spóźnialskich pozostają najgorsze. To też te ostatnie spędzają noc w wiszącej pozycji, pomagając sobie przytem dziobem i pazurami.

Na gniazda wybierają sobie niektóre gatunki naturalne dziuple w drzewach, lub też dziuple innych ptaków — a nieraz budują je sobie same. Inne znów

Kształty dziobów papuzich. 1. u Arakakadu, 2. u Kakapo, 3. u nimfy, 4. u papużki przegowanej i 5. u Ary hiacyntowej.

najwięcej znane są ary, kakadu, lorisy i amazonki. Tworzą one odrębny świat ptaków, umiejących gadać — ba nie tylko w urwanych słowach, lecz w złożonych zdaniach. Drugą charakterystyczną cechą papug jest ich towarzyskość. Żyją bowiem w dużych, zorganizowanych stadach, na czele których stoją starsze doświadczony papugi. Żywią się owocami, pąkówkami, kwiatami i owadami, a niektóre miodem roślinnym i sokami rozmaitych drzew.

Krótko przed wschodem słońca opuszcza stado papuzie swoje mieszkanie nocne, którym są rozłożyste konary drzew czy też różne dziuple sztuczne i naturalne — i udaje się na poszukiwanie pokarmu. Jak wszystkie ptaki, tak i papugi są stworzeniami bardzo czystymi i nie zapominają o codziennej, a nawet częstszej kąpeli. Po całodziennym gonitwie za jedzeniem wracają papugi o tej samej zawsze wieczornej godzinie do swych legowisk i wtedy rozpoczyna się kłótnia i walka o lepsze miejsce na gałęziach. Dla

gnieźdza się w pęknięciach skał. Podczas gnieźdzenia pomaga sobie małżeństwo wzajemnie i razem znoszą mazy i trudy dobrowolnego więzienia. W ogólności żaden z ptaków nie jest tak wielkim przyjacielem swego bliźniego, jak właśnie papugi. Gdy wśród stada zdarzy się wypadek zranienia u jednej z papug, po-

magają jej natychmiast drugie, czy to w ulżeniu bólu przez czyszczenie rany, czy też dbają o nią, żeby nie cierpiała głodu i żeby jej się nie dłużyło.

Dojrzewanie jaj trwa (zależnie od gatunku) od 16—25 dni. Młoda papużka jest przy urodzeniu goła i ślepa — i dopiero w 6. dniu ukazują się na niej pierwsze piórka, a w 8. czy 10. dniu dopiero zaczyna widzieć. Dwadzieścia i pięć dni potem odbywa swoje pierwsze loty.

Tyle wogóle o biologii papug. — A teraz kilka słów o papugach naszego Ogrodu Zoologicznego.

Z rodzajów spotykamy tu ary, amazonki, kakadu oraz mniejsze papużki przegowane i inne. Do najpiękniejszych należą bezsprzecznie pierwsze. Są to papugi o długich ogonach — pięknym upierzeniu i silnych czarnych dziobach. Znany z tego gatunku około 20 przedstawicieli z środkowej i południowej Ameryki. Największą jest ara hiacyntowa, bo dochodzi do długości 850 mm.

Również pięknie ubarwione są amazonki, są one zarazem najgadatliwsze. — Kakadu znany z pięknych czubów. — Wreszcie mało przegowane papużki, to pupile wszystkich przysiadł zwierząt. — Stworzonka te są nadzwyczaj ruchliwe i szybkie, a największą ich zaletą jest ich łatwy sposób przyzwyczajania się do człowieka.

Prawdziwą niespodzianką dla zwiedzających nasz zwierzynek są dwa nowe nabytki — czarny jaguar i pawian dryl. Jaguar należy do największych drapieżców południowej Ameryki i jest tam postrachem wszystkich ssaków. Korpus jego jest nieco cięższy od lamparta, głowa szersza, a ogon krótszy. Forma melanistyczna (czarna) należy do rzadszych, a futro czarnego drapieżcy zalicza się do pięknych trofeów myśliwych.

Pawian dryl jest małpą okazałą, czy to ze względu na swój wzrost, czy też na barwne futerko. Znany był już 300 lat temu wszystkim handlarzom zwierząt i był upragnionym okazem wystawowym. Zamieszkuje zachodnią Afrykę.

DR. W. RAK.

JEDRZEJ GIERTYCH Kajakiem po Niemczech

XIII LIST Z PODRÓŻY

28)

Mimowoli przychodzi na myśl frazes: „Choć hitlerowcem nie jestem przypuszczam, że byłbym nim, gdybym był Niemcem”. Nie, nie podpiszę się pod tym frazesem. Nie byłbym hitlerowcem nawet, gdybym był Niemcem. Przynajmniej nie byłbym hitlerowcem typowym. Jedno z dwojga. Albo, wewnątrz partii hitlerowskiej, walczyłbym o jej reformę, dotyczącą szczegółów w polityce bieżącej, nie odgrywającej większej roli, lecz na przyszłość ważnych. Albo też pracowałbym (lub przynajmniej był zwolennikiem pracowania) nad stworzeniem ruchu nowego, nie mniej wrogiemu temu wszystkiemu, co obalił hitlerizm i bodaj w 90 proc. spraw i zagadnień z hitleryzmem zgodnego, lecz mającego również i te 10 proc. celów, dążeń, poglądów i metod, od hitleryzmu różnych.

Znowu powtarzam: mówię na zasadzie tego co wiem; co mi powiedzieli inni, co zdołałem zaobserwować w ciągu 3 tygodni powierzchniowego rozbłądania się w podróży, oraz co dociera do mej świadomości na odległość. Nie wyłączam jednak możliwości — mało zreszą prawdopodobnej — że przy zapoznaniu się z hitleryzmem w sposób dokładniejszy, zmienilibym zdanie.

A teraz druga grupa zagadnień, o której wspomniałem.

Czy grozi nam od Hitlera niebezpieczeństwo większe, czy mniejsze niż dawniej?

Hitler potężnie Niemcy wzmocnił, — odbudował ich potęgę militarną, przesunął silnie na korzyść Niemiec stosunek sił militarnych w Europie, wzmocnił Niemcy gospodarczo, zniszczył istniejące w Niemczech wrzenie socjalne, zdobył Niemcom silnych przyjaciół w polityce międzynarodowej. To w bilansie groźących nam niebezpieczeństw musimy zapisać na minus.

Hitler poróżnił naród niemiecki z Żydami. Nasi dwaj wielcy wrogowie: Niemcy i Żydzi, idący dotąd — od paru wieków — ręką w rękę, dziś maszerują oddzielnie. Zamiast walczyć z połączonym wrogiem, walczymy z dwoma wrogami oddzielnie. To w naszym bilansie zapisać musimy na plus.

Te dwa fakty znane są powszechnie. Teraz jednak omówić należy fakty bardziej skomplikowane.

Hitler jest wrogiem Rosji bolszewickiej. Uważa się za światowego proroka walki z komunizmem — i z tego tytułu dopóki Rosja jest czerwona, nigdy z nią nie pójdzie ręką w rękę. Ma to dla nas znaczenie nie tylko dlatego, że i my jesteśmy w walce z komunizmem, dzięki czemu Hitler, tak samo jak Mussolini, czy generał Franco w Sewilli, czy nawet profesor Salazar w Lizbonie, jest, przynajmniej w tej jednej dziedzinie, naszym — i to jak potężnym! — sojusznikiem. Ma to dla nas znaczenie również dlatego, że konflikt Hitlera z czerwoną Moskwą przekreśla możliwość odrodzenia się w nowej postaci fryderycjańskiego i bismarckowskiego sojuszu Prus i Rosji.

Ale czy rzeczywiście przekreśla? — Wydaje mi się, że są w Niemczech — są w niemieckich kołach rządowych — czynniki, które się systemowi dawnej polityki pruskiej, polegającego na sojuszu z Rosją, z ostrzem przeciw Polsce, nie wyrzekły. Zdaje się, że do tych czynników należą, przynajmniej w pewnym stopniu, koła kierownicze Reichswehry.

Podobno jakieś nieokreślone kontakty między Reichswehrą, a armią czerwoną nie uległy dotąd przerwaniu. Podobno myśl przeprowadzenia rozbioru Polski wspólnymi siłami przez Niemcy i Rosję Sowiecką dotąd nie jest obca pewnym kołom wojskowym.

Można z zupełnym spokojem postawić tezę, że Hitler nie patrzy zyczliwym okiem na te będące wspomnieniem po dawnych czasach tendencje. Można przypuszczać, że je tępi. Ale czy można być pewnym, że tendencje te nie osiągną nad antysowiecką polityką Hitlera przewagi?

(Dokończenie nastąpi)

Mikroskop świadkiem

W wielu wypadkach przestępstwa trudne, albo wprost niemożliwe jest odnalezienie śladów przestępcy. Dopiero w laboratorium śledczym oko mikroskopu ujawnia nieraz niemych świadków zbrodni i naprowadza na właściwy trop.

Na jednym z przedmieść Londynu popełniono zbrodnię, nagiego trupa mężczyzny znaleziono na ulicy. Pomimo wszelkich wysiłków nie udało się detektywom wpaść na żaden trop przestępcy. Ciało zamordowanego odesłano do laboratorium kryminalogicznego Scotland Yardu. Po kilku dniach z laboratorium nadesłano notatkę: „Zamordowany został uduszony w łóżku. W chwili przestępstwa ofiara miała na sobie szarozieloną piżamę. Przed zgonem zażył musiał środek nasenny. W pokoju musi się znajdować dywan perski czarno-niebieski, a przed łóżkiem biała skóra niedźwiedzia“.

Mając te wskazówki w rękę, udała się policja na poszukiwanie przestępcy. W jednym z hotelów portier zawiadomił, że któryś z gości wyszedł przed dwoma dniami z pokoju i dotąd nie wrócił. Zrewidowano pokój i stwierdzono, że dywan i skóra niedźwiedzia przed łóżkiem zgadzały się zupełnie z opisem laboratorium. Na łóżku leżała szarozielona piżama, na stole nocnym znaleziono pudełko z proszkami nasennymi. Przesłuchano służbę hotelową i dowiedziano się, że krytycznego wieczora odwiedziło gościa dwóch podejrzanych mężczyzn. W kilka godzin później istotny sprawca zbrodni znajdował się pod kluczem.

Jak natrafili jednak czarodzieje ze Scotland Yardu na ślady zbrodni? Zbadali oni przy pomocy mikroskopu wszystko, co mogło się znajdować pod paznokciami u rąk i nóg ofiary i znaleźli tam właśnie drobniuteńkie włoski sierści niedźwiedziej i dywana; pod paznokciami rąk znajdowało się kilka pyłków proszku nasennego i niteczka z piżamy. To już wystarczyło, by móc określić miejsce i warunki, w jakich popełniono zbrodnię.

Deska zamiast banknotu

W Magdeburgu zjawił się w tamtejszej filii Reichsbanku człowiek z dużą paczką, z której ku zdumieniu urzędników wyjął spory kawałek deski. Jak wyjaśnił, pociągnął on u siebie w mieszkaniu podłogę farbą olejną i przy tej okazji opuścił banknot 20 marek, który przylepił się do podłogi. Ponieważ nie można było odlepić banknotu nie uszkadzając go poważnie, przeto pechowo jęgotność wyciął kawałek deski z przylepionym doń banknotem i zaniósł go do banku, aby wymienić na inny banknot. Osobliwa deska przyjęto od klienta i przesłano do Reichsbanku w Berlinie.

Sześćsetlecie ambasady mongolskiej w Rzymie

W 1336 r. istniała w Kambalik, dzisiejszym Pekinie, gmina chrześcijańska, licząca 30.000 głów, obrządku i języka greckiego, lecz nie schizmatyka. Z nad Morza Kaspijskiego zostali uprowadzeni do niewoli przez Mongołów i tworzyli oddział odrębnej gwardji przybocznej potężnego chana.

Po śmierci Jana Montcorvin r. 1328, zostali bez arcybiskupa. Pewnego dnia nakłonili chana do wysłania ambasady do papieża celem otrzymania z zachodu koni, które były jedną z jego pasyj. Do delegacji mongolskiej przyłączyli się przedstawiciele chrześcijan pekińskich, którzy u papieża mieli uprosić biskupa dla Pekinu. Papież poprzedni był wysłał już do Chin biskupa Mikołaja; misjonarz niestety umarł w czasie podróży, niewiadomo gdzie. Ambasada mongolska przedstawiła się papieżowi Benedyktowi XIII, który postanowił wysłać ambasadę do Chin, zastrzegając sobie na później mianowanie biskupa w Pekinie, kiedy wiadomość o śmierci biskupa Mikołaja będzie absolutnie pewną. — Ambasada papieska ofiarowała konia olbrzyma, z którego chan był nad wyraz zadowolony. Jan Marignoli który zdaje się, sam jeden z ambasady papieskiej dotarł do Kambalik, wrócił do Europy po 13 latach. 24 lata po przejściu ambasady papieskiej w Kambalik, Mongołowie zostali zmiecieni przez narodową armję Mingów, a Chiny uwolnione od najazdów. (P. D. R. W.)

Buława maszałkowska króla angielskiego

Król Edward VIII piastuje jako władca imperjum brytyjskiego także godność brytyjskiego marszałka polnego. Krótko przed udaniem się króla w objazd wakacyjny odbyła się uroczystość wręczenia buławy marszałkowskiej.

Buława ta obita jest 18 złotymi lwami a szczyt jej uwieńczony jest złotą koroną z liści róży, pokrzywy i koniczyzny — emblematami Anglii, Szkocji i Irlandji — a oprócz tego małym posążkiem pogromcy

Efektowna scena z najpiękniejszego filmu miłosnego p. t.: „MAYERLING“, którego premiera oczekiwana jest oddawna z niebywałym zainteresowaniem. W milionowym tem arcydziele rolę główne kreują: Charles Boyer i Danielle Darrieux.

smoka, św. Jerzego. Przy uroczystości wręczenia królowi buławy asystowało siedmiu innych marszałków polnych W. Brytanji. Według przepisów ustanowionych 200 lat temu przy powołaniu do życia godności marszałka polnego, liczba marszałków brytyjskich ogranicza się do ośmiu. Oprócz tego piastują jeszcze godność brytyjskiego marszałka honorowego były król hiszpański Alfons XIII i cesarz japoński Hirohito. Król Edward VIII rozpoczął swoją karierę wojskową przed 22 laty. W chwili wybuchu wojny był on porucznikiem. Po wojnie został pułkownikiem, a w 11 lat później generałem - porucznikiem.

WiP.

Wędrowka dusz

— Tak, wierzę w wędrowkę dusz i wierzę w to, że w poprzednim istnieniu byłem baranem.

— Wierzysz istotnie?
— Bezwzględnie, było to wówczas, gdy pożyczylem ci dwadzieścia złotych.

DZIENNIKARZ

Rzuciłeś swoje życie w rytm nieustanny maszyny i w chaos słów rozskrzydlonych dniem — który wczoraj przeminął — — Tworzyś w gorące swe dzieło, pośród wyścigu wydarzeń, jesteś tą kartką życia zerwaną z kalendarza... Jesteś szelestem słów własnych stalowym pośpiewem maszyn... i rotacyjnym sercem tętniącym w sercach naszych... Oto twa głębia życia historia tygodni i lat — trud, poświęcenie i walka twój... papierowy świat. Życie jest wstęgą papieru snującą się wciąż i codziennie, pisaną twoim sercem, co w rytm maszyny chodzi.

JÓZEF BARANOWSKI.

DZIAŁ GOSPODARCZY

85 proc. importu dla fabrykacji mydła

Mamy przed sobą dane statystyczne niemieckie i polskie, dotyczące zużycia mydła w obu tych krajach.

Porównując je, zastanawiamy się nad tem, czy Polska jest rzeczywiście krajem tak bogatym, że może sobie pozwolić na sprowadzenie z zagranicy 85 proc. surowców i tłuszczów potrzebnych do fabrykacji mydła, a tylko 15 proc. pokrywać z produkcji krajowej.

Zanim damy odpowiedź na powyższe pytanie, należy pokrótce przypomnieć o gatunkach i składowych częściach tego ważnego artykułu codziennej potrzeby. Używanie mydła jest tak powszechne, że ilość zużywanego mydła, nie od dziś, uważa się za miarę dobrobytu i cywilizacji narodu.

Zasadniczo rozróżniamy dwa gatunki mydła: potażowe, które tworzy mydło miękkie i twarde, fabrykowane na sodzie. Stosownie zaś do użytych kwasów tłuszczowych, mydła dzielą się na łojowe, oliwne, żywiczne itp. Tak zwane mydło szare jest gatunkiem mydła miękkiego i posiada tę własność, że przy odtłuszczeniu materii wełnianych ma ono pierwszeństwo przed sodowem.

Umyślnie wskazuję na ten gatunek miękkiego mydła, ponieważ chcę zwrócić uwagę na różnicę w zużyciu tego mydła w różnych krajach Europy i u nas. A jest to bardzo ważne ze względu na to, że mydła szare lub płynne wyrabiane być mogą z olejów siemienia lnianego i konopnego, a więc nie potrzebują dla ich wyrobu surowców z zagranicy.

Otóż według statystyki niemieckiej w Holandji zużywa się 48.000 tonn mydła szarego, a tylko 15.000 tonn mydła twardego, w Niemczech 103.000 tonn, w Szwecji i Danji zużycie mydła szarego wynosi 26.000 i 23.000 tonn.

Tymczasem w Polsce produkcja mydła szarego wynosi zaledwie 10 proc. całej produkcji mydła. Ze sprawozdania bowiem Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że ogólna produkcja mydła w Polsce w r. 1934 wynosiła 67.000 tonn, w czem na wyrób mydła szarego przypadało zaledwie 6000 tonn.

Nad temi wykazami liczbami warto się zastanowić; dlaczego kraje zamożniejsze od nas zużywają w większej części mydło szare? Mniemam, że dlatego, ażeby zredukować do koniecznego minimum import.

Byłoby zatem i u nas wskazane takie nastawienie fabrykacji krajowej mydła, ażeby przez odpowiednią propagandę rozpowszechnić używanie mydła szarego, w którego fabrykacji można zastosować krajowy surowiec, co odbiłoby się dodatnio przedewszystkiem na rolnictwie. Dla wyrobu bowiem oleju lnianego i konopnego dla fabrykacji mydła potrzebowałyby podwoić dotychczasową produkcję nasienia lnianego i konopnego, co pośrednio wpłynęłoby na podniesienie dochodów z roli, a zmniejszyłoby odpiływ obcej waluty, którą płacić musimy za importowane do Polski surowce. Dodać jeszcze muszę, że mydło szare używane jest zagranicą powszechnie do szorowania i prania oraz dla celów technicznych i przemysłowych.

Dlaczego zatem i u nas nie miałyby być do tychże samych celów używane? Biermy przykład z zagranicy!

Jan Feddecki

Krótkie informacje gospodarcze

— W okresie pierwszych 8 miesięcy b. r. ogólny wywóz wyrobów hutniczych z Polski wyniósł 140.996 t., t. j. o 18.057 t. mniej (1,13 proc.) niż w tym samym okresie r. ub. W okresie sprawozdawczym żelaza wywieziono 117,3 tys. t. (133,6 tys. t.), rur 18,2 tys. t. (19,7 tys. t.), żelazomanganu 5,5 tys. t. (5,8 tys. t.).

— Przypuszczalne zbiory owoców w Polsce przedstawiały się w r. b. następująco (pierwsza liczba oznacza zbiór obfity, druga — średni, trzecia — mały, w nawiasach analogiczne dane z r. ub.): jabłka 21 (13) — 49 (51) — 30 (36); gruszek 22 (4) — 54 (38) — 24 (58); śliwki 10 (22) — 27 (40) — 63 (38).

— Liczba spółdzielni mleczarskich, zrzeszonych w Związku Spółdzielni Rolniczych i Związkowo-Gospodarczych, wzrosła w ciągu pierwszego półrocza r. b. z 925 na 1.023, czyli o przeszło 10 proc. Liczba zmechanizowanych spółdzielczych mleczarni wzrosła w tym czasie ze 103 na 124 czyli o 20 proc. Dostawy do spółdzielni wzrosły o 20 proc., natomiast wzrost osiagniętych ze sprzedaży nabiału wyniósł 44 proc., a wzrost sum wypłaconych dostawcom — 45 proc.

— Ogólna kubatura budynków wzniesionych w Poznaniu w sierpniu r. b. wyraża się w cyfrze 104.659 m. sześci., łącznej wartości 3.431.366 zł. Natomiast w lipcu r. b. ruch budowlany objął ogółem 146.765 m. sz. w wartości budynków na kwotę 2.388.721 zł.

RYNKI PIENIĘŻNE I TOWAROWE

Pieniądz i papiery wartościowe

Na początku ubiegłego tygodnia na światowych giełdach papierów wartościowych panował nastrój mocny pod wpływem pewnych widoków uspokojenia w świecie politycznym. W końcu tygodnia nastrój ten uległ nieznacznej tylko zmianie. Rachuby wprawdzie na usunięcie rozdzźwięków okazały się złudne. Ani w stosunkach międzynarodowych, ani w stosunkach wewnętrznych poszczególnych krajów odprężenie nie nastąpiło, przeciwnie — możnaby nawet stwierdzić pewne zagmatwanie sytuacji. Złuszczająca wojna domowa w Hiszpanii budzi poważny niepokój i obawę, aby stosunki tego kraju nie stały się zarzewiem poważniejszych powikłań.

Pod wpływem wymienionych czynników dokonywane obroty nie były znaczne, kursy wielu papierów przeważnie zmniejszały. Zniżka jednak duża nie była. Podkreślić wszakże należy, że według powszechnej opinii stagnacja była chwilowa i po okresie pewnego zniechęcenia oczekiwane jest ponowne ożywienie.

Najsilniej może na wypadki polityczne zarówno w dziedzinie stosunków międzynarodowych, jak wewnętrznych, zareagowała giełda nowojorska. Kursy kształtowały się niejednolicie, przeważnie zniżkowo, akcje kopalni miedzi spadły o dolara na sztuce, inne — pod koniec giełdy — jeszcze bardziej. Kursy zwykłe zaznaczyły się tylko w poszczególnych wypadkach, nie wpływając na ogólny nastrój giełdy. Na podkreślenie zasługuje, że pomimo to pożyczki polskie nadal zwykowały. W dn. 18 września r. b. notowano (cyfry w nawiasach dotyczą dn. 11 bm.): 8 proc. pożyczka Dillona 62,00 (60,00), 7 proc. pożyczka stabilizacyjna 85,00 (80,50), 6 proc. pożyczka dolarowa 62,50 (60,00), 7 proc. pożyczka Warszawa 51,00 (50,00), 7 proc. pożyczka Śląska 51,00 (50,00). Zwykła pożyczek polskich trwa już od 3 tygodni.

Na giełdzie londyńskiej z pośród większych giełd światowych panował nastrój może najlepszy, ale i tutaj wyczuwać się dawała atmosfera niepewności i rezerwy. Obroty były niezbyt duże. Kursy papierów angielskich utrzymały się bez większych zmian, pewien spadek zaznaczył się w obrotach papierami niemieckimi.

Na giełdzie paryskiej panował nastrój niejednolity, wahania kursów zaznaczyły się w obrotach prawie wszystkimi papierami. W końcu jednak nastąpiło uspokojenie, dokonywane transakcje znacznie się ożywiły, tak iż przy sporych obrotach ujawniała się na rynku papierów procentowych tendencja zwykła.

Nastroje zagranicznych rynków pieniężnych odbiły się i na giełdzie warszawskiej. Przy zmiennym nastroju dla poszczególnych papierów wartościowych, obroty były niezbyt duże, kursy niektórych papierów doznały niewielkiej zniżki, przeważnie zostały utrzymane.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	14. 9.	15. 9.	16. 9.	17. 9.	18. 9.	19. 9.
Pszonica						
Warszawa	23,50	23,50	23,50	24,00	24,25	—
Poznań	22,50	22,25	22,25	22,75	23,25	23,25
Bydgoszcz	21,75	22,00	22,00	22,00	22,50	23,00
Łódź	24,00	—	—	24,50	24,75	—
Zyto						
Warszawa	15,00	15,25	15,25	15,50	15,75	—
Poznań	15,25	15,25	15,25	15,50	15,75	15,75
Bydgoszcz	15,50	15,50	15,75	16,00	16,25	16,50
Łódź	15,50	—	—	15,50	15,75	—
Jęczmień						
Warszawa	17,75	18,00	18,00	18,25	18,25	—
Poznań	16,75	16,75	16,75	16,75	17,25	17,25
Bydgoszcz	18,00	18,00	17,50	18,25	18,50	18,50
Łódź	17,50	—	—	17,50	—	—
Owies						
Warszawa	15,00	15,25	15,25	15,50	15,50	—
Poznań	14,00	14,00	14,00	14,00	14,50	14,50
Bydgoszcz	14,50	14,50	14,75	14,75	14,75	14,75
Łódź	15,25	—	—	15,50	15,75	—

Na światowych rynkach zbożowych sytuacja ogólna w tygodniu sprawozdawczym nie uległa zasadniczej zmianie. Utrzymała się naogół mocna tendencja z poprzedniego tygodnia. Dziśniedzień nawet zaznaczyły się dalsze lekkie wyżki. M. in. w Winnipeg cena pszenicy wzrosła na początku tygodnia do 106% centów za buszel, pod koniec jednak tygodnia powróciła do stanu z początku tygodnia (105%). Na europejskich rynkach ceny zbóż miały tendencja mocną.

W kraju tydzień ubiegły zaznaczył się dalszą poprawą cen i to odnośnie wszystkich rodzajów zbóż. Najsilniej wyżka zaznaczyła się przy pszenicy (od 75 gr. do 1 zł 25 gr.). Nie ulega wątpliwości, że zwykła ta ma wszelkie podstawy do utrzymania się jeszcze przez czas dłuższy.

Bydło i mięso

Na poznańskim rynku bydła i mięsa zaznaczyła się w ubiegłym tygodniu przy świńskich tendencja słabsza aniżeli w tygodniu poprzednim. Oznacza to zmniejszoną chęć kupna spowodowaną obciążeniem kontyngentów wywozowych. Spędy świń były w ubiegłym tygodniu normalnie duże, gdyż dowieziono 2.300 sztuk. Mimo to notowania wykazały poziom z ubiegłego tygodnia. Tłumaczy się to tem, że hodowcy poznańscy nie posiadają dostatecznej ilości ciężkich świń słoninowych, to też rzeźnicy z prowincji — nie mając możności zapotrzenia się w towar na miejscu wzgl. w najbliższej okolicy — zmuszeni są pokrywać swoje zapotrzebowanie na tut. targowisku, zdejmując w ten sposób nadwyżkę dowozu z naszego rynku bydła i mięsa.

Ceny na bydło kształtowały się nierównomiernie. Podczas gdy ceny krów wykazywały zniżkę o 4 zł, a ceny buhajów — o 2 zł, notowania innych gatunków bydła utrzymały się na tym samym poziomie. I tutaj zauważono ciekawy objaw, gdyż spęd bydła był raczej za mały. Ogółem spędzono 305 sztuk zwierząt, podczas gdy normalny spęd wynosi 400 do 450 sztuk. Na takie ułożenie się warunków na targowicy poznańskiej wpłynęły niewątpliwie święta żydowskie, które przypadły na ten okres, a nie zapominając należy, że głównymi odbiorcami krów są właśnie Żydzi z województw centralnych. Słabą tendencją na rynku bydła z ubiegłego tygodnia traktować należy zatem jako przejściową. (az)

Ryby

Dla rybołówstwa Poznań nie przedstawia zbyt ciekawego terenu zbytu. Wielkopolska posiada wprawdzie znaczną ilość hodowli ryb, jednak rynek tutejszy jest mało pojemny. Znaczne ilości ryb z poznańskiego wywozi się do województw centralnych, a szczególnie do Łodzi i Warszawy. Jedyne wytłumaczenie tego stanu rzeczy można znaleźć w okoliczności, że właściwymi konsumentami ryb są u nas Ży-

dzi. Rynek poznański wchłania jedynie lepsze gatunki ryb, jak — karpie, węgorze, liny, sandacze. Białe ryby — jak n. p. leszcze, okonie itd. — nie mają wogóle zbytu w Poznaniu. Niewielkim artykułem na rynku poznańskim są również ryby morskie. Ceny ryb w roku bieżącym są naogół o ca 10 proc. niższe, aniżeli w roku ubiegłym. Karpie staniały już o ca 15 proc., a na skutek dużego przyrostu w roku b. należy spodziewać się dalszej zniżki ich cen. Jedynie ceny sandaczy zwykowały o ca 20 proc. a to z uwagi na zakaz ich przywozu z Rosji. W latach ubiegłych sprowadzano z Rosji 4 do 5 wagonów tygodniowo sandacze. Sytuacja na rynku ryb może się jeszcze zmienić, gdyż właściwy sezon na ryby rozpoczyna się dopiero w listopadzie. (az)

Pierze i puch

Zapotrzebowanie na pierze i puch na poznańskim rynku jest w chwili obecnej normalne. Podaż ze strony producentów jest niezbyt duża, gdyż większą część pierza i puchu zużywa prowincja. Mimo to istnieje dość znaczna nadwyżka, którą normalnie wywozi się. Odbiorcami pierza są w pierwszym rzędzie Niemcy, mniejsze ilości wywozi się do Danji, Holandji, Czechosłowacji — a nawet do Stanów Zjednoczonych A. P. Główny sezon eksportowy przypada na okres od sierpnia do marca, to też duże niezadowolenie wśród eksporterów pierza i puchu wywołał fakt nieprzyznania im żadnych kontyngentów wywozowych na wrzesień br. W lipcu i sierpniu br. wywieziono do Niemiec ca. 3.500 kg. pierza. W chwili obecnej eksporterzy poznańscy domagają się przydziału kontyngentu na wywóz 6 do 8 tys. kg. pierza i puchu ogólnej wartości ca. 65.000 zł. Przeciętą ceną pierza na rynku wewnętrznym waha się pomiędzy 4 a 6 zł za 1 kg. Natomiast inaczej kształtują się ceny eksportowe, bowiem za 1 kg. pierza gęsiego darto otrzymują eksporterzy 6 do 8 zł, za 1 kg. pierza gęsiego niedartego — 2,75 do 5 zł, za 1 kg. pierza kaczego — 2,50 do 3,50 zł a za 1 kg. puchu franco granica 10 do 16 złotych. (az)

Pertraktacje kontyngentowe polsko-gdańskie

Agencja Zachód donosi z Gdańska: Dziś, w poniedziałek zostały podjęte rokowania polsko-gdańskie, mające na celu ustalenie wysokości udziału gdańska w kontyngentach przywozowych do Polski. Pertraktacje są prowadzone w Gdańsku przez przedstawicieli polskich i gdańskich sfer gospodarczych. Czynniki rządowe stoją narazie zdala od tych rokowań i mają ingerować dopiero z chwilą, gdyby bezpośrednie porozumienie zainteresowanych kół gospodarczych okazało się niemożliwe.

Kupiectwo gdańskie było dotychczas uprzywilejowane pod względem wysokości udziału w kontyngentach przywozowych do Polski. Złuszczająca w dziedzinie przywo-

zu towarów kolonialnych, jak kawa, herbata, kakao, uprzywilejowanie Gdańska było rażące i połączone z krzywdą kupców i konsumentów polskich. Ograniczenie w przywozach kontyngentowych kupcy polscy musieli uciekać się do t. zw. „wiązań” operacji kompensacyjnych, które z reguły powodują znaczne podrożenie towaru. Wysokie przydziały kontyngentowe przyniosły natomiast Gdańszczanom wielkie zarobki kosztem społeczeństwa polskiego.

Rokowania obecne mają zadanie ustalić sprawiedliwy podział kontyngentów przywozowych między Gdańsk a Polskę. (az)

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) **Konjunktura w hutach żelaznych w sierpniu r. b.** Wytwórczość hut żelaznych w sierpniu r. b. w porównaniu z lipcem wykazała zmniejszenie w dziale surowki o 5%, w stalowniach o 10,4% i w walcowniach o 9,7%; natomiast produkcja rur zwiększyła się o 3,3%. W porównaniu z sierpniem roku ub. zaznaczył się silny wzrost produkcji tegorocznej. W sierpniu b. r. huty żelazne otrzymały za pośrednictwem syndykatu zamówienia krajowe na wyroby żelazne w ilości 25.388 tonn, czyli o 7.314 t. mniej, niż w lipcu b. r. Zbyt krajowych wytworów walcowniach zmniejszył się o 15,26%, a ogólny wywóz tych wytworów o 12,3%.

(k) **Trudności w wywozie piwa polskiego do Gdańska usunięte.** Donieśliśmy swego czasu, że browary polskie, wywożące piwo do Gdańska spotykały się z dyskryminacją polskiego towaru, który został obłożony specjalnym, bardzo wysokim podatkiem, czyniącym wywóz zupełnie nierentownym. Naskutek akcji dyplomatycznej oraz bezpośrednich rokowań Związku Browarów z senatem w m. Gdańska, powstające stąd trudności dla naszego wywozu piwa do Gdańska zostały usunięte. (l.)

(k) **„Gdańskie sielawki”.** W Gdańsku istnieje od niedawna przedsiębiorstwo, założone za pieniądze senatu, a mianowicie fabryka konserw, konserwująca sielawki w oliwie („Ostseesprotten in Taffelöl”, jak nazywa to estetyczne gdańskie przedsiębiorstwo swój produkt), przeznaczone nie tylko dla rynku gdańskiego, ale i w wielkiej mierze na eksport. Sielawki gdańskie zaprowadziły się ponoć szczególnie na rynek Stanów Zjednoczonych. Jak widzimy, senat w m. Gdańska chce koniecznie kroczyć śladami państw przemysłowych, hodujących swój przemysł nawet przy pomocy bezpośredniej interwencji finansowej.

(k) **Uruchomienie kontyngentów kanadyjskich.** W wykonaniu ratyfikowanej niedawno przez Kanadę, a przez Polskę już dawniej, umowy handlowej polsko-kanadyjskiej, zostały uruchomione kontyngenty na przywóz towarów z Kanady. Kontyngenty te obejmują szereg artykułów żywno-

ściowych, jak jabłka świeże, jelicia surowe i solone, płatki owsiane, konserwy rybne, sadze, skóry lakierowane i bronzowe, futra różnego rodzaju, opony i dętki samochodowe, obuwie z gumy, celuloza, miedź, aluminium, nikiel, maszyny do golania, kurki mosiężne, silniki stałe i przenośne, maszyny do liczenia oraz do rejestracji ich części. Centralna komisja przywozu przystąpiła już do wydawania przywozów z przyczyn tych artykułów. (l.)

(k) **Zboże poznańskie ucieka Wartą do Szczecina.** Nieprzystosowanie taryfy kolejowej do rzeczywistych warunków gospodarczych powoduje często sytuacje wprost paradoksalne. Do nich należy m. in. obserwowany w latach ostatnich fakt ucieczki zboża poznańskiego barkami niemieckimi drogą rzeczną przez Wartę do Szczecina, z całkowitem pominięciem Gdyni i Gdańska. Zboże polskie wychodzi następnie ze Szczecina na rynki zagraniczne już jako niemieckie. W r. 1933 uciekło w ten sposób 63 proc. ilości zboża wywiezionego z Wielkopolski przez Gdańsk i Gdynię, w r. 1934 — 16 proc. i w r. 1935 — 14 proc. Powodem tego stanu rzeczy są wysokie stawki przewozu kolejowego. Przykład: przewóz 1 tonny zboża z Kościana do Gdyni kosztuje 17,60 zł, a przewiezienie tej samej tonny zboża do portu na Warcie w Poznaniu i dalej Wartą do Szczecina kosztuje tylko 14,20 zł. W tych warunkach nie można dziwić się istnieniu omawianego zjawiska, przynoszącego stratę naszym kolejom i Gdyni. (az)

Z ZAGRANICY

(z) **Współzawodnictwo o wzrost produkcji w sowieckiej metalurgii.** W Zagłębiu Donieckim i w Dniepropietrowsku 6 fabryk metalurgicznych zawarło między sobą umowę, iż dzienną produkcję stali doprowadzą do 60 tys. t. (dotychczas produkowano 42—45 tys. t.) i żelaza walcowanego do 45 tys. t. (dotychczas 32 tys. t.). Do udziału w tem „socjalistycznym współzawodnictwie” wezwano fabryki metalurgiczne w całym kraju, a m. in. w Magnitogorsku, Kuzniecku i Krzywym Rogu

WRÓCIŁEM
Dr. J. MAŁECKI
 lekarz-specj. chorób uszu, nosa, gardła
 Poznań, Stary Rynek 75 — Telefon nr. 20-20
 godz. przyjęć 10—1
 popoł. tylko w poniedziałki i czwartki od 2,30—3,30

2 praktykantów mierniczych
 możliwie samodzielnych przyjęć zg 14328
F-ma Pankalia & Krenz, ul. Sew. Mielżyńskiego 2

DLA WARSZAWY!
 Poważne biuro handlowe poszukuje biegłej
stenotypistki
 polsko - niemieckiej
 Szczegółowe oferty z życiorysem, odpisami świadectw, fotografią i wysokością wynagrodzenia pod „Warszawa” do Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115. ng 16 791

Pierwszorzędne glazurowane
PLYTKI
 ściennie hurtownie i detalicznie
Koraszewski i Marweg, Poznań, pl. Wolności 14a
 Telefon 28-84 dg 8006

FARBY LAKIERY
POKOSTY
Fabryki J. Perek, Leszno, po cenach fabrycznych tylko
Wodna 13, tel. 53-26, dawniej W. Garbary 39
 Pokost czysto lniany z 1,45 za 1 kg. Pokost zwykły lniany 1,30 za 1 kg ng 17 147

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tym 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE
 Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
 Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmują się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10,45.

1. DOMY - PARCELE

Administracja
 kamienie przyjmuje, dzielną sprawach podatkowych, sądowych księzkowości, dam zabezpieczenie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 642.

Parcele
 od 500 — 1000 m², położone w mieście, korzystnie do sprzedania. Górna Wilda 92. zdg 92 445

Willa masywnie
 i komfortowo zbudowana, 6 kompletnych mieszkań z ogródkiem, w ładnej dzielnicy Poznania do sprzedania. Blizsze wiadomości telefon 62-66. Pg 6967-57,113

Willę
 jedno-dwumieszkaniową kupię, wpłaty 12 — 15 tys. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 893

Willi
 przy dworcu lesie Kobylnicy, — pięknym dużym ogrodem okazynie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 94 355

Willę
 dwumieszkaniową ogrodem Swarzędzu kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 94 354

Kamienica
 nowa niewykończona przy Spokojnej 55 000,—

Kamienica
 nowa przy Hetmańskiej 55 000,—

Kamienica
 nowa przy Focha, wpłaty 32 000.

Karalus,
 Focha 25. zdg 94 351

Parcele
 przy Kopaninie tania sprzedam. Bajerlein, Koszmińskiego 12. zdg 94 350

Domy
 wille — parcele w każdej cenie poleca Dom Złociński, Poznań — Pocztowa 15, telefon 16-85. zdg 94 342

Parcela
 na sprzedaż. Poznań, Łazarz, ul. Belwederska 19. zdg 94 220

Zakopane
 Dom 6 pokoi — kawiarnie — mleczarnie — dobrze zaprowadzona sprzedam. Cena 15 000 zł. Oferty „Par”, Poznań, pod nr. „392”. Pg 6 975-39,2

2. PIENIĄDZ

12.000
 poszukuję na I hipotekę komfortowej nieruchomości, Poznaniu, na 2 lata. 12% płatne zgóry, pośrednicy wykluczeni. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 188/4

400,—
 pożyczki poszukuję, pewna gwarancja, wysoki procent. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 94 329

4. OSOBISTE

Damskie płaszcze, futra, suknie, modernizacje
 miarowe. Wrocławska 19.
Galązka,
 zdg 94 127

Używajmy
Gaja
 przyprawę do zup. ng 16 967

Codziennie
 otrzymuje
najnowsze
 modele
kapeluszy
 damskich
Ines,
 Piekary 22/23. zdg 94 292

Unieważnia
 się indeks W. S. H. L. 2732 na nazwisko Rychter Jerzy. zdg 94 349

6. OŻENKI

Panienska
 skromna, lat 23, niskiego wzrostu ciemno-blond, ma skromną wyprawę i osiemset zł gotówki szuka dobrego męża. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 293

Kawaler
 lat 35, blondyn, przystojny, z zawodu kupiec, posiadający oprócz dobrze prosperującego interesu leżącej gotówki 35 tysięcy złotych, poszukuje panny lub młodej wdówki, która posiada realność lub przedsięwzięcie wartości conajmniej 25 tys. złotych. — Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 288

7. SPRZEDAŻE

Kawiarnia
 restauracja pół wyszynkiem, urządzeniem, przy ruchliwej ulicy zaraz do objęcia — 600 zł. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 93 644

Płachty
 nieprzemakalne sprzedaje najtaniej Wejman „Poznań, Kościelna 17. zdg 80 333

„Meble W. Paetz”
 Najnowocześniejsze wzory, niskie ceny Poznań, Wrocławska 15. Coroczna wystawa na Targach Międzynarodowych. Ng 15 239

Traktor
 do orki, młoci w doskonałym stanie wraz plugiem „Olivera” i staly 10-konny motor tania sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 174

Antyki
 wielki wybór. Wielkie Garbary 20. Pr 6958-57,141

Skład
 towarów krótkich, zaprowadzony. Toruniu sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 93 846

Wierzchowca
 sprzedam, wałach gniady, 7 lat, 1,60 wysoki, ujeżdżany, naskakany. Popowo Podlesne, poczta Mieliszyn. ng 17 055

Limuzynę
 4-osobową ekonomiczną, bardzo dobry stan, okazynie Witkowski, Gniezno, Chrobrego 30. ng 17 056

Dodatki
 ubraniowe najtaniej Jan Grobelski, Wrocławska 2. zdr 84 419

Samochód
 Austro-Daimler 6-osobowy, używany, sprzedam. Oferty pisemne przyjmuje Wydział Powiatowy w Poznaniu, Waly Leszczyńskiego 10. dg 3068

Tanio
 sprzedam wózek dziecięcy. Śniadeckich 19, m. 7. zdg 94 147

Obrazy
 Profesora Lama i inne tania sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdr 93 274

Pokój jadalny
 debowy okazynie sprzedam. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdr 93 278

Fabrykę
 wyrobów mięsnych dla dobrego fachowca z kompletnym urządzeniem mechanicznym i klientelą hurt. w Poznaniu. Do objęcia 4 500. Oferty do Kurjera Pozn. zdr 94 168

Podłogi
 kresowe wszystkich rozmiarów, pierwszej jakości, poleca Pawlak, składnica Hartwig, Towarowa 15/20, telefon 15-84. zdr 93 615

Meble
 najtaniej poleca
Baranowski
 Poznań, Podgórna 13. Pg 5428/9

Meble
 w wielkim wyborze poleca najtaniej
K. Bakoś, Stary Rynek 51
 zdg 92 310/11

1 000 samochodów
 rozebranych używane części, podwozia mleczarskie, opony najtaniej w firmie Autosklad Poznań, Dąbrowskiego 89, telefon 46-74. dg 2336/7

Płaszcz
 eleganckie
damskie
 najtaniej
wprost
 z
fabryki
Wildowa - Syn
Wodna 1,
 Asygnaty kredytowe! ng 16 958/9

Lorka
 normalno-torowa do dłużyc i de-sek szerokości 1,74 m, dług. 2,50 m, rozstęp kół 1,40 m sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 94 257

Skład
 kolonialny mieszkaniem, egzystencja gwarantowana tania sprzedam, Marszałka Focha 39, mieszkanie 17.

Restaurację
 sprzedam korzystnie. Adres Kurjer Poznański zdg 94 417

Skład
 papieru sprzed. Półwiejska 35. zdg 94 418

Ładne
 urządzenie kolonialne. Krzyżowa 2, Książkiewicz. zdg 94 396

Stara
 i dobrze zaprowadzona drogeria na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 337

Skład
 kuchnie gazowa i aparat do łaźni — umywalnie itp. Aleja Szelągowska 28, I ptr. zdg 94 365

Pianino
 nowe okazynie. — Solacz, Nad Wierzbakim 30 — 4. zdg 94 330

Futro
 nowe okazynie. — Solacz, Nad Wierzbakim 30 — 4. zdg 94 330

Skład
 pieczywa z kawiarnią, śródmieście Poznania, obrót miesięczny 2 000, sprzedam. Objęcie 2 200, dzierżawa 65,—, Sowiński, Garncarska 2, telefon 18-21. zdg 94 319

Piękne
 duże lipy pokojowe. Górna Wilda 17, m. 8. zdg 94 317

Kiosk
 dobry sprzedam, wyjazd. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 94 279

Pianino
 krzyżowe, marki zagranicznej tania sprzedam. Ratajczaka 11 a, m. 112. zdg 94 274

Futro
 karakulowe, jak nowe. Wierzbicice 55, m. 7.

Łóżko
 żelazne. Stroma 7, m. 5. zdg 94 269

Agrest
 krzaczasty i pienny wielkoowocowy, wolny od grzybka, oraz silne, zdrowe drzewka owocowe w dużym wyborze polecają po przystępnych cenach

Szkołki Drzew i Krzewów Owocowych
 Zakładu Pomologicznego **M. B. Hoffmana** w Częstochowie, **Debińskiego 6 — 18** Zakład został oznaczony najwyższymi państwowymi nagrodami. Katalogi i cenniki wysła się na żądanie. zdg 94 287

Sprzedam
 stół rzeźnicki marmurowa płytą. Pocztowa 16, dozorca. zdg 93 069

Meble
 najtaniej **fabryczny skład mebli** Wrocławska 19. dg 2725

Nadzwyczajna
 okazja **Gabinet męski** cały polerowany tylko 575,—, śliczne sypialnie, jadalnie. „Komisowa Hala Mebli”, Wrocławska 38. Pg 6 981-57,151

Bernardyn
 rasowy, siedmiotygodniowy na sprzedaż. Romana Szymańskiego 3 — 15. zdg 94 340

11. KUPNA

Dywan
 kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 717

Książki
 historyczne, ryciny kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 154

Kiosk
 z pokojem kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 391

Motory
 benzynowe gazowe 25 koni. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 353

Biedermayer
 mahoni, stół rozkładany i fotele poszukuję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 280

Radioaparat
 prąd zmienny. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 94 908

Piec
 westfalke używana kupię. Oferty Orodownik, Poznań zdg 94 375

12. DO WYNAJĘCIA

6
 pokoi III. centralne.
1
 ubikacja handlowa part., centralne. Pocztowa 5. zdg 93 241

8 pokojowe
 centrum miasta, wszelki komfort, tania do wynajęcia. Inform. Al. Marcinkowskiego 24, m. 8. zdg 93 221

Pokój
 próżny przynależnościami kulturalnym. Adres Kurjer Poznański zdg 94 102

Pięciopokojowe
 komfort, słoneczne, piec. Marszałka Focha 78. zdg 94 169

Dwupokojowe
 komfort willi. Sołacka 61. zdg 94 166

5
 pokoi w centrum wynajmie właściciel. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 94 153

Lubon
 Trzypokojowe, łaźienka. Pawlęty — fabryka drożdży. zdg 94 248

Mieszkanie
 3-pokojowe, służbowy, łaźienka, oraz 2-pokojowe, łaźienka wydzierżawi gospodarz. Chelmońskiego 5, mieszkanie 21, godzinie 3 — 6. zdg 94 241

Mieszkanie
 2-pokojowe, łaźienka 1. 10. i 2-pokojowe, bez łaźienki, zaraz wolne. Bibrowicz, Dolna Wilda 4. zdg 94 240

Pokój
 kuchnia do wynajęcia. Zagórze 3, gospodarz. zdg 94 264

Trzypokojowe
 śródmieście, meblami, bez zwrotu rennowacji. „Hala Mebli”, Wrocławska 38. Pg 6 980-57,148

Pokój
 kuchnia, suterena (Ostroroga) — bezdzietnym, Czynsz, pieniądze i praca. Referencje konieczne. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 334

Dwupokojowe
 solidnym lokatorowi. Strumykowa 38, m. 6, od 10—14 i 17—19. zdg 94 267

Pięciopokojowe
 słoneczne, z wszelkimi wygodami, na I piętrze „Wielkie Garbary” 4. Informacje — wysoki parter, m. 5, oraz lokal handlowy z mieszkaniem. zdg 94 883

WARSZAWA

Wtorek, 22. września.
 Warszawa — 12.03 „Testament” felieton prawno-społeczny Jadwigi Zielińskich; 16.00 muzyka kameralna (płyty); 18.00 „Pan od przyrody był zagranicą” — pogadanka Stanisława Sumińskiego dla dzieci starszych; 18.20 życie kulturalne stolicy; 18.25 koncert reklamowy; 23.00 muzyka taneczna (płyty).

OGÓLNOPOLSKIE

Wtorek, 22. września.
 11.30 audycja dla szkół (dla dzieci młodzież); „Okródek dny wstępu nie czyni” — obrazek Benedykta Hertza; 11.57 sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 — programy lokalne; 12.13 dziennik południowy; 12.23 koncert sekstetu Niny Mańskiej; 13.10 chwilka gospodarstwa domowego; 15.45 — wiadomości gospodarcze; 15.45 — skrzynka P. K. O.; 16.00 programy lokalne; 16.45 „Szarża pod Samo-Sierra” — odczyt dr. Janusza Staszewskiego (z Poznania); 17.00 muzyka taneczna w wyk. malej ork. P. R. z udziałem Lusi Romanowskiej (śpiew). Czwórki Radiowej (refreny) (z Wystawy Radiowej); 18.00 „List z Huculszczyzny” — felieton prof. Kazimierza Brodzińskiego (ze Lwowa); 18.10 programy lokalne; 19.00 — pogadanka aktualna; 19.10 koncert w wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego z udziałem Michała Zabejdy-Sumińskiego (tenor); 20.00 muzyka dwufortepianowa; 20.30 „Marysienka” — szkic literacki — Tadeusz Boy-Zeleński; 20.45 dziennik

Trzypokojowe

komfort bezpodatkowe. Górczyn, Bosa 19, gospodarz. zdg 94 352

Dwupokojowe
 23.— Wilda wraz meblami. Adres Kurjer Poznański zdg 94 345

Sześciopokojowe
 czyste, słoneczne, piec, korzystnie. — Zgłoszenia Słowackiego 44/46, m. 9, telefon 60-84. zdg 94 373

13. SZUKA MIESZK.

2—3
 pokoje z komfortem poszukuje bezdzietne małżeństwo, dzierżawa ewentl. zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 225

Urządnik
 państwowy poszukuje dwu — względnie trzypokojowego wprost gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 198

Dwupokojowego
 komfortowego, okolicy Wielkich Garbark poszukuje urzędnik stały od 1. 10., względnie później, pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 141

Poszukuję
 pięciopokojowego, słonecznego. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 151

Okolica Opory
 lub blisko centrum 4—6 pokoi komfortowych poważny reflektant. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 400

Dwupokojowego
 mieszkania z łaźienką, kuchnią, centralnym ogrzewaniem okolica Słowackiego lub Łazarz poszukuje lekarz Oferty Kurjer Poznański zdg 94 886

Pokoju
 kuchnia, śródmieście, od gospodarza, czynsz zgóry. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 94 333

Poszukuję
 pokoju, kuchni okolicy Wildy — pewny płatnik, może dać zgóry pół roku. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 94 324

Poszukuję
 3-pokojowego mieszkania wprost od gospodarza przy ul. św. Marcina, Kantaka, Fr. Ratajczaka, Skarbowska, K. Przybyła, Poznań, ul. św. Marcina 24. zdg 94 312

Dwupokojowego
 i kuchni od gospodarza solidnym domu młode małżeństwo dzieckiem na stałej posadzie. Dam pół roku zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 370

Trzypokojowe
 wygodami poszukuje urzędnik państwowy. Dokładne oferty do „Par” pod 39,4. Pg 6 982-39,4

programy radiowe

wieczorny: 20.55 pogadanka aktualna; 21.00 „O piętro wyżej” — operetka w 5-ach aktach Ignacego Gert. libretto A. Lenczowskiego. W rolach głównych: Maria Kaune, Andrzej Bogucki, Kazimierz Potocki, Edmund Minowicz i inni. 22.10 Wiadomości sportowe; 22.25 utwory skrzypcowe (z Łodzi).

POZNAŃ

Wtorek, 22. września.
 Poznań — 12.03 „Organy Wurltzer” (płyty); 13.15 „Po jednym utworze” (płyty); 15.30 przegląd gieldowy i notowania Rzeźni Miejskiej; 16.00 Z twórczości Jana Brahmsa (płyty); 18.10 — skrzynka muzyczna — omówi kier. muzyczny prof. Franciszek Łukasiewicz; 18.20 „W milczącym świecie żywego płynu” — reportaż (wygl. Kazimierz Puciński); 18.35 życie kulturalne i społeczne Poznania; 18.40 koncert reklamowy.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na wtorek:
 17.00 Paris P. T. T. Koncert orkiestrowy w 17.30 Wiedeń. Recital fort. 17.40 Bratysława. Słowackie pieśni ludowe.

18.00 Koenigswust. Pieśni duszkie i islandzkie. Monachium. — Koncert rozrywkowy. 18.10 Bratysława. Pieśni Bartoka. 18.30 — Brno. Pieśni ludowe.

19.00 Monachium. Koncert kameralny. Hamburg. Koncert kompozyt. Niemanna. 19.10 Lipsk. Utwory kameralne Haydna. Bratysława. Bohaterowie operetek.

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienie
 2-pokojowe, elektryczność, łaźienka na 3 pokojowe. Dokładne oferty do „Par” pod 39,5. Pg 6 983-39,5

15. POKOJE UMEBL.

Przyjezdny
 najtaniej. Kolegiacki 5—3 (Nowy Rynek) nocny dzwonek. dg 2 898

Mickiewicz
 3, m. 6, komfortowy, dwu- lub jednoosobowy. zdg 93 392

2
 ładnie umeblowane pokoje łączne centralne ogrzewanie łaźienka. — Słowackiego 10, m. 14. zdg 93 561

Ostroroga
 willi 1—2 pokoje umeblowane. — Oferty „Par” Al. Marcinkowskiego 11, pod „57,135”. Pg 6 935-57,135

Inteligentnemu
 panu lub pani wynajmę. Graniczna 11, m. 3. zdg 94 234

Mały
 większy, utrzymaniem, panom. Matejki 2, m. 9. zdg 94 176

Dwuosobowy
 Matejki 65 a — 7. zdg 94 182

Jeżycka
45 — 2. zdg 94 409

Pokój
utrzymaniem. Mickiewicza 5 — 8
zdg 94 407

1—2
osob. Długa 3, m. 2. zdg 94 406

Dąbrowskiego
23 — 8. zdg 94 405

Niekrepujący
tanio. Spokojna 24a — 18.
zdg 94 403

Panu
inteligentnemu. Dąbrowskiego 10
m. 15. II front. zdg 94 401

Konopnickiej
15 — 4. zdg 94 397

Rolnikom
uniwersytetu umeblowany, bli-
soko zakładów Solacz, Mazowiec-
ka 5. zdg 94 390

Niekrepujący
ładny tanio. Mostowa 15 — 3.
zdg 94 362

Dwuosobowy
utrzymaniem. 3 Maja 3a — 17.
zdg 94 296

Pokój
Długa 4, m. 25 parter, prawo.
zdg 94 290

Pokój
Śniadeckich 11, m. 13. zdg 94 327

Lepszy
pokój panu. Wrocławska 5/6—5.
zdg 94 321

Pokój
Bukowska 9 — 4. zdg 94 277

Niekrepujący
utrzymaniem. Różana 23 — 4.
zdg 94 276

Fredry
3 — 9, jedno — dwuosobowy.
zdg 94 275

Jedno
dwuosobowy, utrzymaniem, bez,
telefon, ogrzewaniem, niekrepują-
cy. Młyńska 3, m. 11. zdg 94 384

Pokoje
z utrzymaniem dla studentek do-
mu kulturalnym. Matejki 48 — 7
zdg 94 382

Dąbrowskiego
33 — 8. zdg 94 376

16. SZUKA POKOJU

Próżny
poszukuje 1 października pewny
płatnik. Oferty Kurjer Poznański
zdg 94 278

Niekrepującego
najchętniej z klątki w śródmie-
ściu poszukuje pani od zaraz lub
1. 10. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 94 239

Dużego
dobrze umeblowanego używaniem
kuchni, — śródmieście kulturalne
małżeństwo. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 94 356

TEATRY

TEATR POLSKI: Ponie-
dzialek, 21. 9. „Tessa”.
Wtorek, 22. 9. „Tessa”.
Środa, 23. 9. „Tessa”.

Owoce — ból żołądka
Ratunek — kieliszek

Podbipięty
lub
Kropki Doktorских
Kantorowicza
Pg 5931-33,36

KINA

Poznań, poniedziałek, 21 9.
APOLLO: „Sztandar”.
CORSO: „Jestem zbiegiem”.
GLORIA: „6 lat miłości”.
GWIAZDA: „Anna Kare-
nina”.
OSWIATOWE T. C. L.: —
„Segwoia”.
METROPOLIS: „Miłość
w masce”.
RENAISSANCE: „Piekło
Chin”.
SŁONCE: „Trędowata”.
SFINKS: „Wonder Bar”.
ŚWIT: „Złote jezioro”.
TECZA-Lazarz: „Pan
Twardowski”.
TECZA-Wildá: „Moskiew-
skie noce”.
WILSONA: „Człowiek, któ-
ry rozbił bank w Monte
Carlo”.

Poszukuje
różnego pokoju. Oferty Kurjer
Poznański zdg 94 256

Poszukuje
pokoju do 12. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 94 301

Poszukuje
niekrepującego pokoju dla pana
od zaraz. Cena 20—25 zł. Oferty
Kurjer Poznański zdg 94 371

Próżnego
klątki, 1 października. — Oferty
Kurjer Pozn. zdg 94 180

Pokoju
poszukuje 1. 10. sędzia. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 94 197

17. LOKALE

Skład
pierwszorzędne położenie. Górna
Wilda 48. zdg 93 036

Ubikacje
na warsztat z mieszkaniem —
bez, poszukuje. Oferty Kurjer
Pozn. zdg 94 217/18

Skład
do wynajęcia. Zgłoszenia 2—3
i wieczór 8—9. Dąbrowskiego 3,
m. 9. zdg 94 419

Skład
mieszkaniem próżny. Czartoria 8
m. 9. zdg 94 388

18 DZIERŻAWY

Willi w Poznaniu
z ogrodem, około 14 pokoi poszu-
kuje celem dzierżawy poważna
instytucja od 1. 10. Zgło-
szenia Kurjer Pozn. zdg 92 987

Szmatnia
do wydzierżawienia w pierwszo-
rzędnej winiarni i restauracji —
„Ungarja”, pl. Wolności 14a, od
zaraz. zdg 94 410

22. ZGUBY

Zgubiono
plaszcz męski monogramem F. B.
sobote drożdże Starzew - Kotowo
Poznań, Karol Czombik, Gro-
dzisk, Żydowska. zdg 94 173

Plaszczyk
biały wełniany, dziecięcy, znale-
ziony branie oddać w wynagrodze-
niem. Chwaliszewo 76, m. 18.
zdg 94 225

Ostrowłósy
foxtierier zbiegł. Konopnickiej 3,
m. 3, wynagrodzeniem. zdg 94 338

23. ROZMAITE

Akuszerka
Strzelecka 2
przy Świętokrzyskim
przyjmuje, udziela porady, pomo-
cy położniczej. zdg 2395-6

0,20
strona przepisywania na maszy-
nie. Długa 7 — 7. zdg 92 925

Futra
przerabia najkorzystniej, moder-
nizuje kuśnierz. Rybaki 13 — 13.
zdr 94 140

Również Pan

winien się przekonać, że materia-
ły na ubrania, płaszcze, najkor-
zystniej w fabryce konfekcji
męskiej Edmund Grzeszkowiak, —
Stary Rynek 83. Pg 5425/6-14,1/2

Wojna plamom

wypowiedziana!
Chemicznie czyści,
farbuje, dekantuje
„Warta”, „Prania
Chemiczna”, Farbiar-
nia dawniej Sieburg
Filja agentury: plac
Wolności 14 a. Tel.
39-50. Marsz. Focha
53 — 170. Kraszew-
skiego 5, Górna Wild-
da 45, Stary Rynek
53/54, Wielkie Gar-
bary 34, Chwaliszewo
67, Debiec, ul.
Wspólna 10. Tanio!
Terminowo! Sumien-
nie! Pg 6 599-33,66

24. NAUKA

English Lady
gives lessons, conversation, also
courses. Szamarzewskiego 8—7.
zdg 93 471

Obecnie
Koedukacyjne
Kursy Handlowe
Sawickiego
Dypl. W. S. H. Kantaka 7, —
tel. 49-63. Kurs pierwszego paź-
dziernika. dg 3047-3

Niemieckiego
kto udzieli? Oferty Kurjer Po-
znański zdg 94 343

Stenografję
polską wyczam szybko — tanio,
kursu pisania maszynie 5, —. Dłu-
ga 7 — 7. zdg 92 924

Szkoła tańców
Szorskiego
Pierackiego 12, tel. 38-08.
zdg 94 213

Urzednikowi studentowi udzieli
konwersacji
niemieckiego
wzajemian z polską. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 94 163

Kursy
Kroju
Koncesjonowane
Świętokrzyski 3, Kazubowska.
zdg 94 209

Książkowości
stenografii, pisania maszyną, —
Ogrodowa 16, II. zdg 94 246

Starszy
student prawa poszukiwany na
wieś jako korepetytor. Oferty
Kurjer Poznański zdg 94 420

Kursy Handlowe
Preissa,
rok założenia 1893. Skarbowska 11.
1 października
zdg 94 268

25. MUZYKA

Szkoła Muzyczna
Chopina
27. Grudnia 19, przyjmuje uczi-
niów do wszystkich klas instru-
mentalnych. zdg 92 981

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych.

a) Służba domowa

Osoba
wiek średni, dobra gospodyni szu-
ka zajęcia pobostwo lub mają-
tek. Oferty Kurjer Poznański
zdg 94 11

Dziewczyna
na wkrós ucziwa, dobrem goto-
waniem poszukuje posady domach
lepszych religijnych od 1. 10. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 93 7

Posługaczka
praniem zaraz szuka posługi. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 222

Posługi
praniem poszukuje. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 94 214

Dziewczyna
kochająca dzieci, szuka posady
do wszystkiego od 1. 10. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 94 181

Dziewczyna
z gotowaniem i do wszelkich
prac domowych szuka posady od
zaraz lub później. Oferty Kurjer
Pozn. zdg 94 185

Polecam
gospodynie, służące. Krauzowa
Ratajczaka 2. zdg 94 206

Gospodyni
zaufana, poszukuje samodzielnej
posady, zna wszelkie prace do-
mowe, dobra kuchnia, prasowa-
nie, szycie, świadectwa długolet-
nie. — Oferty Kurjer Poznański
zdg 94 244

Dziewczyna
znająca cośkolwiek szycia z goto-
waniem szuka posady bez prania.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 302

Dziewczyna
do wszystkiego władająca języ-
kiem niemieckim poszukuje posady
od zaraz lub 1. 10. 36. Oferty
Kurjer Poznański zdg 94 402

Służąca
uczciwa, poszukuje posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 94 398

Służąca
szuka posady do wszystkiego. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 395

Posługi
praniem gotowaniem poszukuje.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 369

Panienska
lat 19 poszukuje posady do dzieci
lub prac domowych. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 94 300

Niania
z dobrymi świadectwami, kocha-
jąca dzieci szuka posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 94 294

Kucharka
restauracyjna poszukuje posady
zaraz. Oferty Kurjer Poznański
zdg 94 295

Uczciwa
pracznica szuka prania. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 94 360

Gospoia i pokojowa
z szyciem szukają posady od 15.
10. lub 1-go 11. razem, najchę-
tniej na majątek. Oferty Kurjer
Poznański zdg 94 339

Dziewczyna
gotowaniem do wszystkiego szu-
ka posady. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 94 313

Poszukuje
posługi. — Oferty Kurjer Pozn.
zdg 94 271

b) Inni

Rutynowany bankowiec
poszukuje posady od zaraz. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 91 691

Nadmłynarz
około 15 lat praktyki w młynach
pszemno-żytnich pierwsza siła —
poszukuje posady. Zgłoszenia do
Kurjera Poznańskiego
zdg 93 965

Technik dentystyczny
komplet operatywa i technika —
poszukuje posady. — Warunki
skromne. Oferty proszę kierować
Kurjer Pozn. pod zdg 93 844

Fryzjer
dobry przyjmie posade. Oferty
Kurjer Poznański zdg 94 233

Rządca
gospodarczy lub elcw ze szkoła
rolnicza, dwuletnia praktyka po-
szukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 94 216

Zecer
młodszy poszukuje posady
względnie innego podobnego zaję-
cia. — Oferty Kurjer Poznański
zdg 94 186

Młody urzędnik
gospodarczy, względnie pisarz, 3
lata praktyki, 6 klas gimnazjum,
poszukuje posady. Oferty Kurjer
Pozn. zdg 94 187

Uczeń
z branży drogerijnej poszukuje
posady. 2 1/2 r. praktyka od zaraz
z dobrem poleceniem. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 94 171

Nauczycielka
poszukuje posady, gdziekolwiek
lub lekcyj w Poznaniu. Listy:
Poznań, Słowackiego 18, m. 8 —
(dom ogrodowy). zdg 94 155

Kupiec
sumienny, rzetelny, szuka posady
administradora, zawiadowcy. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 94 221

Czeladnik
rzeźniczy, z kartą rzemieślniczą,
poszukuje pracy jako kierownik
filii, złoży kaucję. Oferty Kurjer
Pozn. zdg 94 245

Rzeźnik - szofer
po wojskowości poszukuje posady
od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. —
zdg 94 395

Panienska
lat 17 poszukuje jakiegokolwiek
posady, znająca szycie. Oferty
Kurjer Poznański zdg 94 397

Gorzelan
dublańczyk, rutynowany buch-
alter, poszukuje posady stałej lub
sezonowej. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 93 901

Sekretarz
adwokacki, rutynowany, z po-
ważnymi referencjami obejmuje
zaraz lub później odpowiednie
stanowisko, ewentualnie jako sa-
modzielny korespondent w prze-
myśle, handlu, bankowości lub
ubezpieczeniu. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 94 285

Młody
emeryt wojskowy, lat 39, kupiec
kolonialny, pracowity, ruchliwy,
przyjmuje posade magazyniera-
ekspedienta fabryce, hurcie —
wynagrodzenie skromne. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 94 335

Krawcowa
pierwszorzędna poszukuje posady
po domach. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 94 380

Technik
dentystyczny obeznany w operaty-
wie poszukuje posady. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 94 344

Sekretarz
notarialny długoletnia praktyka,
referencje. poszukuje posady kan-
celarii notarialnej lub odpowied-
niem przedsiębiorstwie. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 94 055

27. WOLNE POSADY

Magistra
względnie asystenta poszukuje
apteka Oborniki. Posada stała,
referencje. zdg 93 464

Laborantki
poszukuje apteka w pobliżu Po-
znania. Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdg 93 465

Panienski
potrzebne do obsługi gości. W.
Garbary 43, restauracja.
zdg 94 230

Potrzebna
zaraz na wieś porządna dziew-
czyna - kucharka, umiejąca bar-
dzo dobrze gotować, piec, zapra-
wiać, prasować sztywną bieliznę,
znająca chów drobiu. Zgłoszenia
z odpisami świadectw i podaniem
warunków do Kurjera Poznań-
skiego zdg 94 215

Poszukuje od zaraz, tymczasem
na próbe
gorzelanego,
kawalera, znającego się pozatem
możliwie na mlynie i elektryczno-
ści. Pożądana znajomość buchal-
terii rolnej. Zgłoszenia pisemnie
Majątek Tuliszów
loczta w miejscu. zdg 84 289

Młodsza
dziewczyna do wszystkiego, Śnia-
deckich 13, m. 4. zdg 94 357

Wychowawczyni
niemiecki (ewentualnie Niemka)
pożądana nauka początkowych
oddziałów, dwóch chłopców. Do-
kładne oferty: Wyszków n/Bu-
giem — Dziekońska. ng 11 790

Posady
nadmłynarza, walcowego lub sa-
modzielnego poszukuje. Zgło-
szenia Agentura Kurjera Poznań-
skiego, Jarocin ng 17 608

Młynarz
młodszy potrzebny zaraz. Młyn
Pieranie, pow. Inowrocław.
ng 17 605

Fryzjerka
potrzebna. Ostrówek 10/11.
zdg 94 336

Fryzjerka
fryzjerka męski, trwała, urodzeni
dniami od 21. 3. — 21. 4. lub
21. 9. — 21. 12. Spieszne oferty
Kurjer Pozn. zdg 94 210/11

Marszantki
młode, zdolne potrzebne.

Poznań, Aleje Marcinkowskie-
go 13. zdg 94 254/5

Uczenica
fryzjerska może się zgłosić. —
Mistrz fryzjerski J. Wesolowski,
Półwiejska 6. zdg 94 253

Służąca
z gotowaniem potrzebna. Piotra
Wawrzyniaka 15, skład.
zdg 94 415

Fryzjer (ka)
zaraz posada stała. Prądzyń-
skiego 48. zdg 94 416

Przychodnia
polecona możliwie Lazarz — na
przedpołudnie lub cały dzień. —
Zgłoszenia Maleckiego 16, m. 3.
zdg 94 404

Stolarz
młodszy budowie potrzebny za-
raz. Wskaże Kurjer Poznański
zdg 94 158

Dziewczyna
do pomocy pani domu potrzebna
zaraz. Grunwaldka 14.
zdg 94 148

Kilku
garnarzy potrzebny zaraz. No-
wa budowa, Szwajcarska 11.
zdg 94 143

Zastępstwo
odda dobrze zaprowadzona firma
podróżującemu, odwiedzającemu
składy kolonialne i drogerijne.
Oferty do Kurjera Poznańskiego
zdr 94 146

Potrzebna
dziewczyna. Grudzielnia 40.
zdg 94 243

Służąca
siedemnastoletnia, poleceniem. —
Górna Wilda 15 — 6. zdg 94 235

Potrzebna
ekspedjentka do prowadzenia fi-
lij rzeźniczej, z kaucją. Zgło-
szenia godz. 7—8 wieczorem, Marce-
lińska 3, skład. zdg 94 201

Krawcowa
do przejściowych ręcznych prac
potrzebna. Stary Rynek 44, Ja-
sielski, skład. zdg 94 219

Posługaczka
potrzebna. Górna Wilda 42. —
m. 6. zdg 94 164

Dziewczyna
samodzielne gotowanie od zaraz.
Chwaliszewo 76, m. 17. zdg 94 231

Emerytowany pułkownik jako hodowca świń i drobiu.

Rządca
samodzielny na wkrós ucziwa,
jako kawaler na majątek 2 000
mógł potrzebny. Referencje, wy-
sokość wynagrodzenia. Oferty
„Par”. Al. Marcinkowskiego 11
pod „57,146”. Pg 6 978-57,146

2 zdolnych techników
na stałą posade poszukujemy
zaraz.

„Radjofon”
Sp. z o. o.
Ratajczaka 16
Pg 6 977-57,145

Panienska
do biura oraz posyłek potrzebna
zaraz.

„Radjofon”,
Sp. z o. o.
Ratajczaka 16
Pg 6 976-57,144

**Książkowy-
korespondent**
z pisanem na maszynie, możliwie
z branży papierniczej potrzebny
zaraz. Zgłoszenia z podaniem
pensji, życiorysem, odpisami świa-
dectw, referencji, kaucji banko-
wej, do „Par”. Al. Marcinkow-
skiego 11 pod „39,1”.
Pg 6 974-39,1

Od zaraz
poszukuje dzielnego, samodziel-
nego rządca, kawalera, władają-
cego polskim i niemieckim języ-
kiem. Tylko pierwszorzędne refe-
rencje będą uwzględnione. — H.
Modrow, Gwiżdżyny, Hodowla
nasion. Poczta Nowemiasto n/Dr.
zdg 94 286

Chłopiec
do posyłek. 27. Grudnia 5, m. 4.
Kaczmarek. zdg 94 270

Służąca
Umińskiego 8, Sompolińska.
zdg 94 263

Ekspedjentka
z branży towarów krótkich, por-
tuczoch, trykotaży, potrzebna 1. 10.
do Grodna. Zgłoszenia osobiste.
Karolewski, Pluciński, Woźna 12.
Poznań. zdg 94 412

Konstruktor
maszyn prace dorywcze Poznaniu
natychmiast potrzebny. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 94 372

Ekspedjentkę
z długoletnią praktyką w branży
konfekcji damskiej. Uczennice,
absolwentka Miejskiej Szkoły
Handlowej oraz pracowite do po-
prawek poszukuje M. Malinow-
ski, Fabryka Konfekcji Dam-
skiej, Poznań, Stary Rynek 57.
zdg 94 320

Fryzjerka
dzielna, dobre warunki.